

Лукайы Евангели

— 1 —

Раздзырд

1 Махмæ цы цаутæ æрцыд, уы-
доны фæдыл ныридæгæн бирæтæ
ныффистой.

2 Уыцы цауты тыххæй нын ра-
дзырдтой, тækкæ райдианæй сæ йæ-
хи цæстæй чи федта æмæ Хуыцауы
ныхас адæммæ хæссыны күист кæ-
мæ æрхауд, уыдон.

3 Эмæ æз дæр, æппæт уыдæттæ
сæрæй кæронмæ бæстон раирта-
сыны фæстæ, сфæнд кодтон дæу-
мæ сæ фæд-фæдыл ныффиssын,
каджын Феофил,

4 Цæмæй базонай, цы ахуырад
дын бацамындæуыд, уымæн йæ
фидар бынdur.

*Захарийæн загъдæуыд
Иоанны райгуырды
тыххæй*

5 Иудейаг паддах Ироды заман
уыд иу сауджын, йæ ном Захари –
Авиыйы мыггагæй чи уыд, уыцы сау-
джынты кьюрдæй. Йæ ус дæр уыд
Аароны байзæддагæй, йæ ном Ели-
саветæ.

6 Сæ дыууæ дæр Хуыцауы раз
уыдсты рæстаг, æнаиппæй æххæст
кодтой Хуыцауы æппæт фæдзæхс-
тытæ æмæ амындæ.

7 Сывæллæттæ сын наэ уыд, уы-
мæн æмæ Елисаветæ уыдис æнæ-

зæнæг; сæ дыууæ дæр тынг базæ-
ронд сты.

8 Иухатт Захари лæггад кодта
Хуыцауы раз, уымæн æмæ æрæй-
йæфта сæ сауджынты кьюрды рад.

9 Эмæ Захарийæн, сауджынты
æгъдаумæ гæсгæ, схауд йæ хал, æмæ
буд судзынмæ бацыди Хуыцауы
Кувæндоммæ.

10 Буд судзыны афон кæрты уы-
ди бирæ кувæг адæм.

11 Уæд Захаримæ фæзынð Хуыца-
уы зæд. Зæд лæууыди будсудзæн
нывондхæссæны рахиз фарс.

12 Захари йæ куы федта, уæд
фæджих æмæ тынг фæтарст.

13 Фæлæ йын зæд загъта: «Ма
тæрс, Захари, уымæн æмæ дæ куывд
фехъуыст Хуыцаумæ. Дæ ус Елиса-
ветæ дын ныййардзæн фырт æмæ
йæ схондзынаэ Иоанн.

14 Дæ фырт дын æрхæсдзæн стыр
цин, йæ райгуырдыл бацин кæн-
дзысты бирæтæ,

15 Уымæн æмæ цытджын уы-
дæнни Хуыцауы раз. Нæ нуаздзæн
сæн æмæ æндæр карз нозт, Сыгъ-
дæг Удæй схайджын уыдзæн йæ
мады гуыбынмæ.

16 Эмæ израилаг адæмæй бирæ-
ты раздахдзæн сæ Хицау Хуыцау-
мæ.

17 Илиайы уд æмæ тыхимæ цæу-
дæнни Хицауы разæй, цæмæй фы-
дæлты зæрдæтæ раздаха цотмæ, хи-
вæндтæн ратта рæстгæнджыты зонд,

^{1:2} 1 Ин 1:1; Дзут. 2:3. ^{1:9} Дзут. 9:6. ^{1:14} Лк. 1:58; Ин. 5:35.

адәмы әрцәттә кәна Хиңауы әрцидмә».

18 Захари бафарста зәды: «Æз ууыл күйд баууәндөн? Уымән амә зәрөнд дән, мә ус дәр аегәр базәрөнд».

19 Зәд ын дзуапп радта: «Æз дән Хиңауы раз ләууәг Гавриил амә арвист дән дәуән ацы хорз хабар зәгыйнмә.

20 Афон куы раләууя, уәд әнәмәнг чи сәххәст уыдзән, мә уызы ныхәстыл кәй нә баууәндидтә, уый тыххәй ныртәккә багомыг уыдзына, амә цалынмә уызы хууыддаг әрцәуя, уәдмә не сазурдзына».

21 Адәм та әнхъәлмә кастысты Захаримә амә дис кодтой, Кувәндоны кәй ныффәстиат, ууыл.

22 Куы раңыд, уәд та семә ныхас кәнин йәе бон нә уыд. Æмә бамбәрстой, Кувәндоны диссаг кәй федта, уый. Йә зәгъинаеттә амбарын кодта къухай, амә бazzад агомыгәй.

23 Кувәндоны йәе ләггад кәнныны бонтæ куы фесты, уәд арбадзәйт хәдзармә.

24 Уый фәстәй йәе ус Елисаветә банхъәлцау, фонд мәйи йәхі амбәхста амә дзырдта:

25 «Уый мын Хиңау сарәзта – аркаст мәм, цәмәй адәмы ахсән фидиссаг мауал уон».

Æхсызгон хабар

26 Елисаветә ахсәзәм мәй әнхъәлцау куы уыди, уәд Хиңау Йә зәд Гавриилы арвиста галилейаг сахар Назаретмә,

27 Æнәңыд Чызгмә, Давиды байзәддаг Иосифән күрдүаты Чи бадт, Уымә; Чызгән Йә ном – Мария.

28 Зәд Æм баңыд амә Йын загъта: «Цин кән, Фәрнәйдзаг! Хиңау Демә ис. [Арфәгонд дә сылгоймәгти ахсән.]»

29 Мария зәды ныхәстәй фәджих амә хууыдты бафтыд, уызы арфә цы амона, зәгъиге.

30 Зәд ын загъта: «Ма тәрс, Мария, уымән амә Дә Хиңау схайджын кодта йәе хорзәхәй.

31 Банхъәлцау уыдзына, ныййардзына Фырт амә Йә схондзына Йесо.

32 Уый уыдзәни цытджын, схуындаїәуыдзән Дунедарәджы Фырт, амә Йын Хиңау Хиңау ратдзән Йә фыдаел Давиды паддзахад.

33 Иаковы байзәддагән паддзахиуәг кәндзән мыгмагмә, амә Йә Паддзахадән кәрон никүы әрцәудзән».

34 Мария зәдән загъта: «Æз мойы хъәстә куы нә дән, уәд уый күйд уыдзән?»

35 Зәд ын дзуапп радта: «Ды схайджын уыдзына Сыгъдәг Удәй, амә Дунедарәджы тых Дәу ба-кәндзән йәе дәлбазыр. Уымә гәсгрә Дын цы Хъәбул райгуыра, Уый уыдзәни сыгъдәг амә Йә схуындаїәуыдзән Хиңау Фырт.

36 Мәнә Дә хъәстәг Елисаветә дәр ма зәрөндәй куы банхъәлцау амә ныр ахсәзәм мәй цәуы ләппуйыл, афтәмәй йә әнәзәнәг хуыдтой.

^{1:17} Мк. 1:3; 9:12; Ин. 1:23. ^{1:27} Мф. 1:18. ^{1:31} Мф. 1:21.

37 Уымæн æмæ Хуыщауæн æп-пæт дæр Йæ бон у».

38 Уæд Мария загъта: «Æз Хицауы цагъар дæн; ды цы загътай, уйй Мыы аерцæуæд». Æмæ Йæ зæд ныуугъта.

*Мария бабæргæг кодта
Елисаветæйы*

39 Уыцы бонты Мария бавдæлд æмæ атындзыдта хæхбæстæм, иуде-йаг сахармæ.

40 Уым бацыд Захарийы хæдзар-мæ æмæ салам радта Елисаветæйæн.

41 Елисаветæ Марийы салам куы фехъуыста, уæд сывæллон йæ гуыбыны базмæлыд, Елисаветæ схайджын Сыгъдæг Удæй

42 Æмæ хæрæй загъта: «Арфæ-гонд дæ сылгоймæгтæ аехсæн, æмæ арфæгонд у, Дæ гуыбыны цы Сывæллон ис, Уый!

43 Мæ Хицауы Мад мæм æрба-цæуа, ахæм хорзæх мæм цæмæн æрхæуд?

44 Дæ салам Диы куы фехъуыс-тон, уæд мæ гуыбыны сывæллон цингæнгæ базмæлыд.

45 Тæхудиаг у, Хуыщау Ын цы загъта, уйй кæй аерцæудзæн, ууыл баууандæг Чызг».

46 Уæд Мария загъта: «Стайы Мæ зæрдæ Хицауы.

47 Мæ уд цин кæны Хуыщауыл, Мæ Ирвæзынгæнæгыл –

48 Уйй æркаст Йæ сæрныллаг-цагъар Чызгмæ; æппæт фæлтæргæ Мæ нырай фæстæмæ арфæгонд хондзысты.

49 Уымæн æмæ Æппæтхьюомыс стыр хууыддаг сарæста Мæнæн. Сыгъдæг у Йæ ном!

50 Чи Дзы тæрсы, уыдон фæл-тæрæй-фæлтæрмæ Йæ хорзæхæй хайджын сты.

51 Стыр хууыддæгтæ сарæста Йæ күххæй, ныххæлиу кодта, сæ зæр-дæты хъал хууыдтыæ чи нывæнды, уыдоны,

52 Тыхджынты раппæрста сæ ба-дæнтæй æмæ сбæрzonд кодта сæр-нүллæгты.

53 Æххormæгты бафæста хорзæх-тæй, бонджынты та ауагъта ницæимæ.

54 Аерцид æххуысмæ Йæ лæггæд-гæнæг Израилмæ, нæ Дзы фeroх хорзæхтæй йæ мыгтамæ хайджын кæннын,

55 Нæ фыдæлтæн – Авраамæн æмæ йæ байзæддагæн – зæрдæ куыл бавæрдта, афтæ».

56 Мария Елисаветæмæ фæци æртæ мæйы бæрц æмæ раздæхт Йæ хæдзармæ.

Аргъауæг Иоанны райгуырд

57 Елисаветæйæн та æрхæцæ йæ афон æмæ ныййардта фырт.

58 Хуыщау ыл стыр арфæ кæй бафтыда, уйй фехъуыстой йæ сы-хæгтæ, йæ хæстæджытæ æмæ цин кодтой йемæ.

59 Æстæм бон æрцыдысты сывæллоны сунæт кæннымæ, æмæ сæ фæндыд йæ фыды ном Захари ылы сæвæрын.

60 Фæлæ йæ мад загъта: «Нæ, схонæм æй Иоанн».

61 Уæд ын загътой: «Дæ хæстæ-джытæй ахæм ном никæуыл ис».

62 Нысæннæй ын фарстой йæ фыды, цы ном сæвæрын æй фæн-ды, зæгъгæ.

^{1:53} Мф. 5:6.

63 Уйй ракуырдта фәйнәг әмәе йыл ныфғыста: «Йәе ном Иоаннү». Әмәе сеппәт дәр дисы бафтыдысты.

64 Уайтәккә райхәлдисты Захарийы дзых әмәе әевзаг, әмәе райдидта дзурын, Хуыщауы стауын.

65 Сә алыварс цәрджыты балыциди тас. Әппәт үйдәтты тыххәй дзырдтой уәлхох Иудейәйы алы кәрәтты.

66 Хабар чи фехъуыста, уйдон ай сәе зәрдым бадардтой әмәе дзырдтой: «Чи үйдән ацы сывәллон?» Әмәе Хуыщау үйдис Иоанимә.

Захарийы пехуымпар ныхас

67 Иоаннны фызд Захари схайджын Сыгъдаег Удәй, райдидта пехуым-париуәг кәнин әмәе дзырдта:

68 «Арфәгонд уәд Израилы Хищау Хуыщау – әркаст Йәе адәм-мәе әмәе сын әрхаста сәрибар.

69 Йәе цагъар Давиды байзәеддәгәй нын радта домбай Ирвәзын-гәнәджы,

70 Рагзаманы сыгъдаег пехуым-парты дзыхәй күйд фехъусын кодта, афтә.

71 Уйй мах фервәзын кәндән не знәгтәй, әмәе әнәуынен кәмән стәм, уйдоны күххәй.

72 Хуыщау зәрдә бавәрдта, Йәе хорзәхәй нә фыдалты кәй схайджын кәндән, Йәе сыгъдаег фидыд. Дзы кәй нә ферох үйдән, уымәй.

73 Расомы кодта нә фыдал Абраамән,

74 Байсдәни нә знәгты күххәй, зәгъыгә,

75 Әмәе Йын нә цәргәбонты күсдзыстәм әәдасәй, Йә цәстү үйдзыстәм сыйгъдаег әмәе раст адәм.

76 Дәу та, саби, схуындаудаң Дунедарәдҗы пехуымпар, уымән әмәе цәудзынә Хищауы разәй фән-даг Ын аәрцәттә кәнинмә.

77 Йәе адәммә аәрхәсдзынә уаң сәе фервәзыны тыххәй – сә тәри-гъедтә үйдисты хатыргонд,

78 Уымән әмәе нә Хуыщау уар-зәгой әмәе хорзәхдҗын у. Йәе хор-зәхмә гәсгә уәләрвтәй аәркәс-дәни Хур әмәе нә бабәрәг кән-дән,

79 Ныррухс кәндән мәләты талынг бәстәйи цәрджыты, әмәе нә сараздән Хуыщаумә фиды-ды фәндағыл».

80 Сывәллон рәэз хаста әмәе фи-дар кодта үдәй. Цалынмә Израилы адәммы размә рацыди, уәдмә цардис әәдзәрәг бәстәйи.

— 2 —

Йесойы райгуырд

1 Уыцы рәестәг кесәр Август ба-фәдзәхста әәппәт бәстәйи адәммы сұғыссын.

2 Ацы сұғыст үиди фыщаг; араэзт әрциди, Квирини Сирийән хица-иуәг күй кодта, уыцы заман.

3 Әмәе алчидәр йәхі ныфғыс-сын кәнинмә ацыд йәе сахармә.

4 Иосиф дәр галилейаг сахар Назаретәй ацыд Иудейәмә, Вифлеем кәй хоныңц, Давиды уыцы сахармә, уымән әмәе Давиды къо-нийә үиди, йәе байзәеддаг.

^{1:68} Мф. 1:21. ^{1:73} Дзут. 6:13. ^{1:74} Дзут. 2:15. ^{1:75} 1 Пет. 1:15; Эф. 4:24. ^{1:76} Лк. 1:17.

^{2:4} Ин. 7:42.

5 Ныфғыссын кәнүнмә ацыди куырдуаты йын бадәг Мария-имә; Мария та әнхъәлшаша уыди.

6 Вифлеемы куы уыдысты, уәед Марияйән әрхәцца арынафон.

7 Әмәе ныйтардта Йә Фыццаг Фырты, батыхта Йә хәңгүлтү аәмәе Йә нывәрдта кәвдәсү, уымән аәмәе сын фысымуаты бынат наә разынд.

Фыйяуттә аәмәе зәйттә

8 Уыцы ран, бидыры, уыдысты фыйяуттә. Уыдон аәхсәвү хъахъхъәдтой сәе дзуг.

9 Фыйяутты раз февзәрд Хуыщауы зәд; Хуыщауы намыс сәе ныррухс кодта, аәмәе стыр тасы бафтыдысты.

10 Фәләе сын зәд загьта: «Матәрсүт, аәз уәем әрхастон, аәппәт адәм кәмәй схайджын уыдзысты, ахәм стыр цин:

11 Абон уын Давиды сахары райгуырд Ирвәзынгәнәг – Хицау Чырысты.

12 Мәнәе Йә уымәй базондзыстут: Сывәллоны ссардзыстут хәңгүлтү тыхтәй, кәвдәсү хуыс-гәйә».

13 Зәдимә әваст байу әнәны-мәц уәларвон аәфсад, аәмәе кад кодтой Хуыщауән:

14 «Намыс Хуыщауән уәләрвты, зәххыл та фәрнджын уәнт, Хуыщау кәүүл ауды, уыдон».

15 Зәлтәе сәе цурәй уәларвма куы сивгүүдтой, уәед фыйяуттә кәрәдзийән загьтой: «Уәдәе фә-цәуәм Вифлееммә аәмәе фенәм, цы әрциди – Хуыщау нын цәй тыххәй фехъусын кодта, уый».

16 Атындзыдтой уырдәм; куы ба-хәещәе сты, уәед дзы баййәфтой Мария аәмәе Иосифы, аәмәе Сывәл-лоны кәвдәсү хуыстәй.

17 Куы Йә федтой, уәед радзырд-той, уыцы Сывәллоны тыххәй сынцы загъдәуыд, уый.

18 Фыйяуттәе сын цы загьтой, уый дисы бафтыдта, чи сәе фехъусыта, уыданы сеппәтү дәр.

19 Мария та аәппәт уыдәттәе дард-та Йә зәрдәйы, аәмәе сыл нывәзта Йә хуыдытә.

20 Фыйяуттәе раздахтысты, аәмәе цы фехъустой, цы федтой, уый тыххәй кад кодтой Хуыщауән. Аәппәт дәр рауади, куыд сын загъдәуыд, афтә.

21 Аст боны фәсттәе, Сывәлло-нән сунәтү афон куы раләууыд, уәед Әй схуыдтой Йесо. Зәд Ын уыцы ном рагацау радта, Йә Мады гуыбыны дәр куы наәма уыд, уәед.

Йесойы әрхастой Кувәндонмә

22 Моисей Әгъдаумә гәсгә се ссыгъдәг кәнүнү бонтә куы аив-гүүдтой, уәед Йесойы әрхастой Иерусалиммә, Хуыщауы раз Әй аәрләууын кәнүнмә,

23 Хуыщауы Әгъдауы куыд фысту, афтә: «Фыццаг сывәллон ләп-пу куы уа, уәед ләвәрд әерцәуәд Хуыщауән».

24 Стәй Хуыщауы Әгъдаумә гәс-гә нывондән хуамә әрхастаик-кай дыуә аәхсинәджы кәнәе дыуәләппүн бәлоны.

25 Уәды заман Иерусалимы уыд иуләг, йәе ном – Симеон. Уый уы-ди раст аәмәе Хуыщауыл аңувиыд

^{2:14}Лк. 19:38; Ром. 5:1. ^{2:21}Мф. 1:21.

адәймаг, әнхъялмә каст, Хуыцау Израилы қәд бараевдаудзән, уымә; хайджын уыди Сыгъдәг Удәй.

26 Сыгъдәг Уд ын рапром кодта, Хуыцау Кәй рапрвита, цалынмә уыцы Чырыстыиы фена, уәдмә нә амәлдзән, зәгъгәе.

27 Әмәе ыйн Сыгъдәг Уд йәе зәрдәйи нывәрдта Кувәндонмә әр-цәуын. Моисей Әғъдау бакәнныны тыххәй ныййарджытә Саби Йесойы Кувәндонмә күы әрхастой,

28 Уәд Әй Симеон райста йәе хъәбысмә, арфә ракодта Хуыцауен әмәе загъта:

29 «Зәрдә мын күйд бавәрдтай, Дунедарәг, афтә ныр Даң җатъары әрвитыс фарнимә,

30 Уымән әмәе мәхи Җаестәй федтон Дауәй ләвәрд ирвәзын-дзинад.

31 Әрцәттәе йәе кодтай әппәт адәмтән;

32 Муртаттән уый уыдзәни Дауәй әргомгәнәг рухс, Даң адәмән, Израилән та – намыс».

33 Йесойы тыххәй цы загъдә-уыд, уый диссаг фәкасти Сабийы фыд әмәе Мадмае.

34 Симеон сыл Хуыцауы арфә бафтыдта, әмәе Йесойы Мад Марияйән загъта: «Мәнә ацы Сывәллоны тыххәй израилаг адәмәй бираетә фәкәлдзысты, бирәтә та сбәрзонд уыдзысты. Уый расайдзән бышәутә,

35 Әмәе афтәмәй бираетән рапром уыдзысты сә зәрдәты арфәвәрд хууыдытә; Дауән та Даңриуы ахиздзәни цирхъ».

36 Уым уыд Аннә-пехуымпар дәр, Фануилы чызг, Асиры хәдзар-вәндагәй. Уыди тынг зәронд; йә ләгимә фәшард авд азы,

37 Баззад идәлдәй әмәе йыл ныр цыди цыппар әмәе цыппарыссәзд азы. Кувәндон никуы ныуугъата, ком дардта әмәе куывта, ахсәвәй-бонәй куиста Хуыцауән.

38 Уый дәр сәм бацыд уыцы рәестәг, кад кодта Хуыцауән, Иерусалимы ссәрибармә чи әнхъялмә каст, уыдонән дзырдта Йесойы тыххәй.

Әрбаздәхтысты Назаретмә

39 Иосиф әмәе Мария Хуыцауы Әғъдаумә гәсгә әппәт дәр күы бакодтой, уәд раздәхтысты Галилеймә, сә сахар Назаретмә.

40 Сывәллон та рәзыд әмәе фидар кодта, афтыд Йә зондыл, хайджын уыди Хуыцауы фарнаәй.

Дыуудағасаздыд Йесо Кувәндона

41 Йә ныййарджытә Куадзәны бәрәгбонмә әрвылаз Иерусалим-мә цыдысты.

42 Йесойыл дыуудаес азы күы сәххәст, уәд дәр бәрәгбонмә ацы-дысты Иерусалиммә.

43 Бәрәгбоны фәстә сәхимә күы здәхтысты, уәд әнахъом Йесо бazzад Иерусалимы, әмәе уый Йә ныййарджытә нә бафиппайдтой.

44 Әнхъял уыдзысты, иннәтимә аербацәуы, зәгъгәе, әмәе иу бон-цау күы ацыдысты, уәд Әй агурын райдытой хәстәждыты әмәе зон-гәты ахсән.

^{2:25} Лк. 24:21. ^{2:32} Ап. хь. 13:47. ^{2:34} Мф. 21:44; 1 Пет. 2:7; Ром. 9:32. ^{2:35} Ин. 19:25.

^{2:37} 1 Тим. 5:5. ^{2:40} Лк. 2:52.

45 Күн нәе Йә сардтой, уәд Йә агурағ аздахтысты Иерусалиммә.

46 Аәртәе бөнү фәстәе Йә сардтой Кувәндонаны. Йесо бадтис ахуыр-гәндҗыты аәсхән, хұбыста сәм аәмә сәе алцәмәйты фарста.

47 Чи Йәм хұбыста, уыдан сеппәт дәр дис кодтой Йә зонд аәмә дзуаптылы.

48 Ныййарджытәе Йә күн федтой, уәд бафтыдысты диси. Йә Мад Ын загъта: «Хъәбул, ай нын цы ба-кодтай? Дағ ғыдимә Дағ стыр тыхс-тәй агуырдтам».

49 Йесо сын загъта: «Цәмәе Мә агуырдтат? Аеви сымах нәе зыдтат, Аәз Мә Фыды хәдзары кәй хұуамае уон, уый?»

50 Фәләе сын цы загъта, уый нәе бамбәрстой.

51 Йесо араст семәе, аәрцид Назаретмә аәмәе сын уыди коммәгәс. Цы аәрцид, аеппәт уыдәттәе Йә Мад дардта йәе зәрдәйы.

52 Йесо та кодта зондҗынәй-зондҗындәр, рәз хаста Хұыщауән аәмәе адәмән уарzonәй.

— 3 —

Аргъауәг Иоанн сиды фәсмонмә

1 Уый уыди, кесәр Тивери фында-дәсәймаг аз паддзахиуәг күн кодта, уәд. Понтий Пилат уыди Иуде-йәйы хицау, Ирод – Галилейы аәлдариуәттәнәг, ўе 'фсымәр Филипп та – Итурейи аәмәе Трахониты бәстәйы аәлдариуәттәнәг, Лисани – Авилииний аәлдариуәттәнәг;

2 Анна аәмәе Каифә та алчертә уыдьсты. Уыцы рәстәг Захарийы фырт Иоанн уыди аәдзәрәг бәс-тәйы, аәмәе йын Хұыщау загъта Йә ныхас.

3 Уый фәстәе Иоанн зылди Иорданы аеппәт алфамбылайыл аәмәе амыйда, зәгъгәе, цәмәй тәригъәдтәе хатыргонд уой, уый тыххәй сыл хәуыу аәрфәсмөн кәнин аәмәе ар-гүүздік райсын.

4 Афтәе загъд у Исай-пехуымпа-ры чиниджы: «Аәдзәрәг ран хұуысы фидиуәдҗы хъәләс: „Аәрцәт-тәе кәнүт Хицауән фәндаг, аәмраст Ын скәнүт Йә цәүәнтәе.

5 Алы дәлвәз дәр байдзаг уәд, алы хох аәмәе күуыбыр дәр аәрныл-лағ уәент, гакъон фәндәгтәе сраст уәент аәмәе гуыргъахъх фәндәгтәе сләгъз уәент.

6 Аәмәе алы адәймаг дәр фен-дзән Хұыщауәй ләвәрд ирвәзын-дзинад».

7 Аргъауынмә йәм цы бирәе адәм цыди, уыданән Иоанн дзырдта: «Калмы цот! Чи уын бафтыдта уәе зәрдәты аәрцәуинаг азарәй ли-дзыны хұуыды?

8 Зәрдиагәй кәй аәрфәсмөн кодтат, уый равдисут хұуылдагәй. „Нәе ғыдаел Авраам у“ – ахәм хұуыды уәм ма аәрцәуәд. Зәгъын уын: Хұыщауән Йә бон у ацы дуртәй дәр Авраамән цот скәнин.

9 Фәрәт ныридәгән бәләстәе бындзарәй акалынмә цәттәе у: хорз дырғы цы бәласыл нәе зайы, уый акалынц аәмәе йәе баппарынц арты».

^{2:47} Мф. 7:28; Мк. 1:22; Лк. 4:32; Ин. 7:15. ^{2:50} Лк. 9:45. ^{2:52} Лк. 2:40. ^{3:3} Мф. 3:1; Мк. 1:4. ^{3:4} Мф. 3:3; Мк. 1:3; Ин. 1:23. ^{3:7} Мф. 3:7. ^{3:8} Мф. 3:9; 8:11; Ин. 8:39. ^{3:9} Мф. 3:10; 7:19; Ин. 15:6.

10 Адәм фарстой Иоанны: «Цы гәнгәе нын у?»

11 Уый сын дзуапп радта: «Дыууә хәдоны кәмәен ис, уый дзы раттәд, кәмәен наәй, уымән; аәмә хойраг кәмәе ис, уый дәр бакәнәд афтә».

12 Аерцидысты саргъауынмә хъалонисджытә дәр аәмә йын загътой: «Ахуыргәнәг, цы гәнгәе нын у?»

13 Уый сын дзуапп радта: «Цы аәмбәлә, уымәй уәлдай адәмәй ма домут».

14 Фарстой йәе аәфсәеддонта дәр: «Махән та цы гәнгәе у?» Иоанн сын загътая: «Макәй стигъут, ма-кәмәй маңы исут аәртхъирәнәй – разы ут уә мыйдәй».

15 Адәм Чырыстимә кәй аәнхъәлмәе кастьсты, уымәе гәсгәе сеппәт дәр хъуыды кодтой, Иоанн кәд, мыйаг, Чырысти у, зәгъгә.

16 Иоанн сеппәтән дәр дзуапп ләвәрдта: «Аз уыл аргъауын до-наәй, фәләе аәрбацәуы мәнәй Тых-джындәр – аз Ын Йә дзабыры бос райхалыны аккаг дәр наә дән. Уый уыл аргъаудәни Сыгъдағ Удәй аәмәе артәй.

17 Йә фыйяг Йә къухы ис, аәмәе ссыгъдағ кәндзән Йә мус. Мә-наәу бафснайдзән Йә хордоны, зыгуым та басудздзән аңаехуысгәе арты».

18 Иоанн бирәе аәндәр ныхәс-тәй разәнгард кодта адәмы, амын-та сын фарны уац.

19 Фәләе аәлдариуәтгәнәг Иро-дән ие 'фсымәры ус Иродиадәй

әмәе йеппәт фыдракәндтү тых-хәй уайдзәфтә күы кодта,

20 Уәд ма Ирод аәппәт уыдәт-тәм бафтыдта ноджыдәр иу: Иоан-ны бакодта ахәстоны.

Иоанн саргъуытта Йесойыл

21 Иоанн аәппәт адәмыл күы ар-гъуытта, уәд саргъуытта Йесойыл дәр. Аргъуыды фәстә Йесо кувгә күы кодта, уәд арвы дуар фегом,

22 Сыгъдағ Уд Аәм аерциды бә-лоны хуызы, аәмә уәларвәй аәры-хъуысти хъәләс: «Ды Мә уарzon Фырт дә, Аз Дәуыл аудын».

Йесойы хәдзарвәндалағ

23 Йесо Йә хуыддаг күы райдыд-та, уәд Ыл цыди дәс аәмә ссәзд азы бәрц. Куыд аәнхъәл уыдышты, аф-тәмәй уыди Иосифы фырт, Илийы,

24 Матфаты, Левийы, Мелхийы, Ианнайы, Иосифы,

25 Маттафийы, Амосы, Наумы, Елийы, Наггейы,

26 Маафы, Маттафийы, Семеи-ны, Иосихы, Иодайы,

27 Иоананы, Рисайы, Зороваве-лы, Салафилы, Нирийы,

28 Мелхийы, Аддийы, Косамы, Элмадамы, Иры,

29 Йесойы, Элиезеры, Иоримы, Матфаты, Левийы,

30 Симеоны, Иудәйы, Иосифы, Ионәмы, Элиакимы,

31 Мелеайы, Меннайы, Матта-файы, Нафаны, Давиды,

32 Иессейы, Овиды, Воозы, Са-лайы, Наассоны,

^{3:11} Иак. 2:15; 1 Ин. 3:17; 2 Кор. 8:14. ^{3:12} Мф. 21:32. ^{3:16} Мф. 3:11; Мк. 1:7; Ин. 1:15; Ап. хъ. 1:5. ^{3:17} Мф. 3:12. ^{3:19} Мф. 14:3; Мк. 6:17. ^{3:21} Мф. 3:16; Мк. 1:10; Ин. 1:32. ^{3:23} Мф. 13:55; Мк. 6:3; Лк. 4:22; Ин. 6:42.

33 Аминадавы, Админы, Арни-
йы, Есромы, Фаресы, Иудәйы,

34 Иаковы, Исаакы, Авраамы,
Фарайы, Нахоры,

35 Серухы, Рагавы, Фалекы, Эве-
ры, Салайы,

36 Каинаны, Арфаксады, Симы,
Нойы, Ламехы,

37 Мафусалы, Енохы, Иареды,
Малелеилы, Каинаны,

38 Эносы, Сифы, Адамы,
Хуыщауы.

— 4 —

Хәйрәг къахы Йесойы

1 Йесо Иорданәй әрбаздахт
Сыгъдәг Удәй хайджынәй, әмәе
Йә Сыгъдәг Уд акодта әдзәрәг
бәстәмә.

2 Уым Әй дыууссәдз боны
къахта хәйрәг. Уыңы бонты Йесо
ницы хордта, әмәе күы ахицән сты,
уәд тынг сыстонг.

3 Әмәе Йын хәйрәг загыта: «Кәд
Хуыщауы Фырт дә, уәд зәгъ ацы
дурән, әмәе феста дзул».

4 Йесо йын дзуапп радта: «Фыст
у: „Айдагъ дзуләй наә цәрдзән
адәймаг [фәлә Хуыщауы алы дзыр-
дәй]“».

5 Уәд Әй хәйрәг акодта бәр-
зонд ранмә, цәстыйфәнныкъуылд-
мә Йын фенын кодта дунейы әп-
пәт паддзахәдтә,

6 Әмәе Йын загыта: «Дә дәлбар
Дын бакәндзынән әппәт ацы пад-
дзахәдтә сәе намысимә, уымән әмәе
мәнән ләвәрд сты, әмәе мәе кә-
мән бафәнды, уымән сәе раттын.

7 Гъемә мын күы бакувай, уәд
иууылдәр уыздысты Дәу».

8 Йесо йын дзуапп радта: «Фыст
у: „Күв дәе Хицау Хуыщаумә әмәе
кус аәрмәстдәр Уымән“».

9 Уәд Әй хәйрәг акодта Иеру-
салиммә, әрләууын Әй кодта
Кувәндоны уәлхәедзарыл, әмәе
Йын загыта: «Кәд Хуыщауы Фырт
дә, уәд Дәхи аппар ардыгәй.

10 Уымән әмәе фысту: „Йә зәд-
тән бафәдзәхсәдзәнди Дәу тыххәй,
цәмәй Дә бахъахъяеной“;

11 Ноджыдәр ма: „Хәсдзысты
Дә сәе къухтыл, әмәе Дә къах ду-
рыл дәр наә ныщәвдзынә“.

12 Йесо йын дзуапп радта: «Загъд
у: „Ма къах дәе Хицау Хуыщауы“».

13 Хәйрәг Йесойы алы хуызы
дәр күы фәкъахта, уәд уал Әй
нууугытта рәстәгмә.

Назареты синагогәйы

14 Сыгъдәг Уды хъаруйә хайджын,
Йесо әрбаздахти Галилеймә, әмәе
Йә кой айхъуист әппәт бәстәйил.

15 Адәмы ахуыр кодта сәе сина-
гогәты, әмәе Йын кад кодтой сеп-
пәт дәр.

16 Йесо әрцид, кәм схъомыл,
уыңы Назаретмә. Әмәе күүд ахуыр
уыд, афтә та ацы хатт дәр сабаты
бацыд синагогәмә, әмәе сыйсад
чиныджы бакәсүйнмә.

17 Радтой Йәем Исаи-пехумпа-
ры чиныг. Байтом әй кодта әмәе
ссардта, мәнәе афтә фыст кәм уыд,
уыңы бынат:

18 «Мәнмәе Хуыщауы Уд ис, уы-
мән әмәе Хуыщау Мән байсәрста.

4:1 Мф. 4:1; Мк. 1:12. **4:4** Мф. 4:4. **4:8** Мф. 4:10. **4:10** Мф. 4:6. **4:12** Мф. 4:7.

4:14 Мф. 4:12; Мк. 1:14; Ин. 4:43. **4:16** Мф. 13:54; Мк. 6:1.

Æмæ Мæ рарвыста мæгуыртæн фарны уац фехъусын кæнынмæ, [зæрдæсаст чи у, уыдоны сдзæбæх кæнынмæ,] уацайрæгтæн сæри- бары, куырмытæн цæстæй ракæ- сины афон кæй ралæууыд, уый тыххæй сын зæгтынмæ, фæлмæ- цыдты суæгъд кæнынмæ,

19 Хуыцауы хæрзаудæны аз кæй ралæууыд, уый фехъусын кæнын- мæ».

20 Йесо сæхгæдта чиныг, радта йæ лæгтадгæнæгмæ амæ сбадт. Си- нахогæйы чидæриллæр уыди, уы- доны цæстытæ бazzадысты Йесо- ил.

21 Æмæ сын Уий райдышта дзу- рын: «Ацы пехуымпар ныхас сæх- хæст аборн – куы йæм хъуистат, уæд».

22 Сеппæт дæр Дзы уыдышты ра- зы, дисы сæ бафтыштой Йæ фæрнæй- дзаг ныхæстæ, амæ дзырдтой: «Ай Иосифы фырт наеу, мыйиаг?»

23 Йесо сын загьта: «Кæй зæгтын ай хъæуы, сымах Мын æрхæсдзы- стут æмбисонд: „Дохтыр, сдзæбæх кæн Дæхи“, амæ зæгьдзыстут: „Мах фехъустам, Капернаумы цы сарæз- тай, уий, амæ йæ сараз ам дæр, Дæ сахары“.

24 Фæлæ уын æцæг зæгтын: иу пехуымпар дæр нымад næ вæйиы йæ фыдыбæстæйы.

25 Æцæг уын зæгтын: бирæ илæдз сылгоймæттæ уыдис Илиа- иы заман Израилы, арвы дуар æр- тæ азы амæ æхсæз мæйы æхгæд куы уыд амæ æппæт зæххыл стыр стонг рæстæг куы скодта, уæд.

26 Фæлæ уыдонаæй иумæ дæр æр- выст næ уыд Илиа – арвистæйæ- уыд идæдз сылгоймагмæ сидойнаг Сарептæмæ.

27 Бирæ хъотырджынтаæ уыди Елисей-пехуымпары заман Израи- лы, фæлæ дзы иу дæр не ссыгъдæг – сириаг Нееман ссыгъдæг».

28 Уий куы фехъустой, уæд си- нахогæйы чи уыди, уыдон сеппæт дæр тынг смæсты сты.

29 Сыстадысты сæ бынæттæй, сахарæй Йæ ратардтой, амæ Йæ акодтой, сæ сахар цы хохыл арæст уыд, уый рындзæй раппа- рымнæ.

30 Фæлæ Йесо рацыд се 'хæн- ты амæ аивгъуыдта уырдигæй.

*Хæйрæджжын сдзæбæх
синахогæйы*

31 Æрцид галилейаг сахар Капер- науммæ амæ сабаты ахуыр кодта адæмы.

32 Дисы сæ æфтыдта Йæ ахуы- рад, уымæн амæ барджынæй дзырдта.

33 Синахогæйы уыди хæйрæдж- джын адæймаг. Уий ныххъæр кодта:

34 «Цы Дæ хъæуы махæй, Наза- ретаг Йесо? Ди næ фесафынмæ æрцыдтæ! Æз зонын, Чи дæ, уий – Ди Хуыцауы Сыгъдæг дæ».

35 Йесо дæлимонæн бардзырд радта: «Банцай амæ дзы рацу». Дæлимон уыцы адæймаджы сина- хогæйы хæдастæу зæххыл ныццав- та амæ дзы рацыд, ницы зиан ын ракодта, афтæмæй.

^{4:24} Мф. 13:57; Мк. 6:4; Ин. 4:44. ^{4:25} Иак. 5:17. ^{4:31} Мф. 4:13; Мк. 1:21.

^{4:32} Мф. 7:28; Мк. 1:22; Лк. 2:47. ^{4:33} Мк. 1:23.

36 Әппәт адәм дәр дисы бафтыдысты әмәе дзырдтой кәрәдзийән: «Цавәр хъомыс әмәе тых ис Йә ныхасы? Әнәзәгъинәттән бардзырд дәтты, әмәе рацәуынц хәйрәджджынташ».

37 Әмәе Йесойы кой айхъуист Капернаумы алфамбылай.

Йесо сдзәбәх кодта

Петры усы мады әмәе иннәтү

38 Йесо синагогәйә күңи рацыди, уәд бацыди Симоны хәдзармәе. Симоны усы мад тынг удхар кодта тәвднизәй. Әмәе Йесомәе баҳатыдысты сылгоймаджы тыххәй.

39 Йесо йә цуры сләууыд, бардзырд радта тәвднизән, әмәе йә тәвднiz ныуугъята. Уыйадыл сылгоймаг систад әмәе сын райдынта ләггад кәнны.

40 Алы низәй рынчынта кәмәе дәриддәр уыд, уыдон Әм сәхурныгулдыл аерхуидтой. Уыйиу сәе алкәуыл дәр аерәвәрдта Йә къухтә әмәе-иу ай сдзәбәх кодта.

41 Бирә хәйрәджджынташ-иу дәллимонтә рацыдысты әмәе-иу хъәр систой: «Ды Хуыцауы Фырт дә!» Фәләе сын Йесо нае ләвәрдта дзурыны бар, уымән әмәе зыдтой, Чырысти кәй у, уый.

Йесо хъусын кәнни фарны уац

42 Куы аербабон, уәд Йесо рацыд әмәе араст хибар ранмәе. Адәм Әй агуырдтой, әмәе Йәм аерцыдысты, әмәе Йә нае уагътой сәе цурәй ацәуын.

43 Фәләе сын Уый загъя: «Иннәе сахартән дәр Мәе хъәуы Хуыцауы Паддзахады фарны уац фехъусын кәннын, уымән әмәе Әз уый тыххәй аервыст дән».

44 Әмәе фарны уац хъусын кодта Иудейәйы синағогәтү.

— 5 —

Фыццаг кәсагахст

1 Иухатт Йесо ләууыди Генниараты цады былыл әмәе Йәм бырстай адәм, цәмәй байхъусой Хуыцауы ныхасмәе.

2 Уыци рәстәг Йесо федта дуууә бәләгъы цады ләугә; кәсагахсдҗытә рахызысты бәләгътәй әмәе ахсадтой сәе хызтә.

3 Йесо баҳызт бәләгътәй иумәе, Симоны бәләгъмәе, әмәе йәм баҳатыди, быләй иучысыл фәхибар уәм, зәгъгә. Стәй сбадт бәләгъы әмәе уырдыгәй ахуыр кодта адәмы.

4 Йә ныхас күңи фәзи, уәд загъя Симонән: «Арфдәр кәм у, уырдаем бацу, баппарут уәе хызтә әмәе аерцахсдзыстүт».

5 Симон Ын дзуапп радта: «Хищау, мах фәтухән кодтам аегас ахсәв әмәе ницы аерцахстам. Фәләе Дә ныхасәй баппардзынән хыз».

6 Хыз күңи баппәрстой, уәд аерцахстой афтә бирә кәсәйтә, әмәе суант сәе хыз скъуийын райдынта.

7 Иннәе бәләгъы чи уыди, сәе уыци әмбәллтәм фәтылдтой сәе къухтә, цәмәй сәм аербацәуой аеххуисмәе. Аербацыдысты сәм әмәе

^{4:38} Мф. 8:14; Мк. 1:29. ^{4:40} Мф. 8:16; Мк. 1:32. ^{4:41} Мк. 1:34; 3:12. ^{4:43} Мк. 1:38.

дыууә бәләгъы дәр афтә байдзаг кодтой, әмәе сынрайдытой дәлдон кәнүн.

8 Симон Петр уйй күү федта, уәд арханд Йесойы уәрджытәм әмәе загъта: «Ныууадз мәе, Хицау, аз тәригъәдджын адәймаг дән».

9 Петры, стәй йемәе чи уыди, уыданы сеппәти дәр стыр тасы бафтыдта, уыйбәрц қәсәгтә кәй арцахстай, уый.

10 Тас бацыди Симоны аэмбәлтты дәр – Зеведейы фырттә Иаков әмәе Иоанны. Уәд Йесо загъта Симонән: «Ма тәрс. Нырәй фәстәмәе адәмашсәг уыдзынә».

11 Дыууә бәләгъы дәр раластой былмәе, ныууагътой әппәт дәр әмәе ацыдисты Йесойы фәдил.

Хъотырджын сәзәбәх

12 Йесо сахартәй иуы күү уыди, уәд фембәлд, йәе буар әнәхъәнәй дәр хъотыры бын кәмән фәци, ахәм ләгыл. Уый Йесойы күү федта, уәд арханд дәлгоммә әмәе Йын ләгъстә кодта: «Хицау, кәд Дае фәндү, уәд Дае бон у, әмәе мәе ссыгъдағ кәнай».

13 Йесо радардта йәе күүх, бандзәвыйд ыл әмәе загъта: «Фәндү Мәе, ссыгъдағ у». Әмәе йәе уыйадыл хъотыр ныууагъта.

14 Йесо йын бафәдзәхста: «Макәмән ай зәгъ, фәлә ацу, дәхи фенен кән сауджынаң, әмәе кәй ссыгъдағ дә, уый тыххәй архәсс нывонд, Моисей күүд бафәдзәхста, афтә – кәй сәзәбәх дә, уымән авидисәйнагән».

15 Фәләе уәддәр йәе кой хәлиу кодта, цыдис Әм тынг бирәе адәм байхъусынмә әмәе сә низтәй дзәбәх кәнүнмәе.

16 Йесо та-иу ацыди хибар рәттәм әмәе күывтат.

Уәнгмард сәзәбәх

17 Иухатт Йесо ахуыр кодта адәмь. Уым бадтысты фарисейттә әмәе динамонджыттә – арцидисты Галилейи әмәе Иудейәйи алы хъәутәй әмәе Иерусалимәй. Хуыщау хъаруяй Йесо дзәбәх кодта рынчынты.

18 Уәд чидәртә хуыссәнүл архастой уәнгмард адәймаджы, әмәе архайдтой хәдзармә йәе бахәссынүл әмәе йәе Йесойы раз арәвәрүнүл.

19 Фәләе дзы бирәе адәм кәй уыди, уымә гәсгәе йәе бахәссын сәе бон нае баци. Уәд схызтысты уәлхәдзармә, систой аэмбәрзән-дурттәй, әмәе рынчыны аед хуыссән уаты хәдастәумә, Йесойы размәе аруягътой.

20 Йесо сын федта сәе уырнын-дзинад әмәе уәнгмардән загъта: «Хорз ләг, хатыр дын сты дәе тәригъәдтә».

21 Уәд динамонджыттә әмәе фарисейттә райдытой кәрәдзийән дзурын: «Уый Хуыщау Чи фууу? Иунаң Хуыщау йеддәмәе тәригъәдтә ныххатыр кәнүн кәй бон у?»

22 Йесо сын базытта сәе хъуудытә, әмәе сын загъта: «Цәмән афтә хуууды кәнүт?»

23 Цы аңциондәр у – зәгъын: „Хатыр дын сты дәе тәригъәдтә“, аёви: „Рабад әмәе райдай цауын“?

24 Фәлә сымах хъумә зонат, Адәймаджы Фыртән кәй ис зәх-хыл тәригъәдтә хатыр кәнныны бар». Імә загъта уәнгмардән: «Дәумә дзурын: рабад, сис дә хуыссән амә цу дә хәдзармә».

25 Уәнгмард уайтәккә рабадти сә разы, систа йә хуыссән амә, Хуыщауән кад кәнгәйә, ацыд йә хәдзармә.

26 Уәед сеппәт дәр дисы бафтыйсты, амә кад кодтой Хуыща-уән. Тас сә бацыд амә дзырд-той: «Диссаджы хуылдәгтә фед-там абон».

Левий ацыд Йесоимә

27 Уый фәстә Йесо рацыд уыр-дигәй амә федта иу хъалонисә-джы, йә ном – Левий; уый бадти хъалонисән бынаты. Йесо йын загъта: «Рацу Мәф фәдыл».

28 Левий нынуагъта ёппәт дәр, систад амә ацыд Йәф фәдыл.

29 Левий йә хәдзары Йесойән арәвәрдта хъәздыг фынг. Фынгыл Йемә бадтысты бирә хъалон-исдҗитә, стәй ма бирә аендәртә.

30 Фарисейтә амә динамон-дҗытә хуыр-хуыр кодтой амә Йесойы ахуыргәниңтән дзырд-той: «Хъалонисдҗитимә амә тәригъәддҗынитимә цәмән хә-рут амә нуазут?»

31 Йесо сын дзуап радта: «Дох-тыр әнәнисты наә, фәлә рынчын-ты хъәуы.

32 Аәз аерцидтән рәстытәм наә, фәлә тәригъәддҗынтаәм фәси-динмә, цәмәй аерфәсмон кә-ной».

Ком дарыны тыххәй

33 Уәед Ын фарисейтә амә дин-амондҗытә загътой: «Иоанны ахуыр-гәниңтә аәдзух дарынц ком амә күвынц, уыданау – фарисейты ахуыр-гәниңтә та хәрынц амә нуазынц».

34 Йесо сын загъта: «Сиахсаг чындыхәсдҗитимә цалынмә уа, уәдмә сә ком дарыныл бафтау-дзыстут, мыйяг?

35 Фәлә раләудзән афон, амә сын сиахсаджы күы байсой, уәед дардзысты ком».

36 Радзырдта сын фәсномыг ны-хас дәр: «Ног дарәсәй гәбаз ничи раскъуыны, цәмәй дзы зәронд да-раес бампъуза. Науәд ног дарәс дәр ныскъуытә уылдән, зәронд дарәсыл дәр ног дарәсәй аәмпъу-зән не сбаддзән.

37 Ногдыгъд сән дәр зәронд ла-лымытны ничи ныккәены, науәд ног-дыгъд сән араемудзәнни лалым-тә, амә йәхәдәг дәр ақәлдзә-ни, лалымтә дәр фесәфдзысты.

38 Ногдыгъд сән ног лалымты ныккәенни хъәуы. [Уәед дыуәе дәр бazzайынц әнахъәнәй.]

39 Зәронд сәнәй чи баназы, уый ногдыгъд сән нал фәхъәуы, уы-мән амә фәзәгъы: „Зәронд хуыз-дәр у“.

— 6 —

Йесо амә сабат

1 Йесо сабаты фәцәйцыд аәф-сирдҗын хуымты. Йә ахуыр-гәниңтә тыдтой аәфсиртә,

^{5:27} Мф. 9:9; Мк. 2:14. ^{5:32} Мф. 9:13; Мк. 2:17. ^{5:36} Мф. 9:16; Мк. 2:21.

аюуэрстой сә күхтәй аәмә хордтой.

2 Фарисейтәй сын чидәртәе загътой: «Сабаты цы нә фәччы, уйй цәмән кәнүт?»

3 Йесо сын дзуапп радта: «Давид ие 'мбәллтимә куы систонг, уәд цы бакодта, уйй тыххәй нә кастыстут, аеви?»

4 Бацыди Хуыщауы хәдзармәе, райста аәмә баҳордта, аәрмәст сауджынтаен хәрын кәй аәмбәлд, уыңцы нывонд дзуултәе, аәмә ма дзы ие 'мбәллтәен дәр радта».

5 Йесо ма сын загътая: «Адәймаджы Фырт сабатән йә хицау у.»

Цәнкуыл сәзәбәх

6 Иннәе сабаты бацыди синагогамә аәмә ахуыр кодта адәмы. Уыди дзы, йә рахиз күх хуыськ кәмән уыд, ахәм адәймаг.

7 Динамонджытә аәмә фарисейтә сә цәст дардтой Йесомәе, кәд сабаты сәзәбәх кәнид, зәгъгәе, цәмәй Йә фәзылын кәной.

8 Фәләе сын Йесо зыдта сә хуыдытә аәмә, йә күх хуыськ кәмән уыди, уыңцы адәймагаен загътая: «Сыст аәмә адәмы размә раңу». Уйй систад аәмә раңыд адәмы размә.

9 Уәд сын Йесо загътая: «Әз уә фәрсын: сабаты хорз кәнин аәмбәләи аеви аевзәр? Уд фервәзын кәнин аеви йә фесафын?»

10 Йесо сеппәтыл дәр ахаста Йә цәст, аәмә загътая цәнкуылән: «Радар дә күх». Уйй бакодта афтәе, аәмә йә күх сәзәбәх.

11 Динамонджытә аәмә фарисейтән сә масть рафыхт, аәмә уынаффә кодтой, Йесойән цы бакәнной, ууыл.

Дыуудаес апостолы

12 Уыңцы рәстәг Йесо хохмә ссыди бакувынмае, аәмә әнәхъән ахсәв уым куытва Хуыщаумә.

13 Куы аәрбабон, уәд басидт Йә ахуыргәнинәгтәм, равзәрста дзы дыуудаесы аәмә сәхуыдта апостолтә:

14 Петр, зәгъгәе, кәй схуыдта, уыңцы Симоны аәмә уйй аәфсымәр Андреиы, Иаковы, Иоанны, Филиппы, Варфоломейы,

15 Матфейы, Фомайы, Алфейы фырт Иаковы, фәсномыгәй Зилот кәй хуыдтой, уыңцы Симоны,

16 Иаковы фырт Иудәйы аәмә Иудә Искариоты – Йесойыл фәстәдәр гадзрахатәй чи раңыди, уйй.

17 Йесо семә хохәй аәрцид аәмә аәрләууыди тъәпәнен. Уым уыдысты Йә бирәе ахуыргәнинәгтә дәр, ноджы ма аәппәт Иудейәйә, Иерусалимәй, стәй дәндҗызы билгәрон Тир аәмә Сидоны зәххытәй аәрцәуәг бирәе адәм.

18 Уыдон Аәм аәрцидысты байхуусынмае аәмә сә низтәй фервәзынмә. Аңаэзәгъинәгтә хызәмарәй кәй мардтой, уыдон дәрпү сәзәбәх сты.

19 Аәмә адәм иууылдаәр архайдтой Йесойыл бандзәвыйынл, уымән аәмә-иу Дзы раңыди тых аәмә дзәбәх кодта сеппәтәи дәр.

^{6:1} Мф. 12:1; Мк. 2:23. ^{6:3} Мф. 12:4; Мк. 2:26. ^{6:4} Мф. 12:4; Мк. 2:26. ^{6:6} Мф. 12:9; Мк. 3:1. ^{6:13} Мф. 10:1; Мк. 3:13. ^{6:17} Мф. 4:25. ^{6:19} Мк. 5:30.

20 Йесо Йæ ахуыргæнинæгтыл ахаста Йæ цæст æмæ райдыдта дзурын: «Тæхудиаг стут, мæгуыртæ, – Хуыщауы Паддзахад сымах у.

21 Тæхудиаг стут, абоны æххор-мæтæ, – Хуыщау уæ бафсаддзæни. Тæхудиаг стут, абоны кæуджытæ, – сымах сцин кæндзыистут.

22 Тæхудиаг уыдзыистут, Адæймаджы Фырты тыххæй адæмæн æнæ-уынон куы уат, куы уыл бахъоды кæной, цыиф уыл куы калой æмæ уын уæ ном куы сæгад кæной, уæд.

23 Цин кæнүт уыцы бон æмæ райут – уæларвы уæм æнхъæлмæ кæссы стыр хорзæх. Ацы адæмы фыдаелтæ пехуымпартæн дæр афтæ кодтой.

24 Фæлæ сар уæ сæр, хъæздгүйтæ, – сымах ныридæгæн райстат уæ хорзæхы хай.

25 Сар уæ сæр, абоны æфсæс-тытæ, – сымах сыстонг уыдзыистут. Сар уæ сæр, абоны цингæнджытæ, – сымах скæудзыистут æмæ ныдззыназдзыистут.

26 Сар уæ сæр, æппæт адæм дæр уæ хорзы кой куы кæной, уæд. Ацы адæмы фыдаелтæ мæнг-пехуымпартæй дæр афтæ æппæль-дисты.

27 Фæлæ сымахæн, Мæнмæ хъус-джытæн, зæгъын: уарзут уе знаёт-ты, хорз кæнүт, сымахæй йе сæфт чи уыны, уыдонæн,

28 Уе 'лгъитджытæн хорзæх курут Хуыщауæй, кувут уе 'фхæрджыты тыххæй.

29 Де 'хсæрфарс дын чи ныц-цæва, уымæ бадар иннæ дæр. Æмæ

дын исчи дæ пæлæз куы иса, уæд ын ратт дæ хæдон дæр.

30 Чидæриддæр дæ кура, уы-мæн ратт, æмæ дæ чи цы айса, уый-иу фæстæмæ ма æрçагур.

31 Адæммæ цæмæ æнхъæлмæ кæ-сүт, уый сын аразут уæхæдæг дæр.

32 Сымах чи уарзы, уыданы куы уарзат, уæд уый тыххæй цавæр хор-зæхы аккаг стут? Тæригъæдджын-тæ дæр уарзынц, чи сæ уарзы, уы-даны.

33 Æмæ сымахæн хорзы чи ба-цæуы, кæд уыданæн кæнүт хорз, уæд уый тыххæй цавæр хорзæхы аккаг стут? Тæригъæдджынтæ дæр афтæ кæнынц.

34 Ныфс уæ кæмæй ис, бафид-дзысты уын æй, зæгъгæ, кæд æфс-тау уыданæн дæттут, уæд уый тыххæй цавæр хорзæхы аккаг стут? Тæригъæдджынтæ дæр тæригъæд-джынтæн æфстau фæдæттынц, цæ-мæй фæстæмæ райсой, цас радтой, уый бæрц.

35 Фæлæ уарзут уе знаётты, хорз кæнүт æмæ æфстau дæттут, фæстæ-мæ исты кæй райсдзыистут, уымæ æнхъæлмæ нæ кæсгæйæ. Уæд уын уыдзæни стыр хæрзиуæг, æмæ уы-дзыистут Дунедарæджы хъæбултæ – Уый хорз цæстæй кæссы æбузныг-тæм дæр æмæ фыдзæрдæтæм дæр.

36 Уæдæт у хæрзgæнджытæ, уæ Фыд хæрзgæнæг куыд у, афтæ.

Иннæтæн тæрхон ма кæнүт

37 Иннæтæн тæрхон ма кæнүт, æмæ тæрхонгонд нæ уыдзыистут. Тæрхон макæмæн рахæссут, æмæ

^{6:20} Мф. 5:3. ^{6:22} Мф. 5:11. ^{6:26} Ин. 7:7. ^{6:27} Мф. 5:44. ^{6:29} Мф. 5:39; Ром. 12:17; 1 Кор. 6:7. ^{6:31} Мф. 7:12. ^{6:35} Мф. 5:45. ^{6:36} Мф. 5:48.

уын тәрхон нә рапастәуыдзән. Хатыр кәнүт, аәмә уын уыдзәни хатыр.

38 Даёттут аәмә райсдзыстут – уә фәлдҗиийы уын әркалдәуыдзәни раст, хәрзнад аәмә йемыдзаг барәнәй. Уымән аәмә цы барәнәй барут, ахәмәй сбарстәуыдзән сымахән дәр».

39 Йесо сын загъта фәсномыг ныхас дәр: «Күргән куырмы хонын йәе бон куыд бауыдзән? Сә дыууә дәр уәрмы нә ныххаудзысты, аәви?

40 Ахуыргәниаг йәе ахуыргәнәгәй уәлдәр нәу; фәлә әппәт дәр чи сахуыр кәна, уый сүйдзән йәе ахуыргәнәджы хуызән.

41 Цы кәсис де 'фсымәры цәстү аәрдумә, дәхи цәстү та къалабәлас нә фиппайыс?

42 Күйд у даे бон де 'фсымәрән зәгъын: „Ме 'фсымәр, әри-ма, дае цәстәй дын әрду сисон“, дәхи цәстү къалабәлас куы нә уыныс, уәд? Цәстмәхъус! Дәхи цәстәй уал къалабәлас сис, стәй уәд фендзынә, де 'фсымәры цәстәй аәрду куыд сисын хъәуы, уый.

Бәлас аәмә йәе дыргътә

43 Аевзәр дыргъ кәуыл зайды, ахәм хорз бәлас нәй, стәй хорз дыргъ кәуыл зайды, ахәм низджен бәлас дәр нәй.

44 Алы бәлас дәр йәе дыргъәй бәрәг вәййы: какон сындзәй не 'ртоның легъуи, сындзкүтәрәй та – сәнәфсир.

45 Хорз адәймаг йәе зәрдәйы хорз хәзнадонәй рапастәссы хорзәх; фыдзәрдә адәймаг та фыдахы къәбицәй рапастәссы фыдах. Уымән аәмә зәрдә цәмәй дзаг вәййы, дзыхәй дәр уый рацәуы.

Дурыл амад хәедзар

46 Цы уын зәгъын, уый куы нә кәнүт, уәд Мә „Хищау, Хищау!“ цы хонут?

47 Мәнмә әрцәуджытәй Мә ныхәстәм чи хъусы аәмә сә чи аеххәст кәны, уыцы адәймаг кәй хуызән у, уый уын зәгъюн.

48 Арф чи скъахта аәмә йәе хәедзар дурыл чи сәвәрдта, ахәм хәедзарғәнәджы хуызән у. Дон куы раивылд аәмә уыцы хәедзарыл куы ахәцыд, уәд аәй фенкүуысын кәнүн йәе бон нә баци, уымән аәмә фидар бындурыл аевәрд уыди.

49 Мә ныхәстәм чи хъусы аәмә сә чи не 'ххәст кәны, уый та у, йәе хәедзар зәххыл аәнә бындурај чи сарәста, ахәм адәймаджы хуызән. Хәедзарыл дон куы ахәцыд, уәд уайтәккә әркалд аәмә ныптырх и бынтондәр».

— 7 —

Сәдәйыхицауы цагъар сәзәбәх

1 Чи Йәм хууиста, уыцы адәмимә Йесо Йә ныхас куы фәци, уәд бацыди Капернауммә.

2 Иу сәдәйыхицауән йәе уарzon цагъар уыди рынчын, мәләтү къаял ныллаууыд.

^{6:37} Мф. 7:2; Ром. 2:1; 1 Кор. 4:5. ^{6:38} Мф. 7:2; Мк. 4:24. ^{6:39} Мф. 15:14.

^{6:40} Мф. 10:24; Ин. 13:16; 15:20. ^{6:41} Мф. 7:3. ^{6:43} Мф. 7:18; 12:33. ^{6:44} Мф. 7:16.

^{6:45} Мф. 12:34-35. ^{6:46} Мф. 7:21; Иак. 1:22; Ром. 2:13. ^{7:1} Мф. 8:5.

3 Йесойы тыххәй куы фехъуыста, уәд Әм иудейты хистәрты арвыста аәрхатынмә, цәмәй аәрцәуа аәмәй йын йә цагъары сәзәбәх кәна.

4 Уыдон аәрцыдысты Йесомә аәмәй Йын ләгъстәе кодтой: «Сәдәйхицау у Дә ацы аәххуысы аккаг –

5 Уарзы нәе адәмы аәмәй нын са-раэзта синагога».

6 Йесо раңыди семә. Йәе хә-дзармәй йын куы баввахс, уәд Әм сәдәйхицауарвыста йәе хәләрт-ты зәгъынмә: «Хицау, Дәхи ма тыхсын кән! Уымән аәмәй аәз уый аккаг нәе дәен, аәмәй Ди мәе хәдзар-мәе бацәуай.

7 Уымән гәсгәе нәе баннымадтон мәхи Дәумә фәцәуыны аккагыл дәр. Фәлә аәрмәст Дә дзыхәй ныхас раңауәед, аәмәй мәе фәєсдзә-үин сәзәбәх уыдзән.

8 Уымән аәмәй аәз мәхәдәг дәр дәлбар ләг дәен, аәмәй мәе дәлбар дәр ис аәфсәддонтә. Иуән дзы фә-зәгъын: „Ачу уырдаәм“, аәмәй аца-уы; иннәмән: „Ардаәм раңу“, аәмәй аәрбаңауы; мәе цагъарән фәзәгъын: „Уый бакән“, аәмәй йәе бакәны».

9 Йесо уый куы фехъуыста, уәд дисы баftyд, Йе 'ргом разылдта, Йәе фәдыл цы бирәе адәм цыд, уы-донмә, аәмәй загъыта: «Зәгъын уын, Израилы дәр Әз ахәм уырнын-дзинад нәе федтон».

10 Аәрвист ләгтәе хәдзармә куы аәрбаздәхтысты, уәд рынчын ца-гъары байяефтой дзәбәхәй.

Наинаг идәндүсүлүк тәсис

11 Уый фәстәе Йесо араст, На-ин кәй хуыдтой, уыцы сахармә.

Йемә цыдысты Йә ахуыргәни-нәгтә аәмәй бирәе аәндәр адәм.

12 Әмәе сахары кулдуармә куы баввахс, уәд раңахастой марды, идаәз усы иунәг ләппүйи. Сыл-гоймагимә сахарәй раңыд бирәе адәм.

13 Йесо идаәз усы куы федта, уәд ын фәтәригъәд кодта аәмәй йын загъыта: «Ма ку».

14 Баңыд аәмәе бавнәлдәт сынт-мәе. Сынтахәсджытә аәрләууыды-сты. Уәд Йесо загъыта: «Ләппу, дә-уән зәгъын, рабад».

15 Мард йәхииыл схәңцид, ра-бадт аәмәе райдытта дзурын. Уәд ай Йесо радта йәе мадмә.

16 Сеппәтты дәр тас баңыд аәмәе кад кодтой Хуыцауән: «Стыр пехуымпар фәзынди не 'хсән, аәмәе Хуыцау аәркаст Йә адәммә».

17 Йесойы кой айхуыст аәгас Иудейәйи аәмәй йәе алфамбылай.

Аргъаяәг Иоаннны минәвәрттәе

18 Иоаннән йәе ахуыргәни-нәгтәе радзырдтой аәппәт уыдәт-ты тыххәй.

19 Иоанн басидт йәе ахуыргә-нинаәттәй дыгуәмә аәмәй сәе ар-выста Хицауы бафәрсынмә: «Аәр-цәуинаг Чи у, Уый Ди дәе, ави аәндәрмә аәнхъәлмә кәсәм?»

20 Уыдон аәрцыдысты Йесомә аәмәй Йын загътой: «Аргъаяәг Иоанн нәе Дәумә рарвыста бафәрсынмә: „Аәрцәуинаг Чи у, Уый Ди дәе, ави аәндәрмә аәнхъәлмә кәсәм?“»

21 Йесо уыцы рәестәг бирәе адә-мы фервәзын кодта алыхуызон низтәй, аңаэзәгъинәгтәй, бирәе

^{7:16} Лк. 1:68; Ин. 6:14. ^{7:18} Мф. 11:2. ^{7:19} Ин. 6:14.

куырмыты ракæсын кодта сæ цæстытæй.

22 Амæ аервыст лæгтæн дзуапп радта: «Цæут амæ зæгъут Иоаннæн, цы федтат амæ цы фехуыс-тат, уый: куырмытæ райдытой уынын, къуылыхтæ – цæуын, хъотырджынтае дзæбæх кæнинц, къуырматæ райдытой хъусын, мæрдтæ аегас кæнинц, мæгуыртæ хъусынц фарны уац.

23 Амæ тæхудиаг у, Мæныл чи næ фæкæла, уый».

24 Иоаннын минæвæрттæ куы аз-дæхтысты, уæд Йесо адæмæн рай-дытда Иоаннын тыххæй дзурын: «Цы уынынмæ цыдыстут аæдзæрæг бæс-тæмæ? Дымгæ кæй æнкьюсы, уы-цы хъæз уынынмæ?

25 Уæддæр цы уынынмæ цыды-стут? Зынаргь дарæс кæуыл ис, ахæм лæджы уынынмæ? Хъæздыг дарæс чи дары амæ бухьцард чи кæны, уыдон паддзæхты галуанты цæринц.

26 Фæлæ уæддæр цы уынынмæ цыдыстут? Пехуымпары? О, зæгъын уын, пехуымпарæй дæр уæлдæрь.

27 Иоанн у, Сыгъдæг Фыст афтæ кæй тыххæй зæгъы: „Мæнæ Аæз Мæ фидиуæджы аервityн Дæ раз-зæй, амæ Дын уый аерцæттæ кæн-дзæни Дæ развæндаг“.

28 Зæгъын уын: сылгоймагæй чи райтуырд, уидонæй ничи у Ар-гъяуæг Иоаннæй уæлдæр, фæлæ Хуыщауы Паддзахады тæккæ къад-дæр Иоаннæй уæлдæр у.

29 Иоаннмæ чи хъуыста, аеппæт уыцы адæм, суант хъалонисджытæ

дæр, сæххæст кодтой Хуыщауы фæнд амæ аргъуыд райстой Иоаннæй.

30 Фарисейтæ амæ динамонджытæ та Хуыщауы коммæ næ бакастысты амæ næ саргъуыдтой.

31 Уæдæ кæуыл абарон ацы адæмы фæлтæр? Кæй хуызæн сты?

32 Сывæллæтты хуызæн сты, са-хары фæзы чи бады амæ кæрæдзи-йæн афтæ чи зæгъы: „Мах уын уа-дынзæй цæгътам, амæ сымах næ кафыдыстут; мах уын хъарджытæ кодтам, амæ сымах næ куыдтат“.

33 Уымæн амæ аерцыд Аргъя-уæг Иоанн, дзул дæр næ хæры, сæн дæр næ нуазы, амæ дзы зæгъут: „Хæйрæдджын у“.

34 Аерцыд Адæймаджы Фырт, хæры амæ нуазы, амæ Дзы зæгъут: „Мæнæ гуыбындиндæл амæ расыггæ-наг, хъалонисджыты амæ тæригъæд-джынты лымæн“.

35 Фæлæ Хуыщауы уæлzonдæн йæ растæнаег сты йеппæт сывæллæттæ».

Йесойы байсæрстæуыди хæрзæфгæнæннæй

36 Фарисейтæй иучидæр Йесо-йы ахуыдта сихормæ. Йесо бацыд фарисейтæ хæдзармæ амæ аербадти фынгыл.

37 Уыцы сахарæй иу тæригъæд-джын сылгоймаг базыдта, Йесо фарисейтæ хæдзары фынгыл кæй бады, уый, амæ æрхаста хæрзæф-гæнæннæй дзаг дурын.

38 Аерлæууыд Йесойы фæстæ, Йæ къæхты цур, амæ кæуггæйе рай-дытда Йесойы къæхтыл йæ цæссыг

^{7:22} Мф. 11:5; Лк. 4:18. ^{7:23} Мф. 11:6; 1 Пет. 2:8. ^{7:27} Мф. 11:10; Мк. 1:2.

^{7:28} Мф. 11:11. ^{7:29} Мф. 21:31. ^{7:30} Ап. хъ. 20:27. ^{7:31} Мф. 11:16. ^{7:37} Мф. 26:7; Мк. 14:3; Ин. 11:2; 12:3.

калын, сәрфта сәе йә дзыккутәй, батә Йын кодта Йә къәхтән әмәе сәе сәрста хәрзәфгәнәнәй.

39 Йесойы баҳонәг фарисей уый куы федта, уәд ахуыды кодта: «Ай пехумпар куы уайд, уәд Әм чи әмәе цавәр сылгоймаг әвналы, уый зонид, уымән әмәе ацы сылгоймаг тәригъәддҗын у».

40 Уәд ын Йесо загъта: «Симон, иу ныхас дын куы зәгъын, уый Мә фәндү». Уый дзуапп радта: «Зәгъәй, Ахуыргәнәг».

*Фәсномыг ныхас
дыууағ хәсдҗыны тыххай*

41 Йесо загъта: «Иу аәфстаудәт-тәгән уыди дыууағ хәсдҗыны: иу дзы дардта фондсәдә динары, ин-нае та – дәс әмәе дыуиссәдз.

42 Фәләе сәе цәмәй бағыстаик-кой, уый сәм нае уыд, әмәе дыууәйән дәр ныххатыр кодта. Зәгъма, уйдонәй йә кәңзы бауарздзән фылдаер?»

43 Симон дзуапп радта: «Мән мә гәсгәе, фылдаер кәмән ныххатыр кодта, уый». Йесо йын загъта: «Дә хъауды раст у».

44 Йесо разылди сылгоймагмәе әмәе Симонән загъта: «Уыныс ацы сылгоймаджы? Әз әрбацыйтән дә хәдзармә, әмәе Мын ды Мә къәхтәе цәхсынән дон дәр нае раттай. Уый та Мын йә цәссыгтәй әрән-хъәвзта Мә къәхтәе әмәе сәе ныс-сәрфта йә дзыккутәй.

45 Ды Мын нае аба кодтай. Уый та Мын, куы әрбацыйтән, уәдәй фәстәмәе Мә къәхтән батә кә-нынае не 'нцайы.

46 Ды Мын Мә сәр зетийә нае байсәрстай. Уый та Мын Мә къәхтәе хәрзәфгәнәнәй бай-сәрста.

47 Уымә гәсгәе дын зәгъын: би-рае кәй бауарзта, уый тыххәй ын барст сты йә бирәе тәригъәдтәе. Чысыл барст кәмән у, уымән та йә уарзт дәр чысыл у».

48 Сылгоймагән та загъта: «Барст дын сты дәе тәригъәдтәе».

49 Йесоимә фынгыл чи бадти, уыдан хиньмаер райдыздой дзурын: «Уый Чи у, суанг тәригъәдтәе дәр Чи хатыр кәнә?»

50 Йесо та сылгоймагән загъта: «Дә уырнындзинад дәе фервәзын кодта; цу фарнимә».

— 8 —

*Сылгоймәгтә ләггад кәнәниң
Йесойән*

1 Уый фәстәе Йесо зылди сахар-тыл әмәе хъаутыл, хъусын кодта фарны уац Хуыцауы Паддзахады тыххәй. Йемә уыдисты Йә дыуудаес ахуыргәнинаджы,

2 Стәй әнәзәгынаеты кә-мәй расырдта әмәе низтәй кәй сәдзәбәх кодта, уыцы сылгоймәгтә: авд дәлимоны кәмәй рацыд, магдаләйаг кәй хуыдтой, уыцы Мария,

3 Ироды хәдзарән уынаффә-гәнәг чи уыди, уыцы Хузайы ус Иоаннә, Сусаннә әмәе бирәе ән-дәр сылгоймәгтә. Сеппәт дәр сәе мулкәй ләггад кодтой Йесо-йән әмәе Йә ахуыргәнинәгтән.

7:39 Лк. 15:2. 8:2 Мк. 15:40; 16:9.

*Фәсномыг ныхас
тауәджыс тыххәй*

4 Адәм кодтой фылдәрәй-фылдәр – цыдысты Йәм әппәт саҳартәй. Йесо сын радзырдта фәсномыг ныхас:

5 «Раңызд тауәг йә тауниаг тауынмә. Таугә-тауын иугай наем-гүйтә аәрхаудысты фәндаггәрон, къәхты бын фесты, әмә сә уәларвон мәргүтәе рауыгтой.

6 Иуәй-иутә дзы аәрхаудысты дурджын ран, әмә куы сәвзәрдысты, үәд бахус сты, уымән әмә донхъуаг разындысты.

7 Иуәй-иутә дзы аәрхаудысты сыйндыты аәхсән, сыйндытә сздысты семә әмә сә ныххурх кодтой.

8 Иуәй-иутә дзы аәрхаудысты бәзнаг мәрыл, сздысты әмә радтой фондзыссәдз хатты фылдаер тыллаег». Уый радзурыны фәстәе Йесо хъәрәй загыта: «Хъустә кәэуыл ис, уый хъусәд!»

*Йесо әмбарын кәнни
фәсномыг ныхас*

9 Йә ахуыргәнинәгтә Йә ба-фарстой: «Цы амоны ацы фәсномыг ныхас?»

10 Йесо сын загыта: «Сымахән Хуыщауы Паддзахады сусәгдзи-нәйтә зонын ләвәрд у, иннәтән та сә фәсномыг ныхәстәй амын-дәуы, әмә „кәсой, фәлә ма уыной, хъусой, фәлә ма әмба-рой“.

11 Мәнә цы амоны ацы фәсномыг ныхас: тауниаг – Хуыщауы ныхас у.

12 Фәндаггәрон чи аәрхауд, уы-дон ахәмтә сты: фехъусынц ныхас, фәлә сәм фәстәдәр аәрцәуы хәйраег әмә сын сә зәрдәйә ахәс-сы ныхас, әмә сә ма бауырна әмә ма фервәзой.

13 Дурджын ран чи аәрхауд, уы-дон та ахәмтә сты: ныхас куы фехъусынц, үәд ай цингәнгә ай-сынц сә зәрдәмә, фәлә әнәуидаг сты – аууәндынц рәстәгмә, фәлварәнты куы бахауынц, үәд та ныуудазынц сә уырнындзинад.

14 Сындыты аәхсән чи аәрхауд, уы-дон ахәмтә сты: фехъусынц ныхас, фәлә сын фәстәдәр царды мәт, мулк әмә зәххон хирихәф-сәнтә сә хурхыл ныххәцынц, әмә пайда нае раттынц.

15 Бәзнаг мәрыл чи аәрхауд, уы-дон та ахәмтә сты: фехъусынц ныхас, дарынц ай сә фәлман әмә сыгъдәг зәрдәйы, әмә, фәразон кәй сты, уый фәрцы раттынц пайда.

Фәсномыг ныхас цырагы тыххәй

16 Цырагъ чи ссудзы, уый йыл мигәнән не 'рдәлгом кәнни, сый-тәдҗы бын дәр ай нае бавәры, фәлә йә сәвәры цырагъдарә-ныл, бацәуджытә рухс куыд уын-ной, афтә.

17 Уымән әмә цы нае ракром уа, ахәм сусәггаг най, әмә цы нае рахъяр уа әмә кәй нае ба-

^{8:4} Мф. 13:2-3; Мк. 4:1-2. ^{8:10} Мф. 13:14; Мк. 4:12; Ин. 12:40. ^{8:12} Мф. 13:19; Мк. 4:15. ^{8:14} Мф. 13:22; Мк. 4:18; 10:23; Лк. 18:23; 1 Тим. 6:9. ^{8:16} Мф. 5:15; Мк. 4:21; Лк. 11:33.

зындауа, ахәм сусәгдзинад нә вәййы.

18 Уәдә-иу әркәсүт, күйд хъусут, уымә. Уымән әмә кәмә ис, уымән рардәуыздән; кәмә наәй, уымәй та ист әрцәудзән, ис мәм, зәгъяә, әнхъәл цәмәй у, уый дәр».

Йесойы Мад әмә әфсымәртә

19 Йесомә әрцыдысты Йә Мад әмә Йе 'фсымәртә, әмә дзы бирә адәм кәй уыди, уымә гәсгә Йәм бацауын сә къухы не 'фтыд.

20 Әмә Йын загътой: «Дә Мад әмә Де 'фсымәртә әедде ләууынц, Дәу фенын сә фәндү».

21 Йесо сын дзуапп радта: «Хуыцауы ныхасмә чи хъусы әмәй чи әххәст кәны, уыдон сты Мә мад әмә Ме 'фсымәртә».

Уад байхъуыста Йесомә

22 Иухатт Йесо Йә ахуыргәниңгимә бахызт бәләгъымә, әмә сын загъта: «Ахизәм цады фаллаг фарсмә». Әмә араст сты.

23 Сә фәндаг дардтой, әмә уалынмә Йесо афынәй. Цады та систади тыхджын уад, дон калди бәләгъымә, әмә уыдысты тәссаг уавәры.

24 Уәд ахуыргәниңгиттә Йесомә бацыдысты, райхъал Әй кодтой әмә Йын загътой: «Хицау, Хицау, сәфәм!» Йесо систади, бардзырд радта уад әмә уыләнтаң; уыдон бандадысты, әмә бәстәе ныссабыр.

25 Йесо Йә ахуыргәниңгиттән загъта: «Кәм ис уә уырныңдзинад?» Уыдон фәтарстысты, әмә

дисгәнгә кәрәдзийән дзырдтой: «Уый Чи уа, уад әмә донән бардзырд Чи дәтты, әмә уыдон Кәй коммә кәссынц?»

Йесо сәзәбәх кодта хәйрәдҗәджыны

26 Бахәццә сты, Галилей аком-коммә цады фаллаг фарс чи ис, Гадарәйы уыци бәстәмә.

27 Йесо былмә күй рахызт, уәд Ыл сәмбәлди, раздәр хәстәг са-хары чи цард, ахәм хәйрәдҗәджын ләг. Уый рагәй дәр дарәс нә дард-та, царди хәдзары нә, фәлә зәп-пәдзты.

28 Йесойы күй федта, уәд ныхъ-хъәр кодта, әрхәуд Йә разы, әмә хъәрәй загъта: «Цы Дә хъәуы мәнәй, Йесо, Дунедарәг Хуыцауы Фырт? Ләгъстә Диң кәнүн, хы-зәмарәй мә ма мар!»

29 Уымән әмә Йесо әнәзә-гынагән радта уыци адәймагәй рацәуыны бардзырд. Әнәзәгынаг уый рагәй тухәнәй мардта. Сбастой-иу әй рәхыстә әмә хъа-дамантәй, хъахъәлдтой йә, фә-лә-иу арәдывта йә бәттәнта, әмә-иу әй дәлимон атардта әдзәрәг ранмә.

30 Йесо йә бафарста: «Дә ном күйд у?» Уый загъта: «Легион», уы-мән әмә дзы бирә дәлимонтә бацыд.

31 Әмә уыдон күйрдтой Йесо-йә, цәмәй сә дәлдзәхмә ма ар-вита.

32 Уым хохыл хызти хуыты стыр дзуг, әмә дәлимонтә Йесойә

^{8:17} Мф. 10:26; Лк. 12:2. ^{8:18} Мф. 13:12; 25:29; Мк. 4:25. ^{8:19} Мф. 12:46; Мк. 3:31.

^{8:26} Мф. 8:28; Мк. 5:1.

куырдтой хуыты бацæуыны бар. Йесо сын бар радта.

33 Даелимонтæ рацыдысты уыцы адæймагæй, æмæ бацыдысты хуыты. Æмæ дзуг къардиуæй йæхи фехста цадмæ, æмæ фæдæлдон.

34 Цы æрцыд, уый хуыгæстæ куы федтой, уæд азгъордтой, æмæ хабар радзырдтой сахар æмæ хъæуты.

35 Æмæ цы æрцыд, уый фенæг адæм сын радзырдтой, хæйрæдджын куыд сдзæбæх, уый тыххæй.

36 Цы æрцыд, уый фенæг адæм сын радзырдтой, хæйрæдджын куыд сдзæбæх, уый тыххæй.

37 Æмæ Гадарæйы алфамбылай æппæт цæрджыты дæр стыр тас кæй бацыд, уый тыххæй уыдон куырдтой Йесойæ, цæмæй уырдигæй ацæуя. Йесо баҳызт балæгьмæ æмæ раздæхт фæстæмæ.

38 Даелимонтæ кæмæй рацыдысты, уыцы лæг Ын лæгьстæ кодта, цæмæй йæ уадза Йемæ. Фæлæ йæ Йесо арвыста æмæ йын загъта:

39 «Аздæх дæ хæдзармæ æмæ раздур, Хуышау дын цы сарæзта, уый». Лæг ацыд, æмæ æгас сахары дæр дзырдта, Йесо йын цы сарæзта, уый тыххæй.

Чызг райгас, сылгоймаг сдзæбæх

40 Йесо куы раздæхт, уæд Ыл адæм сæмбæлдысты æхсизгонæй, уымæн æмæ Йæм сеппæт дæр æнхъæлмæ кастьсты.

41 Æрцыд Æм иу лæг, йæ ном – Иаир, синагогæйы хицау. Йæхи æрæппæрста Йесойы къæхтæм, æмæ Йын лæгьстæ кодта, йæ хæдзармæ йын цæмæй бацæуа, уый тыххæй,

42 Уымæн æмæ йæ иунаæг чызг марди; цыдаид ыл дыууадæс азы. Йесо куы фæцæйцыд, уæд Æй адæм фæйнæрдигæй цыист кодтой.

43 Иу сылгоймагæн дыууадæс азы дæргьы йæ туг цæуынæй не 'нцад. Йеппæт мулк дæр дохтыртыл баҳардз кодта, фæлæ йе сдзæбæх кæнны никæй бон баци.

44 Сылгоймаг чылдымырдигæй бацыд Йесомæ, бандзæвыйд Ын Йæ пæлæзы коцорайыл, æмæ уайтæк-кæ туг бандад йæ цæуынæй.

45 Уæд Йесо загъта: «Чи Мыл бандзæвыйд?» Æмæ сеппæт дæр «нæ» куы дзырдтой, уæд Ын Петр загъта: «Хицау, адæм Дыл æрæмбырд сты æмæ Дæ цыист кæннынц».

46 Фæлæ Йесо загъта: «Чидæр Мыл бандзæвыйд – Æз банкъардтон, тых Мæ кæй рацыд, уый».

47 Сылгоймаг, кæй нæ фæсусæг, уый куы федта, уæд Æм тæрсæгæризгæйæ бацыд æмæ Йын Йæ къæхтæм æрæппæрста йæхи. Цæй тыххæй Йыл бандзæвыйд æмæ уайтæк-кæ куыд сдзæбæх, уый радзырдта æппæт адæмы раз.

48 Йесо йын загъта: «Мæ чызг, дæ уырнындзинад дæ фервæзын кодта. Цу фарнимæ».

49 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ синагогæйы хицаумæ иу-чидæр æрцыд йæ хæдзарæй, æмæ йын загъта: «Дæ чызг амард.

Ахуыргэнәджы мауал фәлмәцын кән».

50 Фәләе Йесо уый күү фехъуыста, уәд синагогәйи хиңцауән загъта: «Ма тәрс, аәрмәст әүүәнд, аәмә фервәздзән».

51 Аәмә йын йә хәдзармә күү аәрцид, уәд Петр, Иоанн аәмә Иаковы, стәй сабийи фыд аәмә мады йеддәмә никәй бауагъта Йемә мидәмә бацәуын.

52 Адәм иууылдәр күйдтой аәмә хъараег кодтой чызгыл. Фәләе сын Йесо загъта: «Ма кәут; мард нәу, фынаэй у».

53 Аәмә Йыл худтысты, уымән аәмә, кәй амард, уый зыдтой.

54 Фәләе йын Йесо ныххәцыд йә күхыл, аәмә йәм фәдзырдта: «Саби, рабад!»

55 Чызгмә аәрыздахт йә уд, аәмә уыйадыл рабадт. Йесо бафәдзәхста, цәмәй йын раттой хәринаг.

56 Чызджы ныййарджытә дисы бафтыдысты. Фәләе сын Йесо бафәдзәхста, цәмәй, цы аәрцид, уый тыххәй макәмән зәгъой.

— 9 —

Йесо арвыста дуууадаас ахуыргэнинаджы

1 Йесо басидт Йә дыууадаас ахуыргенинагмә аәмә сын радта тых, цәмәй сә бар цауа аәппәт дәлимонтыл дәр аәмә адәммә дзәбәх кәной сә низтәй.

2 Аәмә сә арвыста Хуңцауы Паддзахады уац адәммә фәхәс-

сынмә аәмә рынчынты дзәбәх кәнымә.

3 Йесо сын бафәдзәхста: «Маңырайсуг фәндагма – нәдәр ләдзәг, нәдәр хордзен, нәдәр хойраг, нәдәр аәхца, нәдәр дыгай хәддәттә.

4 Кәңцифәнды хәдзармә дәр күү бацәуат, уәд-иу дзы баззайт, цалынмә уырдыгәй рацәуат, уәдмә.

5 Ичи уә күү не суазаэг кәна, уәд та-иу, уыңы сахарәй рацәугәйә, аәцәгъдүт уә къәхтырыг – аххосджын кәй сты, уымән аәвиди-сәйнагән».

6 Ахуыргәнинаәттә аңыдысты аәмә зылдысты хъәутыл, алышан дәр хъусын кодтой фарны уац аәмә дзәбәх кодтой рынчынты.

Ирод архайы Йесойы фенныныл

7 Аәппәт уыңы цауты тыххәй фехъуиста аәлдариуәттәнәг Ирод, аәмә цытә цыди, уый бамбарын йә бон нә уыд. Уымән аәмә иуттә дзырдтой, уый Иоанн райгас мәрдтәй, зәгъгә;

8 Иннаеттә – Илиа, дам, аәрцид; аннаеттә та дзырдтой, рагон пехум-партәй, дам, чидәр райгас.

9 Фәләе Ирод загъта: «Иоаннән аәз йә сәр күү акыуырдтон, уәд уыддәттә Кәй тыххәй хъусын, Уый та чи у?» Аәмә архайдта Йесойы феннылы.

Йесо бафсәста фондз мин ләдҗыс

10 Апостолтә күү аәбаздәхтысты, уәд Йесойән радзырдтой, цы сарәзтой, уыддәттә. Йесо сә Йемә

^{8:49} Мк. 5:35. ^{9:1} Мф. 10:1; Мк. 3:13; 6:7. ^{9:5} Мф. 10:14; Мк. 6:11; Ап. хъ. 13:51.

^{9:7} Мф. 14:1; Мк. 6:14. ^{9:9} Лк. 23:8.

рахуыдта, әмәе хибарәй ацыдысты, Вифсаидә кәй хуындауыд, уышы сахарырдәм.

11 Фәләе адәм уйй күү базыдтой, уәд ацыдысты Йә фәдил. Йесо фембәлд семә, дзырдта сын Хуыщауы Паддзахады тыххәй әмәе дзәбәх кодта, дзәбәх кәнүн кәй хъуыд, уыдон.

12 Бон изәрүрдәм фәкъул. Әрбацыдысты Йәм дыуадаес ахуыргәнинаджы әмәе Йын загтьой: «Аудаң адәмы ацауын хәстәг хъяутәм бахсәвиат кәнүнмә әмәе сәхицән хойраг самал кәнүнмә. Уымән әмәе ам фәсвәд ран стәм».

13 Фәләе сын Йесо загтья: «Сымах сын раттут хәринаң». Уыдон дзуапп радтой: «Махмә фондз дзулы әмәе дыууә кәсаджы йеддәмәе ницы ис. Әмәе ныр утәппәт адәмь фаг хойраг балхәннынмә хъумә ацауәум?»

14 (Уым уыди фондз мин ләджы бәрц.) Фәләе Йесо Йә ахуыргәниңәттән загтья: «Әрбадын сәе кәнүт къордгай – алы къорды дәр дәс әмәе дыууиссәзды бәрц күйд уа».

15 Сеппәтә дәр әрбадын кодтой, күйд загъд сын уыд, афтә.

16 Йесо райста фондз дзулы әмәе дыууә кәсаджы, скаст уәл-арвмә, арфә ракодта, асаста сәе, әмәе сәе ахуыргәнинәттәм радта адәмән байуарынмә.

17 Бахордтой сеппәт дәр әмәе бафсәстысты. Әмәе ма цы уәл-дәйттә баззад, уыдонәй байдзаг дыууадаес чыргъәды.

*Петр Йесойы схуыдта
Чырысти*

18 Иухатт Йесо күывта хибарәй; Йемәе уыдысты әрмәстдәр Йә ахуыргәнинәттә. Йесо сәе бафарста: «Кәүүл Мәе нымайынц адәм?»

19 Уыдон дзуапп радтой: «Иутә – Аргъяуәг Иоанныл, иннәтә – Илиайыл, аннәтә та зәгъынц, рагон пехуымпартәй чидәр райгас, зәгъгә».

20 Йесо сәе бафарста: «Сымах та Мәе кәүүл нымайут?» Петр Ын дзуапп радта: «Хуыщауы Чырыстийыл».

21 Әмәе сын Йесо тынг бафәдзәхста, цәмәй уйй тыххәй ма-кәмән дзурой.

*Йесо зәгъы Йә мәләт әмәе
Йә райгасы тыххәй*

22 Загтья ма сын: «Адәймаджы Фырт хъуамә бавзара бирәе хъизәмәрттә; адәмь хистәртә, ал-чертә әмәе Йә динамондҗытә бафхәрдзысты, амардәйәуыдзән әмәе әртүккаг бон райгас уыдзән».

Күйд цәуггә у Йесойы фәдил

23 Уый фәстә сеппәтән дәр загтья: «Мәе фәдил цәуын кәй фәндү, уый йәхі ферох кәнәд, алы бон дәр-иу райсәд йә дзуар әмәе цәуәд Мәе фәдил.

24 Уымән әмәе йә цард ба-хъяхъянанын кәй фәндү, уый йә фесафдзән; йә цард Мәе сәрап-понд чи фесафа, уый та йә ба-хъяхъянандзән.

^{9:10} Мф. 14:13; Мк. 6:32. ^{9:13} Мф. 14:17; Мк. 6:38; Ин. 6:9. ^{9:18} Мф. 16:13; Мк. 8:27.

^{9:20} Ин. 6:69. ^{9:22} Мф. 17:22. ^{9:23} Мф. 10:38; 16:24; Мк. 8:34; Лк. 14:27.

25 Адәймаг ағас дуне йәхи күы бакәна, йәхи та күы фесафа, кәнәй йәхинуыл зиан күы әруадза, уәд ын уый цы пайды у?

26 Мәнәй әмәе Мә ныхәстәй чи фефсәрмы уа, уымәй фефсәрмы уыздән Адәймаджы Фырт дәр, Йәхи, Йә Фыды әмәе сыйдағәт зәдты намысимә күы әрцауа, уәд.

27 Әңгәт уын зәгын: ам чи ләууы, уыдонәй иуәй-иутә нә амәлдзысты, цалынмә Хуыщауы Паддахад феной, уәдмәе.

Йесо Йәх хуыз аивта

28 Уыцы ныхәстыл аст боны бәрц күы рацыд, уәд Йесо Йемәе рахуыдта Петры, Иоанны әмәе Иаковы, әмәе хохмә ссыди бакувынмәе.

29 Күы куывта, уәд Йә цәсгомы хуыз аивта, Йә дарәс та сси сәнтурс әмәе калдта тәмәнтәе.

30 Әмәе дын мәнәе дыууә ләдженә кәнныңц Йемәе; уыдон уыдзысты Моисей әмәе Илия.

31 Фәзындысты уәларвон намысимвә, әмәе дзырдтой Йесойы ахинцәнүл — Уый Хуыщауы фәндөн Иерусалимы күйд сәххәст кәндиндән, ууыл.

32 Петрыл әмәе ие 'мбәлләттүл та хуыссәг фәтых. Күы райхъал сты, уәд федтой Йесойы намыс, әмәе дыууә ләдженә Йемәе ләу-гәйә.

33 Әмәе уыдон Йесойә хицән күы кодтой, уәд Ын Петр загъата: «Хицай, ам кәй стәм, уый цы хорз

у! Саразәм аәртә халагъуды: иу Да-уән, иу Моисейән, иу Илиайән». Цы дзырдта, уый йәхәдәг дәр не 'мбәрста.

34 Петр йә ныхас нәма фәци, афтә фәзынд әврагъ әмәе сәе әрәмбәрзта. Әврагы күы аныгъуылдысты, уәд фәтарстысты.

35 Әмәе әврагъәй райхъуысти хъәләс: «Ай, Кәй сәвзәрстон, Мә уыцы Фырт у. Хысугт Әм».

36 Хъәләс күы райхъуыст, уәд Йесоимә ничиуал уыд. Ахуыргәнниәттә цы федтой, уый басусәг кодтой, әмәе ие уыцы бонты ни-кәмән радзырдтой.

Әнахъом хәйрәдҗескын сәзәбәх

37 Дыккаг бон хохәй күы әр-цыдысты, уәд Йесойы размәе ра-цыд бирә адәм.

38 Адәмы әхсәнәй чидәр ра-хъәр кодта: «Ахуыргәнәг, ләгъс-тә Дын кәннын, баххуыс кән мәе фыртән, иунәт хъәбул мын у!

39 Дәлимон ай әрцахсы, ләп-пу әваст ныхъхъәр кәнны, йә гән-дзәхтә ныщәгъды әмәе йә комәй фынк ракәлә. Дәлимон ай хы-зәмарәй күы амары, уәд ма йә тыххәйтү ныуудзы.

40 Әз куырдтон Да ахуыргәни-нәгтәй, әмәе дәлимоны расу-рой, фәләе сәе бон нә баци».

41 Йесо дзуапп радта: «Әнәуыр-нәг әмәе хәлд фәлтәр! Кәдмәе уыдзынән уемә әмәе уын кәдмәе быхсдзынән? Әрбакән ардәм да фырты».

^{9:25} Мф. 16:26; Мк. 8:36. ^{9:26} Мф. 10:32; Мк. 8:38; Лк. 12:9; 2 Тим. 2:12.

^{9:28} Мф. 17:1; Мк. 9:2. ^{9:31} Лк. 22:37. ^{9:32} 2 Пет. 1:16. ^{9:35} Мф. 3:17; 17:5.

^{9:38} Мф. 17:14; Мк. 9:17.

42 Ләеппу Йесомә нәма баҳәц-
циә, афтәй йә дәелимон ныңџавта
зәххыл, әмәе ләеппу йә гәндәхтә
цагты. Фәләе Йесо бардзырд рад-
та әнәзәгъинагән, сәзәбәх кодта
ләеппүй әмәе йәе радта йәе фыдмә.

*Йесо ногәй зәгъы
Йә мәләт әмәе Йә райгасы
тыххәй*

43 Адәм иууылдаәр дисы баф-
тыдысты, Хуышау күйд хъомыс-
джын у, ууыл. Йесо цыдарилдаәр
арәэста, уыдоныл сеппәт дәр күй
дис кодтой, уәд Йесо Йә ахуыр-
гәнинаңтән загъта:

44 «Ныртәккә цы зәгъдзынән,
уымәе байхъусут ләмбынаң: Адәй-
маджы Фырт ләвәрд аәрцәудзән
адәмы күхтәм».

45 Фәләе уыдон уыцы ныхәстә
не 'мбәрстой – аәргом сын нәе уы-
дысты әмәе сәм нәе баҳъардтой;
уыцы ныхәстәй Йә бафәрсын та
нәе уәндыдысты.

Чи у уәлдәр?

46 Ахуыргәнинаңтәм рауд бы-
циәу, уәлдәр сәе чи у, уый тыххәй.

47 Йесо сын зыдта сәе мидхъуы-
ды, әмәе аәрбахуыдта сываллоны,
аәрләууын ай кодта Йә фарсмә,

48 Әмәе сын загъта: «Ацы сывал-
лоныл Мәе номы сәәраппонд зәр-
диаг чи уа, уый Мәенүл зәрдиаг;
Мәенүл зәрдиаг чи уа, уый та Мәе
Рарвитәгыл у зәрдиаг. Уеппәты
әхсән тәккәе къаддәр чи у – цыт-
джын уый у».

«Уәе ныхмәе чи нәу,
уый уәе фарс у»

49 Уәд Ын Иоанн загъта: «Хицау,
мак федтам, Дәе номәй дәелимонты
чи суры, ахәм адәймаджы, әмәе
йын бар нәе ләвәрдтам, уымән
әмәе немәе нәе цауы».

50 Йесо йын загъта: «Ма йәе хыыг-
дарут, уымән әмәе уәе ныхмәе чи
нәу, уый уәе фарс у».

*Самариаг хъәуу
не суазәг кодта
Йесойы*

51 Уәләрвтәм Йә сисыны афон
куы әрхәстәг, уәд Йесо скарста
Иерусалиммә фәецәуын.

52 Йә разәй арвыста минәвәрт-
тә, әмәе уыдон баңыдысты сама-
риаг хъәумәе, цәмәй Йесойы аәр-
цидмә аәрцәттә кәнөй әппәт дәр.

53 Фәләе Йә не суазәг кодтой,
Иерусалиммә кәй цыди, уый тых-
хәй.

54 Йә ахуыргәнинаңтә Иаков
әмәе Иоанн уый күү федтой, уәд
загътой: «Хицау, фәндү Дәе, уәд
зәгъәм, әмәе уәларвәй аәрцәуа
арт әмәе сәе фесафа [Илия күйд ба-
кодта, афтә?]?»

55 Фәләе сәм Йесо Йе 'ргом ра-
зылдта әмәе сын бауайдзәф кодта.
[Загъта сын: «Цавәр уд уәем ис, уый
нәе зонут.

56 Адәймаджы Фырт адәмы са-
ғынмә не 'рцыд, фәләе сәе фервә-
зын кәнүнмәе».] Әмәе ацыдысты
әндәр хъәумәе.

9:44 Мф. 17:22; Мк. 9:31. 9:45 Лк. 2:50. 9:46 Мф. 18:1; Мк. 9:33. 9:48 Мф. 10:40;
18:5; Мк. 9:37; 1 Фес. 4:8. 9:49 Мк. 9:38. 9:50 Флп. 1:18. 9:51 Мк. 16:19; Ап. хь. 1:2.
9:53 Ин. 4:9. 9:56 Мф. 18:11; Ин. 3:17.

Күйд цэугэе у Йесоийы фәдыл

57 Фәндагыл куы уыдысты, уәд Йесойән чидәр загъта: «Ды кәдәм цэуай, уырдаәм аәз дәр ацаудзынән Даә фәдыл».

58 Йесо йын дзуапп радта: «Рувәстән ис хүйккәмтә, уәларвон мәргүтән – ахстәттә. Адаимаджы Фыртән та, Йә сәр кәм аеркүл кәна, уый дәр нәй».

59 Иннәмән Йесо загъта: «Рацу Мә фәдыл». Уый Йын дзуапп радта: «Хицау, мә фыды банигәннымә уал мә ауадз».

60 Фәләе йын Йесо загъта: «Мәрдә сәхәдәг банигәнәнт сәмәрдты. Ды та цу аәмә хүусын кән Хуыцауы Паддзахады тыххәй».

61 Иннә дәр Ын загъта: «Хицау, аәз ацаудзынән Даә фәдыл, фәләе уал мә ауадз мә бинонтән хәрзебон зәгъынмә».

62 Фәләе йын Йесо дзуапп радта: «Гутоныл хәңгәйә фәстәмәчи кәссы, уый Хуыцауы Паддзахадән наә бәэззы».

— 10 —

Адәмән ләггад кәнүнмә

1 Уый фәстә Йесо сәвзәрста иннә дәс аәмә аәртиссәзд ахуыргәни-наджы дәр аәмә сә Йә разәй дыгайттәй арвыста, цәуинаг кәдәм уыди, уыцы сахартә аәмә хъяутәм.

2 Аәмә сын загъта: «Кәрдинаг – бирә, фәләе хүймгәрдджытә наә фаг кәнен. Уәдәе курут хүмын Хица-

уәй, цәмәй парвита хүймгәрдджытә Йә хүым кәрдымнә.

3 Цәут! Мәнә уә Аәз аәрвитын, уәрүгчүтү бирәгүтү ахсәннә аәрвитетгау.

4 Уемә ма хәссүт нәдәр аехча-йы дзәкъул, нәдәр хордзен, нә-дәр дзабыртә, стәй фәндагыл салам дәр макәмән дәттүт.

5 Цы хәдзармә бацәуат, уым фыщаг зәгъүт: „Фарн ацы хә-дзары!“

6 Аәмә уым фарны аккаг адәй-маг куы уа, уәд ыл уә арфә аәр-циәудзәни; куы наә дзы уа, уәд уә арфә раздәхдзән уәхимә.

7 Баззайт уыцы хәдзары, хә-рут аәмә нуазут, цы сәм уа, уый. Уымән аәмә фәллойгәнәг у йә күистән мызд райсыны аккаг. Хә-дзары-хәдзар ма цәут.

8 Цы сахармә бацәуат, уым уә куы суазәг кәной, уәд хәрут, цы уын аәрәвәрой, уый.

9 Уым цырынчынта уа, уыдо-ны дзәбәх кәнүт аәмә адәмән дзурут: „Аәрәввахс уәм Хуыцауы Паддзахад“.

10 Исекәцы сахармә куы бацәуат аәмә уә куы не суазәг кәной, уәд-иу, уынгмә рацәугәйә, зәгъүт:

11 „Уә сахары ныл цырыг аәр-бадт, уый дәр цәгъдәм наә къях-тәй, уәхицән уын ай уадзәм. Фә-ләе зонут, Хуыцауы Паддзахад уәм кәй аәрәввахс, уый“.

12 Зәгъын уын, тәрхоны бон Со-домән уыцы сахарәй аңондәр уыдзән.

^{9:57} Мф. 8:19. ^{9:60} Мф. 8:22. ^{10:2} Мф. 9:37; Ин. 4:35. ^{10:3} Мф. 10:16. ^{10:4} Мф. 10:9.

^{10:5} Мф. 10:12; Мк. 6:10. ^{10:7} Мф. 10:10; 1 Тим. 5:18. ^{10:11} Мф. 10:14; Ап. хь. 13:51.

^{10:12} Мф. 11:24.

13 Сар дæ сær, Хоразин! Сар дæ сær, Вифсаидæ! Уымæн æмæ сымахмæ кæй равдystæуыд, уыцы диссæттæ Тир æмæ Сидоны куы равдystæуыдаид, уæд уыцы сахартæ, хьисын скæнгæйæ æмæ фæнычы сбадгæйæ, раджы æрфæсмон кодтаиккoy.

14 Фæлæ Тир æмæ Сидонæн тæрхоны бон сымахæй æнцондæр уыдзæн.

15 Æмæ дæу, Капернаум, уæл-арвмæ систæуыдзæни? Нæ, дæл-дзæхмæ ныххаудзынæ.

16 Сымахмæ чи хьусы, уйй Мæн-мæ хьусы, æмæ сымахыл йæхи читигъ кæны, уйй Мæнтыл тигъ кæны йæхи. Мæнтыл йæхи чи тигъ кæны, уйй та Мæ Парвитæгыл тигъ кæны йæхи».

Ахуыргæнинæгтæ æрбаздæхтысты

17 Дæс æмæ æртиссæдз ахуыргæнинаджы æрыздахтысты цингæнгæ æмæ дзырдтой: «Хицау, Дæ номæй куы фæзæгъæм, уæд дæли-монтæ дæр кæсынц нæ коммæ».

18 Йесо сын загъта: «Æз федтон хæйрæджы уæларвæй æрвæрттыв-дау æрхauггæ.

19 Мæнæ уын Æз радтон кæл-мыты æмæ скорпионты уæ къæхты бын ссæндыны бар, знаджы æппæт тыхтыл уæлахизы хьомыс, æмæ уын ницы æрхæсдзæн зиан.

20 Дæлимонтæ уæ коммæ кæй кæсынц, ууыл ма цин кæнут, фæлæ цин кæнут, уæ нæмттæ уæлæрвты фыст кæй сты, ууыл».

21 Уайтæккæ Йын Сыгъдæг Удæрхаста цин æмæ Йесо загъта: «Стайын Дæ, Мæ Фыд, арв æмæ зæххы Хицау, Ды адæттæ зондджынтæ æмæ æмбаргæттæ кæй басусæг кодтай æмæ сæ сывæллæттæн кæй ракром кодтай, уий тыххæй. О, Мæ Фыд, Дæу афтæ бафæндыд.

22 Мæ Фыдæй Мын лæвæрд у æппæт дæр. Фырт чи у, уий ничи зоны Фыды йеддæмæ; Фыд чи у, уий дæр ничи зоны – зоны Йæ æрмæст-дæр Фырт æмæ, Уий Йæ Фыды ракром кæнын кæмæн фæнды, уыдон».

23 Йесо Йе 'ргом разылдта Йæ ахуыргæнинæгтæmæ æмæ сын хиба-рай загъта: «Тæхудиаг сты, сымахцы уыннут, уий уынæт цæстытæ!

24 Зæгын уын: бирæ пехуымпартæ æмæ паддзæхты фæндыд, сымахцы уыннут, уий фенын, фæлæ йæ нæ федтой; сымахцы хьусут, уий фехъусын, фæлæ йæ нæ фехъустой».

Фæсномыг ныхас зæрдæхæллар самариаджы тыххæй

25 Сыстад иу динамонæг æмæ, Йесойы къахгæйæ, загъта: «Ахуыргæнæг, мыггамæйы цард райсынæн мæ цы бакæнын хъæуы?»

26 Йесо йæ бафарста: «Моисей-йы Æгъдауы цы фыст ис? Уым цы кæссы?»

27 Уий Йын дзуапп радта: «Уарз дæ Хицау Хуыцауы æппæт зæрдæйæ, æппæт удæй, æппæт хъаруйæ, æппæт зондæй, æмæ уарз хионы, дæхи куыд уарзыс, афтæ».

10:13 Мф. 11:21. **10:16** Мф. 10:40; Лк. 9:48; Ии. 13:20. **10:19** 1 Ии. 2:13. **10:20** Флп. 4:3.

10:21 Мф. 11:25; 1 Кор. 1:21; 2 Кор. 4:3. **10:23** Мф. 13:16. **10:24** 1 Пет. 1:10.

10:25 Мф. 22:35; Мк. 12:28. **10:27** Мф. 22:37; Мк. 12:29.

28 Йесо йын загъта: «Раст дзуапп радтай. Кæн афтæ æмæ цæрдзынае мытгагмæ».

29 Фæлæ уйй, йæхи сраст кæнныыл архайгæйæ, загъта Йесо-йæн: «Мæ хион та чи у?»

30 Йесо йын дзуапп радта: «Иу адæймаг фæцæйцыд Иерусалимæй Иерихонмæ æмæ бахауд абырджыты къухтæм. Уыдон ын раластой йæ дарæс, фæнадтой йæ, æрдæг-мардæй йæ ныуугътой æмæ ацы-дисты.

31 Руад афтæ, æмæ уыцы фæндагыл фæцæйцыд иу сауджын, фед-та йæ, фæлæ йæ рæэты аивгъуыдта.

32 Афтæ левит дæр фæцæйцыд ууылты, федта йæ, фæлæ йæ рæэты аивгъуыдта.

33 Уыцы фæндагыл ма фæцæй-цыд иу самариаг дæр. Күн йæм баввахс, уæд ай федта æмæ йын батæригъæд кодта.

34 Бацыд æм, йæ хъæдгæмттæ йын цæхсадта зетийæ æмæ сæнæй, бабаста йын сæ; йæ хæрæгыл ай сæвæрдта, æрбаласта йæ фысым-уатмаæ æмæ йæм базылд.

35 Дыккаг бон систа дыууæ динары, радта сæ фысымуаты хицау-мæ æмæ йын загъта: „Базил æм, æмæ кæд уæлдай бахардз кæнай, бафиддзынæн дын æй, күн раз-дæхон, уæд“.

36 Абырджыты къухтæм чи ба-хауд, уымæн, дæумæ гæсгæ, уыцы æртæйæ хион чи у?»

37 Уый дзуапп радта: «Чи йын батæригъæд кодта, уый». Уæд ын Йесо загъта: «Ашу, æмæ ды дæр афтæ кæн».

Марфæйы æмæ Марияны хæдзары

38 Фæндагыл күн уыдысты, уæд Йесо бацыд иу хъæумæ. Уым æй иу сылгоймаг, йæ ном Марфæ, ба-хуытда йæ хæдзармæ.

39 Марфæйæн уыди хо, хуын-ди Мария. Мария сбадти Хицауы къæхты цур æмæ Йын хууыста Йæ ныхасмæ.

40 Марфæйæн та йæ мæт æгасæй дæр лæггадыл уыд. Бацыд Йесомæ æмæ Йын загъта: «Хицау, мæ хо мæ иунæгæй лæггадгæнгæ кæй ныу-угътта, уый нæ уыныс? Зæгъ ын, æмæ мæм фæкæса».

41 Йесо йын дзуапп радта: «Мар-фæ, Марфæ, ды мæт кæнис æмæ тыхсыс бирæ цæуылдæртыл,

42 Хъæугæ та æрмæст иунæг хууыддаг кæнис. Мария хуыздæр хай равзæрста, æмæ йын æй ничи байсдзæн».

— 11 —

Күвynы тыххæй

1 Иухатт Йесо иу ран күн куыв-та æмæ куывд күн фæци, уæд Ын Йæ ахуыргæнинæгтæй иу загъта: «Хицау, сахуыр нæ кæн күвyn, Иоанн йæ ахуыргæнинæгты күнд сахуыр кодта, афтæ».

2 Йесо сын загъта: «Күн фæку-вут, уæд-иу дзурут: „Нæ Фыд, сырь-дæг уæд Дæ ном. æрцæуæд Дæ Паддзахад. [Уæлларвы күнд у, афтæ зæххыл дæр уæд Дæ фæндон.]»

3 Алы бон дæр нын дæтт цæрын-ваг къæбæр.

4 Ныббар нын нæ тæригъæтæ, уымæн æмæ маx дæр баraæм неп-пæт хæсджынтæн. Ма нæ баftau фæлварæны, [фыдбылызæй нæ бахиз]“».

*Фæсномыг ныхас
хъуырмæгæнæг хæлары тыххæй*

5 Йесо сын загъта: «Зæгъæм, сы-
махæй искæмæн хæлар куы уаид.
Æмбисæхсæв куы бацæуид уыцы
хæлармæ æмæ йын куы зæгъид:
„Мæ хæлар, ратт мын æртæ дзулы
æфстau.

6 Мæ хæлар мæм фæндагæй фез-
дæхт, æмæ йæ цæмæй суазæг кæ-
нон, уый мæм наей“.

7 Æмæ уый мидæгæй куы
радзурид: „Мæ хыгдар, мæ дуар
ныридаæгæн æхгæд у, мæ сывæл-
лæттæ дæр хуыссæны мемæ сты. Мæ
бон нæу систын æмæ дын раттын“.

8 Зæгъын уын: уый сæ хæлардзи-
нады тыххæй куы нæ систа æмæ
йын куы нæ ратта, фæлае йæ ай
уæддæр куынæуал уадза, уæд сист-
дæн æмæ йын ратдæни, цас дзы
кура, уыйбæрц.

9 Уæдæ уын Æз дæр зæгъын: ку-
рут æмæ райсдзыстут, агурут æмæ
ссардзыстут, хойут æмæ уын бай-
гом уыдзæн.

10 Уымæн æмæ алы курæг дæр
райсы, агураeг ссары æмæ хойæгæн
дуар байгом вæййы.

11 Йæ фырт дзы дзул куы кура,
уæд ын дур чи ратта, уе 'хсæн ахæм
фыд ис? Кæнæ йын кæсаджы бæс-
ты калм ратдæн?

12 Кæнæ дзы айк куы кура, уæд
ын скорпион ратдæн?

13 Уæдæ сымах фыдзæрдæтæ куы
стут, æмæ уæддæр уæ зæнæгæн хор-
зы цæуын куы зонут, уæд Уæлар-
вон Фыд куынæ ратдæни Сыгъ-
дæг Уд, чи Дзы кура, уыдонæн!»

Æгомыг хæйрæджеджын сдзæбæх

14 Иухатт Йесо иу адæймагæй
сырдта æгомыггæнæг дæлимоны.
Дæлимон дзы куы рацыд, уæд æго-
мыг райдыдта дзурын, æмæ адæм
дисы бафтыдисты.

15 Иуæй-иутæ та загътоj: «Уый
дæлимонты суры дæлимонты æл-
дар веелзевулы хъаруйæ».

16 Иннæтæ та Дзы Йæ бафæл-
варыны тыххæй домдтой уæлар-
вæй æвдисæйнаг равдисын.

17 Фæлæ сын Йесо зыдта сæ
хъуыдтыæ, æмæ сын загъта: «Алы
паддзахад дæр куы ныддихтæ уа
æмæ йæ адæм кæрæдзи ныхмæ куы
фæуой, уæд федзæрæг уыдзæн, æмæ
иу хæдзар иннæйыл рафæлдæхдæн.

18 Уæдæ кæд хæйрæг йæхи ных-
мæ тох кæны, уæд йæ паддзахад
куыд фæлæудзæн? Сымах та афтæ
дзурут, цима Æз веелзевулы хъа-
руйæ сурын дæлимонты.

19 Кæд Æз дæлимонты веелз-
евулы хъаруйæ сурын, уæд сæ уæ
фæдонтæ та кæй хъаруйæ сурынц?
Уымæ гæсгæ уын уыдон уыдзысты
тæрхонгæнджытæ.

20 Фæлæ кæд Хуыцауы хъаруйæ
сурын дæлимонты, уæд уæм, бæгуы-
дæр, æрхæцца Хуыцауы Паддзахад.

^{11:4} 1 Пет. 5:8; 2 Пет. 2:9; 1 Кор. 10:13. ^{11:9} Мф. 7:7; 21:22; Мк. 11:24; Ин. 14:13;
Иак. 1:6. ^{11:13} Дзут. 12:9. ^{11:14} Мф. 9:32; 12:22. ^{11:15} Мф. 9:34; 12:24; Мк. 3:22.
^{11:16} 1 Кор. 1:22. ^{11:17} Мф. 12:25; Мк. 3:24.

21 Тыхджын йæ хæдзар æдхæ-
цæнгарз куы хъахъæна, уæд йæ
исбонæн тас наæ.

22 Фæлæ йæм йæхицæй тых-
джындæр куы бабырса æмæ йыл
куы фæуæлахиз уа, уæд ын байс-
дзæн, йæ зæрдæ цы хæцæнгæрз-
тыл дардта, уыдон, æмæ дзы цы
рахæсса, уый байуардзæн.

23 Мемæ чи наæу, уый Мæ ных-
мæ у; æмæ Мемæ чи не 'мбырд
кæны, уый хæлæтtag кæны.

*Æнæзæгъинаг æрбаздæхы
йæ раздæры бынатмæ*

24 *Æнæзæгъинаг адæймагæй куы*
рацæуы, уæд æнцой агурæг фæзил-
лы æнæдон рæтты, æмæ куы не
ссары, уæд фæзæгъы: „Раздæхон,
цы хæдзарæй рацыдтæн, уырдæм“.

25 *Æмæ куы æрцæуы, уæд æй*
æрæйхафы марзт æмæ æфснай-
дæй.

26 Уæд ацæуы æмæ йемæ æркæ-
ны æндæр авд æнæзæгъинаджы,
йæхицæй фылдæрты, бацæуынц
уырдæм æмæ дзы æрцæрынц; æмæ
уыцы адæймаг баҳауы, раздæр цы
уыди, уымæй ноджы æвзæрдæр уа-
вæры».

Æцæг амонд

27 Йесо уий куы дзырдта, уæд
Ын адæмы æхсæнæй иу сылгой-
маг хъæрæй загтæ: «Тæхудиаг сты,
Дæу чи хаста, уыцы гуыбын, æмæ
Ды кæй дадтай, уыцы риутæ!»

28 Йесо та загтæ: «Тæхудиаг сты,
Хуыцауы ныхасмæ чи хъусы æмæ
йæ чи æххæст кæны, уыдон».

Йесойæ домынц æвдисæйнаг

29 Адæм фылдæрæй-фылдæр куы
кодтой, уæд Йесо райдытда дзу-
рын: «Ацы фæлтæр хæлд фæлтæр
у. æвдисæйнаг домы, фæлæ йын
Ионæйы диссагæй дардæр æндæр
æвдисæйнаг наæ пардæуыздæн.

30 Уымæн æмæ Ионæ ниневи-
æтгæн æвдисæйнаг куыд уыди, ацы
фæлтæрæн дæр Адæймаджы Фырт
афтæ уыдзæн.

31 Хуссары ус-паддзах тæрхоны
бон рацæудзæн ацы адæмы фæл-
тæры ныхмæ æмæ сæ фæзылын
кæндзæн, уымæн æмæ зæххы кæ-
ронæй æрцыди Соломоны зонд-
джын ныхæстæм байхъусынмæ;
ныр та ам ис, Соломонæй уæлдæр
Чи у, Уий.

32 Ниневиæтгæ тæрхоны бон
рацæудзысты ацы фæлтæры ных-
мæ æмæ йæ фæзылын кæндзысты,
уымæн æмæ уыдон Ионæйы ныха-
сæй æрфæсмон кодтой; ныр та ам
ис, Ионæйæ уæлдæр Чи у, Уий.

Фæсномыг ныхас цырагъы тыххæй

33 Цырагъ чи ссудзы, уий йæ хи-
бар къуымы наæ сæвæры, дурыны
бын дæр æй наæ бавæры, фæлæ йæ
сæвæры цырагъдарæныл, бацæу-
джытæ рухс куыд уыной, афтæ.

Рухсгæнæн буарæн

34 Буарæн йæ рухсгæнæн цæст
у. æмæ дæ цæст сыгъдаег куы уа,
уæд дæ буар æгасæй дæр рухс уы-
дзæн. Фæлæ дæ цæст чъизи куы уа,
уæд дæ буар дæр талынг уыдзæн.

^{11:24} Мф. 12:43. ^{11:26} 2 Пет. 2:20; Дзут. 6:4; 10:26. ^{11:27} Лк. 1:48. ^{11:29} Мф. 12:39.

^{11:31} Мф. 12:42. ^{11:32} Мф. 12:41. ^{11:33} Мф. 5:15; Мк. 4:21. ^{11:34} Мф. 6:22.

35 Уәдәе дәхимә кәс, цәмәй дәм цы рухс ис, уый ма разына талынг.

36 Кәд дә буар иууылдаәр рухс у, иунәг талынг уәнг дәр ыл нәй, уәд иууылдаәр уылзәни рухс, рухс-гәнән дә цымас рухс кәнен, афтәе».

*Йесо багжды кодта фарисейты
әмәе динамонджыты*

37 Йесо Йә ныхас куы фәзи, уәд Әй иу фарисей баҳуында йәхимә сихор хәрынмә. Йесо баңызд әмәе аәрбадт фынгыл.

38 Сихоры размәе Йесо Йә күхтәе кәй нә цәхсадта, уый фарисей куы федта, уәд дисы бафтыд.

39 Фәләә Ыын Хицая загъя: «Сымах, фарисейтә, күс әмәе тәбәгъ әддейә сыгъдәг кәнүт, мидәгәй та кәрәф әмәе хәрамәй дзаг стут.

40 Әнәзәндтә! Әддейә цы ис, уый Скәнәг не скодта, мидәгәй цы ис, уый дәр, әви?

41 Цы уәем ис, уымәй иннәтән дәр фәхай кәнүт, әмәе уәд уә алышы дәр уылзәни сыгъдәг.

42 Фәләә сар уә сәр, фарисейтә! Моисей Әғъдаумә гәсгә суанг битына, рутә әмәе әппәт иннә кәрдәджыты дәсәймаг хай дәттут, Хуышауы раестдзинад әмәе уарзт та ницәмә дарут. Сымахән әмбәлд адәттәе кәнүн әмәе уыдәттәе дәр рохуты нә ныуудзын.

43 Сар уә сәр, фарисейтә! Сымах уарзут синағогәтә раззаг бынәттү бадын әмәе сахарты фәэстү адәеми арфәтәм хъусын.

44 Сар уә сәр! Сымах стут, бәрәг чи нал дары әмәе, уый нә зонгәйә, адәм кәуыл хәтынц, уызы ингәнты хуызен».

45 Уәд Йесойән иу динамонәг загъя: «Ахуыргәнәг, Ди афтәе кәй зәгъыс, уымәй маҳ дәр аәфхәрьс».

46 Йесо дзуапп радта: «Сар уә сәр сымахән дәр, динамонджытә! Адәмыл әвәрүт зынхәссән уәргүтә, уәхәдәг та сәм уә ныхы кәронәй дәр не 'вналут.

47 Сар уә сәр! Уә фыдәлтә цы пехуымпарты фәңгәтой, уыданән аразут зәппәдзтә –

48 Уымәй сымах әвдисут, уә фыдәлтә хуылдәгтә растыл кәй нымайт, уый. Уыдан сәе фәңгәтой, сымах та сын зәппәдзтә аразут.

49 Уымә гәсгә Хуышауы уәл-зонд загъя: „Арвитетзынән сәм пехуымпарты әмәе минәвәртти, әмәе дзы кәйдәртү аәфхәрдзысты әмәе сәе амардзысты“.

50 Уәдә ацы фәлтәрән фидинаг у, дуне сфаелдисынәй нырмәе цы пехуымпарты туг фәкалд, уый:

51 Авелы тугәй, нывондхәссәнәй Кувәндоны аәхсән кәй амардәүүд, уызы Захарий туджы онг. О, зәгъын уын, уый ацы фәлтәрән фидинаг у.

52 Сар уә сәр, динамонджытә! Сымах байстат зонынады дуары дәгъәл; уәхәдәг дәр нә бацыдыстут, стәй бацәуын кәй фәндыд, уыдонаы дәр нә бауагъттат».

53 Йесо куы рацыд, уәд динамонджытә әмәе фарисейтә рай-

11:38 Мк. 7:3. 11:39 Мф. 23:25. 11:42 Мф. 23:23. 11:43 Мф. 23:6-7; Мк. 12:38-39; Лк. 20:46. 11:46 Мф. 23:4; Ап. хъ. 15:10. 11:49 Мф. 23:34. 11:51 Мф. 23:35. 11:52 Мф. 23:13.

дыдтой Йæ ныхмæ дзурын æмæ
Йыл фарстыгæ ныккалдтой –

54 Къахтой Йæ, цæмæй йын Йæ
ныхæстæ Йæхи ныхмæ фækæнöй.

— 12 —

Фарисейты æнхъизæн

1 Уæдмæ æрæмбырд дуне адæм,
æмæ кæрæдзи цьист кодтой; Йесо
уал дзурын райдыгта фыццаджы-
дæр Йæ ахуыргæнинæгтæн: «Уæхи
хизут фарисейты æнхъизæнæй –
цæстмæхъусдзинадæй.

2 Цы нæ рагром уа, ахæм сусæг-
гаг нæй, æмæ цы нæ рахъæр уа,
ахæм сусæгдзинад нæ вæйы.

3 Уымæ гæсгæ талынджы цы
загътат, уый айхъуысдзæн бонрух-
сы; æмæ хæдзары искаёй хъусы цы
дзырдтат, уый æргомæй дзырдауы-
дæн уæлхæдзæрттæй.

4 Зæгтын сымахæн, Мæ хæлæрт-
тæн: ма тæрсуг, буар чи мары æмæ
уымæй дарддæр кæй бон ницы у,
уыдонæй.

5 Фæлæ уын зæгъдзынаен, кæмæй
уæ тæрсын хъæуы, уый: тæрсуг,
амарыны фæстæ зындоны ныппа-
рын Кæй бон у, Уымæй. О, зæгтын
уын, Уымæй тæрсуг.

6 Фондз сырддонцьиуы дыууæ
ассарийыл нæ уæй кæненц, æви?
Æмæ дзы иу дæр рох нæу Хуыца-
уæй.

7 Сымахæн та уæ сæрыхъуынта
дæр æрдуйы онг нымад сты. Уæда
ма тæрсуг: сымах бирæ сырддон-
цьиуттæй дæр зынаргæдæр стут.

Чырыстыйыл

æргомæй æууæндыны тыххæй

8 Зæгтын уын: Мæныл кæй æу-
уæнды, уый тыххæй адæмæн æргом-
æй чи зæгъя, уый Адæймаджы
Фырт дæр йæхионыл баннымайдзæн
Хуыцауы зæдты раз.

9 Адæмы раз Мыл йæхи чи атигъ
кæна, уый та хъодыгонд уыдзæн
Хуыцауы зæдты раз.

10 Æмæ Адæймаджы Фырты чи-
дæриддæр рафауа, уымæн уыдзæни
хатыр, фæлæ Сыгъдæг Уды чи ра-
фауа, уымæн хатыр нæ уыдзæн.

11 Куы уæ æркæнöй синагогæ-
тæм, хицæуттæм æмæ æлдариуæг-
гæнджытæм, уæд-иу ма мæт кæнут,
куыд кæнæ цавæр дзуапп ратдзы-
стут, кæнæ цы зæгъдзыстут, ууыл.

12 Уымæн æмæ уын уайсаҳат
Сыгъдæг Уд бацамондзæн, цы зæ-
гтын хъæуы, уый».

Фæсномыг ныхас æнæзонд хъæздыджы тыххæй

13 Адæмæй Йын чидæр загъта:
«Ахуыргæнæг, зæгъ-ма ме 'фсы-
мæрæн, æмæ мын бынтæй хай
ратта».

14 Йесо уыцы адæймагæн дзуапп
радта: «Чи Мæ сæвæрдта сымахæн
тæрхонгæнæгæй кæнæ уарæ-
гæй?»

15 Æмæ ма сын загъта: «Уæхи ба-
хизут кæрæфæй æмæ хъæздыгдзи-
над уарзынæй, уымæн æмæ адæй-
маджы цард йæ бирæ мулкæй араз-
гæ нæя».

^{12:1} Мф. 16:6; Мк. 8:15. ^{12:2} Мф. 10:26; Мк. 4:22; Лк. 8:17. ^{12:4} Мф. 10:28. ^{12:6} Мф. 10:29.

^{12:7} Лк. 21:18. ^{12:8} Мф. 10:32. ^{12:9} Мк. 8:38; Лк. 9:26; 2 Тим. 2:12. ^{12:10} Мф. 12:31;

Мк. 3:28; 1 Ин. 5:16. ^{12:11} Мф. 10:19; Мк. 13:11. ^{12:15} Мк. 4:19; 1 Тим. 6:9.

16 Уәд сын загъта фәсномыг ны-
хас: «Иу хъәздыг ләгән йә биды-
ры әрзади бирәе хор.

17 Әмәе хъуыды кодта: „Цы кә-
нон? Мәе хор кәм бафснайон, ахәм
бынат мын нәй“.

18 Уәд загъта: „Бакәнөн афтә:
бавдәлон әмәе фехалон мәе хор-
дәттәе, саразон стырдаертә әмәе
уым бафснайдынән меппәт хор
әмәе меппәт мулк.

19 Әмәе зәгъдзынән мәхицән:
мәнәй уый, бирәе азты фаг дәм
ис мулк. Цәр әнцад-әнцойә,
хәр, нуаз, рай дәе цардәй“.

20 Фәләе йын Хуыцау загъта:
„Әнәзонд, ахсәв дын дәе уд айс-
тәуыздән. Дәхицән цы әрзеттәе
кодтай, уый та кәмән бazzайдән?“

21 Афтәе руайы, йәхихән хәз-
натә чи әмбырд кәнен, Хуыцауы
хъәздыгдзинадәй та әнәхай чи у,
уыдоны хъуылдаг».

Әрвилбоны мәт

22 Әмәе Йә ахуыргәнинәгтән
загъта: «Уымә гәсгәе уын зәгъын:
ма мәт кәнүт, фәецәрынән уәе цы
хойраг хъәуы, нәдәр ууыл, нәдәр
уәе буарән дарәсыл.

23 Цард хойрагәй ахсджиагдәр
у, буар та – дарәсәй.

24 Акәсүт-ма халәттәм: уыдан
нәдәр тауынц, нәдәр кәрдынц,
нәдәр сын гонтә әмәе хордәттәе
ис, әмәе сә Хуыцау хәссы. Сымах
та цас зынаргыдәр стут мәргътәй!

25 Стәй уәе йә мәтәй йә цар-
дыл бирәе нәе, фәләе иу сахат баф-
тауын дәр кәй бон бауыздән?

26 Уәдәе кәд гыццыл исты скә-
нын уәе бон нәе, уәд әндәр хъуыд-
дәгтүл цы тыхсүт?

27 Акәсүт-ма, дидинджыгытә күйд
рәзынц, уымә: нәдәр кусынц, нә-
дәр аэлвисынц. Зәгъын уын: суанг
Соломон, намысджын әмәе хъәз-
дыг ләг, уыданәй иуы хуызән дәр
нәе араэзта йәхү.

28 Абон чи ис, райсом та пецы
әеппәрст чи уыдзән, уыцы быди-
раг кәрдәджы Хуыцау афтәе кәм
фәллынды, уым сымах та цас аивдәр
сәфәлыннән, ләмәгъ түрнджыгытә!

29 Уәдәе цы хәрат, кәнәе цы нуа-
зат, ууыл ма мәт кәнүт әмәе ма-
тыхсүт.

30 Әппәт уыдәттәе агурынц ацы
дунейы муртаттәе, сымахән та уәе
Фыд зоны, уыдәттәе уәе кәй хъә-
уынц, уый.

31 Агурут Йә Паддзахад, әмәе
уын ләвәрд уыдзысты уыдәттәе дәр.

32 Ма тәрс, чысыл дзуг – уәе
Фыды фәндон у сымахән Паддза-
хад раттын.

33 Ауәй кәнүт уәе мулк әмәе йә
мәгүыртән раттут. Уәхихән са-
разут, хәррәгъ чи нәе кәнен, ахәм
әвәрәннәттәе; арәмбырд кәнүт
әнәхихигә хәзнатә уәләрвты –
уым сәм хуыснаң нәе баирвәзы
әмәе сәе рәмпәг нәе хәрь.

34 Уымән әмәе уәе хәзна кәм
ис, уым уыдзән уәе зәрдәе дәр.

Иузәрдион цагъартә

35 Цәттәе ут алцәмәй дәр – ут
ронәлвәст әмәе судзәнт уәе рухс-
гәннәнтәе.

^{12:19} 1 Кор. 15:32. ^{12:21} Мф. 6:20; 1 Тим. 6:19. ^{12:22} Мф. 6:25; 1 Пет. 5:7.

^{12:31} Мф. 6:33; Мк. 10:30. ^{12:33} Мф. 6:20. ^{12:35} 1 Пет. 1:13; Эф. 3:16.

36 Чындахсәвәй сә хицауы аерцидмә чи әнхъәлмә кәсү, ут уынцы адәмү хуызән – хицау күң аерцәуа кәмә күң бахойа, уәд ын уайтақкә дуар байгом кәндзысты.

37 Тәхудиаг сты, хәдзары хицау күң аерцәуа, уәд фынәйә кәй нае аерәйиафа, уынцы цагъартә. Аңаң уын зәгъын, йәхи бағистәг кәндзән, фынгмә сә бахондзән амә сын райдайдзән кәстәриуәг кәнин.

38 Суант әмбисәхсәв кәнә фәсәмбисәхсәв күң аерцәуа амә сә фынәйә күң нае аерәйиафа, уәд уынцы цагъартә уыдзысты тәхудиаг.

39 Сымахән зынгандон у: хуыс-наег кәцы сахатыл аерцәудзән, уйын хәдзары хицау күң зыдтаид, уәд ие хәдзар фәкъыхын нае бауагътаид.

40 Амә сымах дәр цәттә ут, уын мән амә әнхъәл кәд нае уат, уәд аерцәудзән Адәймаджы Фырт».

Фәсномыг ныхас zonddжын хәдзаргәсү тыххәй

41 Уәд Петр загъыта: «Хицау, ма-хән дзурыс ацы фәсномыг ныхас аеви аеппәтән дәр?»

42 Хицау загъыта: «Чи у изәр-дион амә зондджын хәдзаргәс? Хәринаг сын афоныл дәттыны тых-хәй хәдзары хицау ие цагъартән хистәрәй кәй сәвәрдзән?

43 Тәхудиаг уыдзән уынцы цагъар, ие хицау күң аерцәуа, уәд ие фәдзәхст аеххәстгәнгә кәй аерәйиафа.

44 Аңаң уын зәгъын, йеппәт исбон бакәндзән уйын бар.

45 Фәлә уынцы цагъар хинымәр афтә күң зәгъя: „Мә хицау рәх-дҗы не ’рцәудзән“, амә күң байдай фәсдзәун нәлгоймәгтә амә сылгоймәгты наемын, нуазын амә расыг кәнин,

46 Уәд уынцы цагъарән ие хицау аерцәудзән, кәд ам не ’нхъәлмә кәса, уынцы бон, амә әнхъәл кәд нае уа, уынцы сахат, агъатырәй ие бафхәрдзән амә ийн мәнгәрд-ты хал ахәрин кәндзән.

47 Ие хицауы фәнд чи зыдта, афтәмәй цәттә чи нае разынәд амә ийн ие фәндон чи нае сәххәст кодта, уынцы цагъар байиафдзән тынг над.

48 Ие хицауы фәнд чи нае зыд-та, афтәмәй нады аккаг митә чи бакодта, уйын та къаддәр над бай-иафдзән. Бирә ләвәрд кәмән у, уымәй бирә дөмд цәудзән, амә ие бәрны бирә кәмән ис, уымәй фылдәр аерцагурдзысты.

Иу иннәйи ныхмә

49 Аз аерцидтән зәххыл арт бандзарынмә, амә Мә күыд тынг фәнды, цәмәй ссудза ныридәгән!

50 Хызәмәртты аргъуыдәй Мыл хуумә саргъуыдәуа, амә цәй уынгәджы дән, цалынмә уйын не ’рцәуа, уәдмә!

51 Сымах афтә әнхъәл стут, амә зәхмә фидыд аерхәссынмә аерцидтән? Уйын нае, зәгъын уын, фәлә байуарынмә.

52 Уымән амә нырәй фәстә-мә иу хәдзары фондз фәхицәнтә уыдзысты: аертәйә – дыууәйи

^{12:39} Мф. 24:43; 2 Пет. 3:10; 1 Фес. 5:2; Аєрг. 16:15. ^{12:42} Мф. 24:45. ^{12:47} Ин. 15:22.

^{12:50} Мф. 20:22. ^{12:51} Мф. 10:34.

ныхмæ, дыууæйæ та – æртæйы ныхмæ.

53 Фыд уыдзæн йæ фырты ныхмæ, фырт йæ фыды ныхмæ, мад йæ чызджы ныхмæ, чызг йæ мады ныхмæ, æфсин йæ чындзы ныхмæ, чындз ÿе 'фсины ныхмæ'.

Цавæр рæстæг ралæууыд

54 Йесо ма адæмæн дæр загъта: «Ныгулæнæй мигъ ссæугæ куы фенут, уæд уайтækкæ фæзæгъут: „Къæвда уыдзæн“, æмæ вæйыи афтæ.

55 Хуссарæй дымгæ куы фæдымы, уæд фæзæгъут: „Æнтæф уыдзæн“, æмæ вæйыи афтæ.

56 Цæстмæхъустæ! Зæххyl æмæ арвyl цы уынут, уый иртасын куы зонут, уæд ныры рæстæг раиртасын уæ бон цæуылнæ у?

57 Раст цы у, уый уæхæдæг цæуылнæ зонут?

58 Да зылынгæнæгимæ хицæуттæм куы цæуай, уæд архай фæнданыл; науæд дæ бакæндзæн тæрхонгæнæгмæ, тæрхонгæнæг дæ ратдзæн хъахъхъæнæгмæ, æмæ дæ уый баппардзæн ахæстоны.

59 Зæгъын дын: цы бафидын дæ хъæуы, уый фæстаг лептæйы онг цалынмæ раттай, уæдмæ нæ рацæудзынæ уырдыгæй».

— 13 —

«Куы не 'рфæсмон кæнат...»

1 Уыцы рæстæг æрцидystы Йесо-мæ æмæ Йын радзыртой, галиле-йæгтæй чидæртæ нывонд куы хас-

той, уæд сæ Пилат ныщагъта æмæ сын сæ туг схæцçæ кодта сæ нывондты тутимæ.

2 Йесо сын загъта: «Афтæ æнхъæл стут, æмæ уыцы галилейæгтæ иннае галилейæгтæй тæригъæд-джындæр уыдystы æмæ уымæн афтæ бабын сты?»

3 Зæгъын уын, нæ уыдystы. Фæлæ куы не 'рфæсмон кæнат, уæд уеппæт дæр афтæ фесæфдзыстут.

4 Кæнæ афтæ æнхъæл стут, æмæ Силоамы мæсыг кæуыл нык-калд æмæ кæй ныммардта, уыцы жестдæс лæджы Иерусалимы æппæт цæрджытæй аххосджындæр уыдystы?

5 Зæгъын уын, нæ уыдystы. Фæлæ куы не 'рфæсмон кæнат, уæд уеппæт дæр афтæ фесæфдзыстут».

*Фæсномыг ныхас
æнæпайда легъуибæласы
тыххæй*

6 æмæ сын загъта ацы фæсномыг ныхас: «Иу адæймагæн йæ сæнæф-сирдоны уыди легъуибæлас, æрцид æмæ гагатæ æртонынмæ, фæлæ йыл не ссардта.

7 Уæд загъта сæнæфсирдонгæ-сæн: «Ныр æртыккæ аз цæуын ацы легъуибæласыл гагатæ фенынмæ, æмæ йыл нæ арын. Акал æй, дзæгъæлы ма зæхх дæр цы ахсы».

8 Фæлæ йын уый дзуапп radta: „Ме 'лдар, ныуудз-ма йæ ацы аз. æз ын йæ алфамбылай скъахдзынæн æмæ йыл фаджыс ныккæн-дзынæн,

9 Кæд ыл инназ гагатæ æрзаид; кæд нæ, уæд æй акалдзынæ».

^{12:54} Мф. 16:2. ^{12:58} Мф. 5:25. ^{13:7} Мф. 21:19.

*Көәздү сылгоймаг
сұзбабаҳ*

10 Сабаты Йесо адәмды ахуыр кодта синағога таңындырып көңілді.

11 Уым уыди, хъарусағеттәг әнәзә-зәгъинага жағындағы ахам сләуудағы көңілді.

12 Йесо күнде федта, уәд әм басидт әмәе йын загъын: «Хорз ус, дә низәй сәрибар дә».

13 Аерәвәрдта йыл Йәкъүннен көңілді, сылгоймаг уайтәккә әмраст сләуудағы әмәе райдында Хуыщауын стауын.

14 Уәд синағога таңындырып көңілді, Йесо сылгоймаджы сабаты кәй сұзбабаҳ кодта, уый тыххәй, әмәе адәмнен загъын: «Хъуыддаг кәненін нән ис ахсәз болын. Уыцы болтың қаңындағы кәненінде, сабаты та ма қаңын».

15 Йесо йын дзуапп радта: «Цәстмәхъустә, мыйнан сымашаңын алчидәр сабаты йә гал кәнәе йә хәрәджең кәвдәсәй не сұадзы әмәе йә донмәе нае асткъәр».

16 Уәдә хәйрәг жағындағы ахам сләуудағы бастаң кәй фәдардта, Авраамының үшкінчылықтары дәр жаңа бәттәнтаң сабаты суәгъдің кәненін не мәндерді, әве?

17 Йесо уый күнде загъын, уәд Йәкъүннен синағога таңындырып көңілді, феф-сәрменин сты; аеппәт адәмнен та Йәкъүннен диссаджы хъуыддәгтә цин архастай.

*Фәсномығ ныхас
хъыңбының наемыдже тыххәй*

18 Уый фәстә Йесо загъын: «Цәй хуызен у Хуыщауы Паддахад? Цәй уыл ай абарон?

19 Уый у, адәймаг йә цәхәрәдоны кәй байтында, үшкінчылықтары наемыгай. Нәмыг сзади, сбәлас и, әмәе йын уәларвон мәргіттә йә къалиутыл сарәстей ахстәттә».

*Фәсномығ ныхас
әнхъизәнни тыххәй*

20 Йесо ноджы загъын: «Цәуыл абарон Хуыщауы Паддахад?

21 Уый у, сылгоймаг ссады арттағасырыл кәй бафтында әмәе хыссаң аегасәй дәр кәмәй сәнхъызит, үшкінчылықтары наемыгай.

Уынгәг дуар

22 Йесо үшкінчылықтары әмәе хъеутын, ахуыр кодта адәмнен; Йәкъүннен дзуапп Иерусалиммә.

23 Чидәр Ай бафарста: «Хицау, чи фервәздән, уыдан чысын сты?» Йесо дзуапп радта:

24 «Архайут уынгәг дуарыл ба-цауыныл. Уымен әмәе, зәгъын уын, бирәтә архайдысты бацәуыныл, фәләе сәе бол нае бауыдзән.

25 Хәдзары Хицау күнде сыйнаға әмәе дуәрттә күнде сәхгәна, уәд сымаха, әдде ләугәйә, райдайдысты дуар хойын әмәе дзурын: „Хицау, Хицау, байтом нын кән!“ Фәләе уын Уый дзуапп ратдзән: „Кәңәй стут, уый нае зонын“.

^{13:18} Мф. 13:31; Мк. 4:30. ^{13:20} Мф. 13:33. ^{13:22} Мф. 9:35; Мк. 6:6. ^{13:24} Мф. 7:13. ^{13:25} Мф. 7:23; 25:10; Лк. 6:46.

26 Уәд райдайдыстут дзурын: „Мах хордтам әмә нуәзтам Даे разы, нае уынгты ахуыр кодтай адамы“.

27 Фәлә уын Уый зәгъздәни: „Зәгъын уын: кәцәй стут, уый нае зонын. Аңаут Мә цүрәй успәт дәр, тәригъәддәжынта“.

28 Уым уыдзәни кәуын әмә дәндәгты хъыс-хъыс. Авраамы, Исаакы, Иаковы әмә әәппәт пехуымпарты фендыстут Хуыцауы Падзахады, уәхи та уын раппардзысты аеддәмә.

29 Адәм әрцәудзысты скәсән әмә ныгуыләнәй, цәгат әмә хуссарәй, әмә әрбаддзысты Хуыцауы Падзахады фынгыл.

30 Әмә абоны фәстәгтәй бирәтә уыдзысты фыщәгтә, фыщәгтә та бирәтә уыдзысты фәстәгтә».

Йесо кәуы Иерусалимыл

31 Уыцы рәстәег фарисейтәй чи-дәртә әрцид әмә Йесойән загътой: «Аңу ардыгәй әндәр ранмә, уымән әмә Дае Ирод амарынмә хъавы».

32 Йесо сын загъта: «Аңаут әмә зәгъүт уыцы рувасән: „Мәнә абор әмә райсом сурын дәлимонты, дзәбәх кәнинрынчынты, әмә әртүркаг бөн фәуыдзынән Мә хъуыддаг“.

33 Әниу, абор, райсом әмә иннәбон дәр фәндагыл хъумә уон: уымән әмә Иерусалимы нае, фәлә әндәр ран амарой пехуымпарты, уымән уәвән нае.

34 Иерусалим, Иерусалим, пехуымпарты марәг әмә дәүмә әрвистыты дуртәй цәгъдәг! Цал хатты Мә фәнди, марғ йә ләп-пынты йә базырты бын күнд ба-кәнен, афтә дә хъәбулты әрәм-бырд кәнин, фәлә сымах нае ба-фәнди!

35 Ныр уын уә хәдзар уагъдәуы әнәхицауәй. Зәгъын уын, цалын-мә афтә зәгъят: „Арфәгонд уәд Хуыцауы номәй Әрцәуәг!“, уәд-мә Мә нал фендыстут».

— 14 —

Доннизәй рынчын сәзәбәх

1 Иухатт Йесо фарисейты хис-тәртәй иуы хәдзармә сабаты ба-цид хәрынмә әмә Йәм фарисей-тә сә цәст дардтой.

2 Уым Йә разы фәзи, донни-зәй чи сади, ахәм ләг.

3 Йесо бафарста динамондыхыты әмә фарисейты: «Сабаты дзәбәх кәнин фәеччи әви нае?»

4 Уыдлон ныххъус сты. Уәд бав-наелдта рынчынмә, сәзәбәх әй кодта әмә йә аугағта.

5 Стәй сын загъта: «Искәмән уә сабаты йә хәрәг кәнәе йә гал цъайы күн ныххая, уәд әй уыйадыл не сласдзән, әви?»

6 Әмә Йын дзуапп раттын сә бөн нае уыд.

Зондамонән

уазджыстән әмә фысымән

7 Йесо бафиппайдта, хуындытә уәле сбадыныл күнд архайдтой,

^{13:27} Мф. 25:41; 1 Кор. 8:3; 2 Тим. 2:19. ^{13:30} Мф. 19:30; Мк. 10:31; Ап. хъ. 10:45; 28:28. ^{13:34} Мф. 23:37.

үй, аәмәе сын загъта фәсномыг ныхас:

8 «Исчи дәе чындызәхсәвмә куы аәрхона, уәд уәле ма сбад, науәд хуындтыты аәхсән дәуәй каджын-дәр куы разына,

9 Уәд уә дыууәйи дәр чи аәрхуыдта, уый башаудзән аәмәе дын зәгъдән: „Ратт ын дәе бынат“. Уәд къәмдзәстыгай сбаддзынае фәст-таг бынаты.

10 Фәләе хуынд куы уай, уәд аәрцу аәмәе сбад фәстаг бынаты, цә-мәй дәм фысым бацәуа аәмәе дын зәгъта: „Мәе хәлар, уәлдәр сбад“. Уәд скаджын уыдзынае, демәе чи бады, уыдоны цәсты.

11 Уымән аәмәе йәхи чи бәрzonд кәнны, уый аәрныллаeт уыдзән; йәхи чи ныллаeт кәнны, уый та сбәрzonд уыдзән».

12 Чи Йә аәрхуыдта, уымән та Йесо загъта: «Сихор кәнә аәхсәвәр куы аразай, уәд дәе хәләртты, де 'фысымәрты, дәе хәстәджыты аәмәе хъәздыг сыхәгты ма аәрхон, науәд дәе уыдон дәр аәрхондзысты аәмәе дын ай бафиддзысты.

13 Фәләе куывд куы кәнай, уәд аәрхон мәгуырты, цәнкуылты, күулыкты, куырмыты.

14 Аәмә тәехудиаг уыдзынае, сәе бон дын йәе бафидын кәй наeу, уый тыххәй. Уымән аәмәе дәе мызд райсдзынае рәестыты райга-сы бон».

Фәсномыг ныхас куывдмәе хуындтыты тыххәй

15 Йесоимә фынгыл чи бадт, уы-донәй иу уый куы фехъуыста, уәд

Бын загъта: «Тәехудиаг у, Хуыщауы Паддзахады къәбәр чи бахәра, уый!»

16 Йесо ын загъта: «Иу адәй-маг арәзта стыр куывд аәмәе аәрхуыдта бирәтә.

17 Куывды афон куы аәрцыд, уәд арвыиста йә цагъары хуындтытән зәгъынмә: „Рацәут, алцыдаeр цает-тәе у“.

18 Сеппәт дәр, цыма аәмдзырд бакодтой, уыйау райдытой хатыр курын. Фыщаг загъта: „Зәхх бал-хәдтон аәмәе хъумәе ацәуон йәе фенйнмә. Курын дәе, хатыр мын бакән“.

19 Дыккаг загъта: „Фонд цәды галтәе балхәдтон аәмәе сәе фәльва-рынмә цәуын. Курын дәе, хатыр мын бакән“.

20 Ёртыккаг загъта: „Ус аәрхас-тон, аәмәе мын уымә гәсгәе наeй цәуән“.

21 Цагъар аәрбаздаeт аәмәе уый тыххәй радзырдта йә хицауән. Хицау смәсты аәмәе йә цагъарән загъта: „Рәвдзәр ауай сахары уынгтәе аәмәе къуымтәм, аәмәе аәр-хон мәгуырты, цәнкуылты, куыр-мыты аәмәе къуылыхты“.

22 Цагъар загъта: „Ме 'лдар, цы мын загътай, уый бакодтон, фәләе ма дзы бынәттәе ис“.

23 Хицау загъта йә цагъарән: „Ауай фәндәгтәе аәмәе къахвәндәг-тәм, аәмәе адәмы сразы кәе, цә-мәй аәрцәуой аәмәе байдзаг уа мә хәдзар.

24 Зәгъын уын, раздәры хуынд-тытәй иу дәр наe фәхъастәе уы-дзән мәе куывдәй. [Уымән аәмәе

^{14:11} Мф. 23:12; Лк. 18:14. ^{14:16} Мф. 22:2; Ёрг. 19:9. ^{14:21} Мф. 5:3; 1 Кор. 1:27-28.

хуындытта бирәе сты, аевзәрстытта – чысыл.]“»

Йесойы фәдыйл – дзуаримә

25 Йесоимә цыди бирәе адәм; Йе ’ргом сәм разылдта аәмә сын загъта:

26 «Чи Мәем аерцәуя, уый йә фыды, йә мады, йә усы, йә зәнәджы, ие ’фсымаәрты, йә хоты, уәлдайдәр та йә цард, Мәнәй фылдәр куы уарза, уәд Мын ахуыргәнинагән наә бәэззы.

27 Йә дзуар чи наә хәссы аәмә Мә фәдыйл чи наә цәуы, уый Мын ахуыргәнинагән наә бәэззы.

28 Сымахәй мәссыг самайын кәй бафәнда, уый, йә саразынән цытә хъәуы, уыдәттә рагацу баҳынцыны тыххәй, мыйиаг, не ’рбадзән аәмә йә хәрдзтә наә банимайдзән?

29 Науәд ын бындур куы аерәвәра, фәлае йә кәронмә самайын куы наә бафәраза, уәд аей чидәриддәр фена, уыдон ыл фәхуддисты:

30 „Ацы ләг амайын райдытта, аәмә йын кәронмә наә бантыст“.

31 Кәнәе иу паддзах иннәйы ныхмә хәстмә куы цәуя, уәд уал, мыйиаг, не ’рбадзән аәмә, ссәзд минимә йә размә чи раңауы, уый ныхмә дәс минимә фәләууын йә бон бауыздән әви наә, уый тыххәй рагацу наә бауынаффә кәндзән?

32 Аәмә йә бон куы наә уа, уәд, цалынмә ма уый дард у, уәдмә йәм бафидавыны тыххәй арвитдән минәвәрттә.

33 Уәдә Мын сымахәй дәр ахуыргәнинагән ничи бәэззы, цыдәриддәр аәм ис, уый куы наә ныуадза, уәд.

Аәнад цәехх

34 Цәехх хорз у. Фәлә цәеххән йә ад куы фесәфа, уәд ма йә цәмәй сцәхджын кәндзынә?

35 Уый суанг зәехх аәмә фаджысыл ныккәенән дәр нал фәбәэзы аәмә йә аппарынц. Хъустә кә-уыл ис, уый хъусәд!»

– 15 –

Фәсномыг ныхас дзәгбәл фысы тыххәй

1 Хъалонисджытә аәмә тәригъәд-жынта сеппәт дәр цыдысты Йесоимә байхъусынмә.

2 Фарисейтә аәмә динамонджытә та хъуыр-хъуыр кодтой аәмә дзырдтой: «Ай тәригъәдджеңтины суазәг кәнә аәмә хәры семә».

3 Уәд сын Йесо радзырдта ацы фәсномыг ныхас:

4 «Сымахәй искаемә фондзыссәзд фысы куы уайд аәмә дзы иу куы фесәфид, уәд, мыйиаг, йә нудәс аәмә цыппарыссәзд фысы аәдзәрәг ран наә ныуадзид аәмә йә сәфт фысы агураәг наә ацәуид, цалынмә йә ссара, уәдмә?

5 Аәмә йә куы ссара, уәд аей цингәнгә сәвәрдзән йә уәхскыл,

6 Аәрцәудзән хәдзармә, аербахондзән йә хәләртты, йә сыхәгты, аәмә сын зәгъдзән: „Цин

^{14:24} Мф. 22:8. ^{14:26} Мф. 10:37. ^{14:27} Мф. 10:38; 16:24; Мк. 8:34; Лк. 9:23; 2 Тим. 3:12.
^{14:34} Мф. 5:13; Мк. 9:50. ^{15:4} Мф. 18:12.

кәнүт мемә, аәз ссардтон мә сәфт фысы“.

7 Зәгъын уын, фәсмоны сәр кәй нә хъәуы, ахәм нудәс аәмә цыптарыссәәд рәестгәнәгәй иу фәсмөнгәнәг тәригъәдджыны тыххәй фылдәр цин уылзән уәларвы.

*Фәсномыг ныхас
сәфт драхмәйи тыххәй*

8 Кәнә сылгоймагмә дәс драхмәйи куы уа, аәмә йын дзы иу куы фесәфа, уәд, мыйяг, цырағтәне не ссуздзән аәмә нә райдайдзән хәдзар мәрзын аәмә зәрдиагәй агурын, цалынмәй йәе ссара, уәдмә?

9 Аәмәй йәе куы ссара, уәд аәрәмбырд кәндзән йәе хәлар аәмә сыхаг сылгоймәгты аәмә зәгъдзән: „Цин кәнүт мемә, аәз ссардтон мә сәфт драхмә.“

10 Зәгъын уын, афтә цин кәнәнц Хуышауы зәйтәне иу фәсмөнгәнәг тәригъәдджыны тыххәй».

*Фәсномыг ныхас
дзәгъәлдзу фырты тыххәй*

11 Йесо дзырдта дарддәр: «Иу ләггән уыди дыууә фырты.

12 Кәстәр йәе фыдаен загъыта: „Мә фыд, ратт мын, дә мулкай мын цы аәмбәлү, уыцы хай“. Аәмә сын фыд байуәрста йәе мулк.

13 Цалдәр боны фәстә кәстәр фырт бамбырд кодта, цыдәрилдәр аәм уыди, уый, ацыди дард бәстәмә, уым бафтыд хәлд цардыл, йәе мулк баҳордта.

14 Аәмәй йәе куы ницыуал баззад, уәд уыцы бәстәйи скодта тынг аәххормаг рәестәг, аәмә ләппу райдынта хъуаг айяфын.

15 Уәед аәрцид уыцы бәстәйи цәрджытәй иумә, аәмә йәе уый арвыста йәе быдыртәм хуытә хизынмә.

16 Ләппу районд уыдаид суанг хуыты холлагәй дәр йәе гуыбын бафсадынәй, фәләе йын уый дәрничи ләвәрдта.

17 Йәехи куы аәрәмбәрста, уәед загъыта: „Мә фыдмә цас аәххуырстыта ис, аәмә хойрагәй сә уәлдәйттә уадзынц, аәз та стонгәй мәлүн!

18 Сыстон, ацәуон мә фыдмә аәмә йын зәгъюн: мә фыд, аәз мә тәригъәдәй бафхәрдтон уәларв аәмә дәу,

19 Аәмә дә фырты ном хәссыны аккаг нал дән. Де ’ххуырстытау мә исты куыстыл бафтау“.

20 Уәед систад аәмә ацыд йәе фыдмә. Фыд ай дардмә ауыдта аәмәй йын фәтәригъәд кодта, разгъордта йәм, ныттыхсти йын ие ’фәағыл аәмәй йын батае кодта.

21 Фырт ын загъыта: „Мә фыд, аәз мә тәригъәдәй бафхәрдтон уәларв аәмә дәу, аәмә дә фырты ном хәссыны аккаг нал дән“.

22 Фыд загъыта йәе цагъартән: „Рәевдзәр рахәссүт тәккә хуыздәр дарәс аәмәй йәе сәфелындут, бакәнүт ын йәе къухыл къухдарән, йәе къәхтыл ын скәнүт дзабыртә.

23 Ракәнүт хәрзхаст род аәмәй йәе аргәвдүт; кәнәм минас аәмәчин.

24 Уымән аәмә мә ацы фырт уыди мард аәмәрайгас, уыди сәфт аәмә разынд“. Аәмә бәрәгбон райдынта.

25 Хистәр фырт та быдыры уыди. Уырдыгәй куы аәбацәйцыд

әмәе хәдзармә куы аербаввахс, уәд фехъуыста фәндыры цагъд әмәе кафын.

26 Басидти фәсдзееунтәй иумәе әмәе йәе бафарста: „Ай цы у?“

27 Уый ыйн загъта: „Де ’фсымәр әрциyd әмәе дәе фыд аргәвста хәрзхаст род, дзәбәхәй йыл кәй сәмбәлд, уый тыххәй“.

28 Әфсымәр смәсты әмәе йәе мидәмәе цәуын нал фәндыд. Уәд әм фыд рацыд әмәе ыйн райдыдта ләгъстә кәнны.

29 Уый йәе фыдән дзуапп радта: „Ныр дын цал әмәе цал азы кусын, әмәе дәе иу дзырды сәрты дәр никуы ахызтән, ды та мын мәе хәләрттимә фәминас кәенянән сәнлыкк дәр никуы радтай.

30 Фәләе хъахбайтимә дәе мулк чи баҳордта, дәе уыцы фырт куы аерцид, уәд ын ды аргәвстай хәрзхаст род“.

31 Фыд ын загъта: „Мәе хъәбул, ды кәлдәрилдәр мемә дәе, әмәе мәм ышылдәрилдәр ис, уый дәeu у.“

32 Фәләе цины бәрәгбон сарзын әмбәлд, уымән әмәе дәе уыцы әфсымәр уыди мард әмәе райгас, уыди сәфт әмәе разынд“.

— 16 —

*Фәсномыг ныхас мәнгард
уынаффәгәнәджы тыххәй*

1 Уәд Йә ахуыргәнинәттән Йесо загъта: «Иу хъәздыг ләг йәе исбонән дардта уынаффәгәнәг, әмәе ыйн загътой, дәе мулк дын хәләттәг кәнү, зәгъгә.

2 Уәд аәм басидт әмәе ыйн загъта: „Уый цытә хъусын дәeu тыххәй? Дәе бәрны цы уыди, уый

мын нымадәй равдис. Уымән әмәе нырәй фәстәмә исбонән уынаффәгәнәг нал уыдзынә“.

3 Уәд уынаффәгәнәг хинымәр загъта: „Цы кәнон? Мәе хицау мәе йәе исбонән уынаффәгәнәджы бынатәй исы. Зәхх къахын мәе бон наэу, мәгуыргурәй цәрын мәм худинаг кәссы.

4 Фәләе уынаффәгәнәг куы нал уон, уәд-иу мәе цәмәй суазәг кәнной, уый тыххәй цы бакәнын хъәуы, уый зонын“.

5 Әмәе йәе хицауы хәсджынтае алқәмә дәр фәдзырдта хицәнәй. Фыщаджы бафарста: „Мәе хицауәй цас дарыс?“

6 Уый ыйн дзуапп радта: „Фондзыссәдз дурыны зети“. Уәд ын загъта: „Айс дәе гәххәтт, сбад әмәе рәвдзәр ныфғысс: дәес әмәе дууиссәдз“.

7 Уый фәстәе бафарста иннәйы: „Ды та цас дарыс?“ Уый дзуапп радта: „Фондзыссәдз гуыффәй мәнәу“. Загъта ыйн: „Айс дәе гәххәтт әмәе ныфғысс: цыппарыссәдз“.

8 Әмәе хицау раппәльд мәнгард уынаффәгәнәгәй, архуыдьыджын ми кәй бакодта, уый тыххәй. Уымән әмәе ацы дунейы хъәбултәе сәхи хуызәттимә хъуыддағтә куы фәкәнүнц, уәд рухсы хъәбултәй архуыдьыджындаер вәййинц.

9 Әз дәр уын зәгътын: скәнүт уәхицән хәләрттә әнәраст мулчы фәрци, цәмәй уәм мулк куы нал уа, уәд уәе уыдон суазәг кәнной мытгагмәйи хәдзәртты.

10 Чысыл хъуыддаджы иузәрдион чи у, уый стыры дәр иу-зәрдион у, чысыл хъуыддаджы

мәнгард чи у, уйй стыры дәр мәнгард у.

11 Уәдәе кәд әнәраст мулкыл иузәрдион нә разындыстут, уәд уын әңәг мулк уә бәрны чи ба-кәндәен?

12 Аәмәе кәд искае мулкыл иузәрдион нә разындыстут, уәд уын уәхи мулк чи ратдәен?

13 Никәцы цагъары бон у дуууе хицауән кусын – сәе иуәй ўе сәфт уындызән, иннәйы та уарздзәни, кәнәе сәе иуыл иузәрдион уындызән, иннәйы та ницәмә дардзәен. Уәе бон нә бауыдзәени Хуыцауән аәмәе мулкән кусын.

*Моисей Ағъдау аәмәе
Уәларвон Паддзахад*

14 Аәппәт уыдәттәе фехъуыстой әхчәуаурзәг фарисейтәе аәмәе Йыл худтысты.

15 Йесо сын загъата: «Адәмы раз уәхи рәестгәнджытәй әвди-сүт, фәләе уын Хуыцау уә зәр-дәттә зоны. Уымән аәмәе адәммәе каджын цы у, уйй Хуыцауы цәс-ты аәлгъаг у.

16 Моисей Ағъдау аәмәе пехуым-парта Иоанны заманы онг уыдышты. Уәдәй фәестәмәе хуыистгонд цәууы Хуыцауы Паддзахады уац, аәмәе йәем алчидаәр аәппәт хәру-тәй архайы бацәуыныл.

17 Фәләе Ағъдауәй иу хахн фә-хъәуыны фәлтая арв аәмәе зәхх әнендоңдаәрәй фесәфдзысты.

Ус ауадзыны тыххәй

18 Йәе усы чи ауадза аәмәе ән-даәр ус чи ракура, уйй хәтгәе кә-

ны. Йәе мойә хицәнгонд усы чи ракура, уйй дәр хәтгәе кәны.

*Фәсномыг ныхас
хъәздыг ләг аәмәе
Лазыры тыххәй*

19 Уыдис иу хъәздыг ләг, йәхи фәлыста зынаргы аәмәе рәесугъд да-раесәй, кодта бухъцард.

20 Йәе кулдуары цур та хуыссыд иу мәгуыр ләг, йәе ном – Лазыр. Йәе буар аәгасәй дәр фәци хәф-дзәстүты бын.

21 Лазыр бәллыйд, хъәздыджы фынгәй цы муртә хауд, уыдонәй бафсаәдыммә; әрбаңызысты-иу аәм күйтәе аәмәе йын стәрдтой йәе хәфдзәстүтә.

22 Амард мәгуыр ләг, аәмәе йә зәйтәе ахастой Авраамы хъәбыс-мәе. Амард хъәздыг дәр аәмәе йә банағәттой.

23 Зындоны хъизәмар кәнгә-йәе, уйй акаст аәмәе дардмәе ауыд-та Авраамы, йәе фарсмә та – Лазыры.

24 Аәмәе ныххъәр кодта: „Мә фыдаел Авраам! Фәтәригъәд мын кән аәмәе мәм Лазыры рарвит, ўе ’нгуылдз стула доны аәмәе мын ме ’взаг асатәг кәна, уымән аәмәе аәз хъизәмар кәнин ацы арты“.

25 Фәләе йын Авраам загъата: „Мә хъәбул, ды даң царды хорзәх-тәе кәй райстай, Лазыр та дзы хъи-зәмар кәй бавзәрста, уйй әримыс. Ныр Лазыр ам рәвдый у, ды та уд-хар кәнис.

26 Стәй ма не ’хсән ис стыр сәрсәфән, цәмәй, ардыгәй сымахмә ацәуын кәй бафәнда,

уыдонән ма бантыса, әмәе сымахәй дәр махмәе ма цәуой“.

27 Уәд хъәздыг загъта: „Уәдәе дын ләгъстә кәнүн, мәе фыдаел, Лазыры арвіт мәе фыды хәдзармә.

28 Фондз ағымында мый ис; уадз әмәе сын зәгъя, цәмәй уыдон дәр ацы удхары бынатмә ма баҳауой“.

29 Абраам ын загъта: „Уыдонән ис Моисей әмәе пехуымпартә; хүсән сәм“.

30 Уый ыйн загъта: „Нәе, мәе фыдаел Абраам! Мәрдтәй сәм исчи куы аерцауа, уәд аерфәсмон кәндзысты“.

31 Абраам ын дзуапп радта: „Моисей әмәе пехуымпартәм кәм нәе хұсынц, уым, мәрдтәй исчи райгас, зәгъгә, уәд ууыл дәр нәе бауаендердзысты“.

— 17 —

Тәригъәдмә мондаггәнәнтае

1 Йесо Йәе ахуыргәнинәтән ноджыдаәр загъта: «Тәригъәдмә мондаггәнәнтә әнәмәнг хұуамә уой, фәләе сар йәе сәр, кәй аххосәй аерцауой, уымән.

2 Ацы қәстәртәй иуы тәригъәды чи бафтауа, уымән фәлтау йәе хұурылы қуыройыфыд куы аерцауындыккөй әмәе йәе денджызы куы баппариккой, уәд ын хұыздәр уайд.

Ныббар де 'фсымәрән

3 Кәсүт уәхимәе. Де 'фсымәр дәр тәригъәды куы баццауа, уәд ын бауайдзәеф кән, әмәе кәд аерфәсмон кәна, уәд ын ныббар.

4 Бон авд хатты дәр тәригъәды куы бафта әмәе дәм бон авд хатты куы баццауа әмәе дын куы зәгъя: „Фәсмон кәнүн“, – уәд ын ныхатыр кән.

Уырнындызинад

5 Апостолтә Йесойә күрдтой: «Фәфылдәр нын кән нәе уырнындызинад».

6 Йесо загъта: «Хыңызъыйы гагайылас уырнындызинад уәм куы уайд әмәе ацы тутабәлсән куы зәгъиккат: „Әд уидәгтә дәхи сраедув әмәе денджызы ныссәдз“, уәд уәм байхъусид.

Фәсномыг ныхас ницәйаг қагъарты тыххәй

7 Зәгъәм, сымахәй искәмән ис, хұым чи кәнән фос чи хизы, ахәм қагъар. Әмәе уый быдырәй куы аербаццауа, уәд ын зәгъдзынә, мыйиаг: „Рәевдзәр рацу әмәе фынгыл аербад“?

8 Уый нәе, фәләе ыйн афтә, мыйиаг, нәе зәгъдзынә: „Сәттә мын кән ахсәвәр, бағистәг кән дәхи әмәе, цалынмае хәрон әмәе нуазон, уәдмә мын ләггад кән; уый фәстә ды дәр хәр әмәе нуаз“?

9 Цы ыйн бағадзәхстәуыд, уый кәй сарәзта, уый тыххәй уыцы қагъарән арфәтә кәндзынә? [Аңхъәл нәе дән.]

10 Афтә сымах дәр – цыдарилдәр уын бағадзәхстәуыд, уый куы бакәнат, уәд зәгъүт: „Мах ницәйаг қагъартә стәм – цы нын әмбәелд, айдагь уый сарәзтам“.

^{17:1} Мф. 18:6; Мк. 9:42. ^{17:3} Мф. 18:15; Иак. 5:19. ^{17:6} Мф. 17:20; 21:21; Мк. 11:23.

^{17:10} 1 Кор. 9:16.

Дәс хъотырджыны сәзәбәх сты

11 Йесо Иерусалиммә күы цыди, уәд Йә фәндаг уыди Самарийы аәмә Галилей аәхсан арәныл.

12 Аәмә Йыл иу хъауы сәмбәлдисты дәс хъотырджын ләжды. Уыдон дәрдзәф аәрләууысты,

13 Аәмә хъәр кодтой: «Хицау Йесо, батәригъәд нын кән!»

14 Йесо сә күы федта, уәд сын загъта: «Аңәут, уәхи фенын кәнүт сауджынтән». Аәмә ма фәндагыл күы уыдысты, уәд ссыгъдағ сты.

15 Кәй сәзәбәх, уый сә иу күы федта, уәд раздахт аәмә хъәләсис-дзагәй кад кодта Хуыцауән.

16 Адаелгом Йесойы къәхты раз аәмә Йын арфә кодта. Уый уыди самариаг.

17 Уәд Йесо загъта: «Дәсәй не ссыгъдағ сты, аәви? Иннае фараст адәймаджы кәм сты?

18 Ацы әндәрбәстаг күы раздахт, уәд уыдон цәуылнә раздахтысты Хуыцауән кад скәнинмә?»

19 Аәмә йын загъта: «Сыст аәмә ацу. Дае уырнындзинал дае фервәзын кодта».

Хуыцауы Паддзахады аәрциды тыххәй

20 Иухатт фарисейтә Йесойы бафарстой, Хуыцауы Паддзахад кәд аәрциедзән, зәгъгә. Уый сын дзуапп радта: «Хуыцауы Паддзахады аәрцидән җәстәй фенән наә уыдзән.

21 Афтә ничи зәгъдән: „Мәнәм ис“, кәнә: „Уәртә уым ис“. Уымән аәмә Хуыцауы Паддзахад уә зәрдәйы ис»*.

22 Йә ахуыргәнинәгтән загъта: «Сқәндзән ахәм рәстәг, аәмә уә бафәннәдзән Адаәймаджы Фырты Паддзахады бонтәй иу уәддәр фенын, фәләй йә нә фендзыстут.

23 Уәд уын зәгъдзысты: „Мәнәм ис“, кәнә: „Уәртә уым ис“. Ма Ҿәует уырдәм, ма згъорут сә фәдды.

24 Уымән аәмә аәрвәрттывд арвы иу кәронәй иннә кәронмә күүд ныррухс кәнә, афтә уыдзән Адаәймаджы Фырты аәрцид дәр.

25 Фәләе уал фыщаг хъумә бавзара бирә хъизәмәрттә аәмә Йыл ацы фәлтәр йәхи атигъ кәна.

26 Аәмә Нойы бонты күүд уыдис, афтә уыдзән Адаәймаджы Фырты аәрциды рәстәг дәр.

27 Хордтой, нуәзтой, хастой устытә, үздисты моймә, цалынмә Ной наумә наә бацыд аәмә доны хъаймәт сеппәтә дәр наә фесәфта, уәдмә.

28 Афтә уыди Лоты бонты дәр: хордтой, нуәзтой, аәлхәдтой, уәй кодтой, тыдтой хуымтә, арәзтой.

29 Фәләе Лот Содомәй күы раңыд, уыцы бон уәларвәй аәруарыд цәхәр сондонимә аәмә сеппәтә дәр фесәфта.

30 Адаәймаджы Фырт күы аәрциеу, уәд дәр афтә уыдзән.

* 17:21 Ацы бынатән бамбарән ис афтә дәр: *Хуыцауы Паддзахад уе ҳсән ис.*

17:11 Ии. 4:4. 17:14 Мф. 8:4; Мк. 1:44; Лк. 5:14. 17:23 Мф. 24:23; Мк. 13:21.

17:25 Мф. 16:21; 17:22; 20:18; Мк. 8:31. 17:26 Мф. 24:37; 1 Пет. 3:20.

31 Уыцы бон уәлхәәдзар чи уа, уый хәәдзармә ма әрхизәәд уырдыгәй йәә дзаумәттәе рахәссынмә. Быдыры чи уа, уый дәәр ма раздәхәәд.

32 Уәә зәрдыл дарут Лоты усы.

33 Йәә цард бахъахъәынынмә чи бәеллы, уый йәә фесафдәен; йәә цард чи фесафа, уый та йәә бахъахъәәндәен.

34 Зәгтын уын: уыцы ахсәв дыууә үйдзысты иу хуыссәены – сәе иу ист әрцәудәен, иннае та бazzайдәен.

35 Дыууә сылгоймаджы иумәе сдзысты хор – сәе иу ист әрцәудәен, иннае та бazzайдәен.

36 [Дыууә ләджы үйдзысты быдры – сәе иу ист әрцәудәен, иннае та бazzайдәен.]

37 Уәед Әй бафарстой: «Уый кәем үйдәен, Хыщау?» Йесо сын загъыта: «Холы кәем уа, цәргәстәе дәәр уым әрәмбырд үйдзысты».

— 18 —

Фәсномыг ныхас аңәраст тәрхонгәнәдҗы тыххәй

1 Әдзух кувын кәй аәмбәелы аәмә хыынцым кәенүн кәй наә хъаеуы, уый тыххәй сын Йесо загъата фәсномыг ныхас:

2 «Иу сахары уыди, Хыщауәй чи наә тарст аәмә адәмәй дәәр аәфсәрмым чи наә кодта, ахәм тәрхонгәнәг.

3 Уыцы сахары цардис иу идаәдз сылгоймаг. Уый-иу арәх әрциди тәрхонгәнәгмә аәмә йын дзырд-

та: „Мәе ныхмәлаууяаәй мәе фервәзын кәен“.

4 Фәләе йәәм тәрхонгәнәг цас-дәәр рәестәг йәә хъус не 'рдардта. Әппынфәстаг загъата йәхицәен: „Аэз Хыщауәй дәәр наә тәрсын аәмә адәмәй дәәр не 'фәрмы кәенүн.

5 Фәләе мәе уыцы идаәдз ус аң-ций нал уадзы аәмәе йын баххуыс кәенон, цәмәй мәә маял цәуа, маял мәе фәлмәецын кәна“.

6 Хыщау загъата: «Хъусут, аңәраст тәрхонгәнәг цы зәгты, уымә?

7 Уәедә Хыщауән ахсәвәй-бо-наәй ләгъстә чи кәены, Йәе уыцы аевзәрсттыы наә бахъахъәәндәен, аеви? Мыййаг, афтә бакәндәен, аәмә Йәем бирә аңхъәлмә кәсой?

8 Зәгтын уын, рәехдҗы сын баххуыс кәендәен. Фәләе Адәймаджы Фырт куы әрцәуа, уәед ма зәххыл үйрнындзинад ссардзәен, цымә?»

Фәсномыг ныхас фарисей аәмә хъалонисәдҗы тыххәй

9 Йәхи рәестәгәнәгыл чи нымад-та аәмә иннаеты чи ницәмә дардта, үйдонаен дәәр Йесо загъата ахәм фәсномыг ныхас:

10 «Дыууә адәймаджы бацыдысты Кувәндөнмә бакуынмә: сәе иу – фарисей, иннае – хъалонисәг.

11 Фарисей әрләууыд аәмә кувытта хинымәр: „Хыщау, бузныг дән Дәүәй, аэз иннае адәмай стигъяг, аңәраст, хәтаг, кәнәе ацы хъалонисәдҗы хуызән кәй наә дән, уый тыххәй.

^{17:33} Мф. 10:39; Мк. 8:35; Лк. 9:24; Ин. 12:25. ^{17:35} Мф. 24:41. ^{17:37} Мф. 24:28.

^{18:1} Ром. 12:12; Эф. 6:18; 1 Фес. 5:17. ^{18:7} Лк. 11:9; Әгр. 6:10. ^{18:9} Лк. 16:15.

^{18:11} Әгр. 3:17.

12 Ком дарын къуыри дыууа хатты; меппæт æфтиаджы дæсæймаг хай дæттын Дæуæн“.

13 Хъалонисæг та лæуыди дæрдзæф, уæларвмæ скæсын дæр нае уæндыйд, фæлæ йæ риу хоста æмæ дзырдта: „Хуыцау, ныббар мын, æз тæргъæдджын дæн“.

14 Зæгъын уын, йæ хæдзармæ Хуыцауæй хатыргондæй хъалонисæг ацыди, фарисей та – нае. Уымæн æмæ йæхи уæлдæр чи æвæры, уый аærнылæг уыдзæн, йæхи чи ныллæг кæны, уый та сбæрzonд уыдзæн».

*Йесо Йæ арфæ æфтуы
сывæллæттыл*

15 Йесомæ хуылтой сабиты дæр, цæмæй сыл бандзæва, фæлæ ахуыргæниæттæ уый куы федтой, уæд сæ нае уагттой.

16 Йесо сабитæм басидт æмæ загъта: «Æрбаудзут Мæм сывæллæтты, ма сæ хыыгдарут, уымæн æмæ Хуыцауы Паддзахад уыдоны хуызæтты у.

17 Æцæг уын зæгъын: Хуыцауы Паддзахадыл сывæллонau чи нае баууæнда, уый йæм нае бацæудзæн».

Хъæздыг хицау

18 Иу хицау Йесойы бафарста: «Хорз Ахуыргæнæг, мыттамæйы цард райсынаен цы саразон?»

19 Йесо йын дзуапп радта: «Цæмæн Мæ хоныс хорз? Иунæг Хуыцауы йеддæмæ хорз ничи у.

20 Фæдзæхстыг зоныс: „Мæхæт“, „Мæ амар“, „Мæ дав“, „Мæнг-

æвдисæн ма ныллæуу“, „Нымай дае фыд æмæ дае мады“».

21 Уый Йесойæн загъта: «Æппæт уыдæттæ ме 'взонджы бонтæй нырмæ æххæст кæнын».

22 Йесо уый куы фехъуыста, уæдын зæгъы: «Иу бакæениаг ма дын бazzади: цыдæриддæр дæм ис, уый ауæй кæн, байуар æй мағуыртыл, æмæ дын уæлæрвты уыдзæни хæз-на. Стæй-иу раздæх æмæ цу Мæ фæдлыл».

23 Уый уыцы ныхæстæ куы фехъуыста, уæд æрæнкъард, уымæн æмæ тынг хъæздыг уыди.

24 Кæй æрæнкъард, уый Йесо куы федта, уæд загъта: «Æвæдза, бонджынтаен куыд зын у Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуын!

25 Уымæн æмæ хъæздыгæн Хуыцауы Паддзахадмæ бацæуынæй тæуайæн судзины быны иннæрдæм ахизын æнцондæр у».

26 Уыцы ныхæстæ чи фехъуыста, уыдон загътой: «Уæдæ чи фервæздзæн?»

27 Йесо сын загъта: «Адæмы бонцы наеу, уый Хуыцауы бон у».

28 Петр загъта: «Мæнæ мах ныу-уагттам алçыдæр æмæ рацыдистæм Дæ фæдлыл».

29 Йесо сын дзуапп радта: «Æцæг уын зæгъын: Хуыцауы Паддзахады сæраппонд йæ хæдзар, кæнæ йæ усы, кæнæ йе 'фсы-мæрты, кæнæ йæ ныййарджыты, кæнæ йæ сывæллæтты чи ныу-уадза, уыдонæй иунæг ахæм дæр наей,

^{18:14} Мф. 23:12; Лк. 14:11. ^{18:15} Мф. 19:13; Мк. 10:13. ^{18:18} Мф. 19:16; Мк. 10:17.

^{18:22} 1 Тим. 6:18–19. ^{18:24} Мф. 19:23; Мк. 10:23; 1 Тим. 6:9–10. ^{18:28} Мф. 19:27; Мк. 10:28.

30 Әмә ацы заманы дзәвгар фылдәр, әрцәуинаг дунейы та мыггамгәйи цард чи нә райса».

*Йесо әртыккаг хатт зәгъы
Йә мәләт әмә Йә райгасы
тыххәй*

31 Йесо фәхибар кодта дыуудаесы әмә сын загъта: «Ныр мах цәүәм Иерусалиммә, әмә Адәймаджы Фырты тыххәй пехуымпартә цыдаериалләр ныфыстый, уйын сәххәст үйдән:

32 Адәймаджы Фырт ләвәрд әрцәудәнни муртаттәм, әмә Дзы фәхынджылаәг кәндзысты, баффәрдзысты Йә, фәтутә Йыл кәндзысты,

33 Ехсәй Йә фәнәмдзысты әмә Йә амардзысты, әмә әртыккаг бон райгас үйдән».

34 Фәләе Йын Йә ныхәстән ници бамбәрстой. Цәүыл дзырдта, үйдәттә сын әргом нә үйдисты әмә сәм нә баҳъардтой.

Куырм цәстәй ракаст

35 Йесо Иерихонмә куы баввахс, үәд иу куырм мәгуыргур бадти фәндаггәрон.

36 Йә цурты адәм кәй фәңәүинц, уйын куы фехъуиста, үәд бафарста: «Цы хабар у?»

37 Загътой йын: «Назаретаг Йесо әрбацауы».

38 Үәд ныхъхәр кодта: «Йесо, Давиды Фырт, батәригъәд мын кән!»

39 Разәй цәуджытә дзы домдтой, әмә ныссабыр уа, фәләе уйын ноджы тынгдәр хъәр кодта:

«Давиды Фырт, батәригъәд мын кән!»

40 Йесо әрләууыд әмә загъта, әмә Йәм куы әрбацаыд, үәд әй Йесо бафарста:

41 «Цы дә фәнды? Цы дын саразон?» Уйын загъта: «Хицау, мән фәнды мә цәстыйтәй ракәсын».

42 Йесо йын загъта: «Ракәс! Дә уырнындзинад дә фервәзын кодта».

43 Куырм уайтәккә ракаст йә цәстыйтәй әмә, Хуыщауы стаугәйә, ацыд Йесойы фәдыл. Адәм уйын куы федтой, үәд сеппәт дәр скад кодтой Хуыщауән.

— 19 —

Хъалонисәг Закхей

1 Уйын фәстәе Йесо бацыд Иерихонмә әмә фәңәйцид уынджы.

2 Уым уыдис иу адәймаг, үәд ном Закхей – хъалонисджыты хицау әмә хъәздыг ләг.

3 Фәндид әй Йесойы фенең, фәләе Йә адәмәй нә үйдта, цыбыр ләг кәй үйд, уымә гәсгәе.

4 Үәд азгъордта размә әмә Йә фенеңни тыххәй схызти легъуи бәлласмә, уымән әмә Йесойән уыци бәлласы цурты цаугә үйд.

5 Йесо үирдәем куы баҳәцца, үәд скаст үәләмә, федта йә әмә йын загъта: «Закхей, әрхиз рәвдзәр, абор дә хәдзары хъуамә уон».

6 Закхей әрхызт рәвдз әмә Йә сузәг кодта әхсызгонәй.

7 Әмә адәм уйын куы федтой, үәд сеппәт дәр райдыйтой хъуырхъуыр кәнин әмә дзырдтой, Уйы

бацыд тәригъәддҗын адәймагмәе, зәгъгәе.

8 Закхей та сыйстад әмәе загъта Йесойән: «Хицау, мә мулкәен ие 'мбис ратдзынаен мәгуыртән, әмәе кәд искаәй хыыджы бацылтән, уәд ын ай цыппар ахәмәй бафиддзынән».

9 Йесо йын загъта: «Абон ирвәзындзинад әрцыд ацы хәздармәе, уымән әмәе ацы адәймаг дәр Авраамы байзәддаг у.

10 Адәймаджы Фырт сәфтыты бацагурынмәе әмәе сәе фервәзын кәнүнмәе әрцид.

*Фәсномыг ныхас
дәс минәйи тыххәй*

11 Адәм байхуыстой, цы загъта, уымәе. Йесойы Иерусалиммәе бирә кәй нал хуыд, уымәе гәсгәе уыдон әнхъәл уыдышты, Хуыцауы Паддзахад рәхдҗы әрцәудзән, зәгъгәе. Әмәе ма сын уый тыххәй Йесо радзырлта фәсномыг ныхас дәр.

12 Загъта: «Иу ләг, уәздан мыгагәй, цыди дард бәестәмәе, цәмәй йә уым сәвәрдәуа паддзахәй әмәе раздаха фәстәмәе.

13 Басидт йә дәс цагъармәе, радта сын дәс минәйи әмәе сын загъта: „Пайда сәе кәнүт ме 'рцидмәе, цәмәй райсат аeftиаг“.

14 Фәләе ие 'мбәстәгтән әнәуын он кәй уыди, уымәе гәсгәе йын йә фәдыл арвыстой минәвәрттә зәгъынмәе: „Мах нәе фәнды, цәмәй нын уый паддзахиуәг кәна“.

15 Паддзахәй йә сәвәрыны фәстә куы аериздәхт, уәд чи цас

аeftиаг райста, уый базоныны тыххәй басидт, ахца кәмән радта, уыцы цагъартәм.

16 Әрцид фыщаг әмәе загъта: „Хицау, дә минә аeftиаг әрхаста дәс минәйи“.

17 Уый йын загъта: „Хорз, мә дәзбәх цагъар! Чысыл хуылдаджы иузәрдион кәй уытәе, уымәе гәсгәе дәе хицауәй әвәрын дәс сахарән“.

18 Әрцид дыккаг әмәе загъта: „Хицау, дә минә аeftиаг әрхаста фондз минәйи“.

19 Уымән дәр загъта: „Дәу та хицауәй әвәрын фондз сахарән“.

20 Әрцид әртыккаг әмәе загъта: „Хицау, мәнә дә минә, аз ай хәцьиль тыхтәй фәдардтон.

21 Тәрсгәе дәе кодтон, уымән әмәе карз ләг дәе. Цы нәе нывәрдтай, уый дәхи бакәенис, цы нәе байтыдтай, уый әркәрдис“.

22 Хицау ын загъта: „Дәхи ныхәстәй дын тәрхон кәндзынән, әвзәр цагъар! Әз карз ләг кәй дән, әмәе цы нәе нывәрдтон, уый мәхи кәй бакәенис, цы нәе байтыдтон, уый кәй әркәрдис, уыдәттә куы зыдтай,

23 Уәд цәуылнәе радтай ме 'хца пайда дзы скәнүнмәе, куы әрцидтән, уәд ай аeftиагимә куыд райстаин, афтә?“

24 Әмәе уым чи ләууыд, уыдоңнән загъта: „Райсуг ын йә минә әмәе йә раттут, дәс минәйи кәмә ис, уымән“.

25 Уыйдон ын загътой: „Хицау, уымәе дәс минәйи куы ис“.

26 Уый дзуап радта: „Загъын уын, кәмәе ис, уымән рардәуыдзән;

кәмә нәй, уымәй та ист аерцәү-
дзән, цы йәм ис, уый дәр.

27 Паддзах сын уон, уый кәй нә
фәндыйд, мә уыцы знаётты та аәр-
кәнүт аәмә сәе мә разы амарут».

Йесо аәрцид Иерусалиммә

28 Уый зәгъыны фәстә Йесо
араст Йә фәндагыл Иерусалиммә.

29 Елеон цы хох хуындауы, уы-
мән йә фахсыл чи ис, уыцы Виф-
фаги аәмә Вифанимә куы баввахс,
уәд арвыста Йә ахуыргәниңәг-
тәй дыууәй,

30 Аәмә сын загъта: «Аңаут, уә
ныхмә цы хъәу ис, уырдәм. Куы ба-
цәуат, уәд ссардзыстут, адәймаг кә-
уыл нәма сбадт, ахәм къәләу бас-
тәй. Судзут аәй аәмә йә аәркәнүт.

31 Исчи уә куы бафәрса: „Цә-
мән аәй уәгъд кәнүт?“, уәд-иу ын
зәгъту: „Хицауы хъәуы“».

32 Ахуыргәниңәтә аңыздысты
аәмә аәппәт дәр ссардтой, Йесо
сын күйд загъта, афтә.

33 Къәләуы куы уәгъд кодтой,
уәд сын йә хицәуттәз загъта: «Цә-
мән уәгъд кәнүт къәләуы?»

34 Уыдон дзуапп радтой: «Хица-
уы хъәуы».

35 Аәмә къәләуы аәркодтой
Йесомә, аәрәфтидтой йыл сәе да-
растә аәмә йыл Йесоны сбадын
кодтой.

36 Йесо куы фәәйцид, уәд
Ын адәм сәе дарастә тыдтой Йә
фәндагыл.

37 Елеоны хохы аәруайәнмә куы
баввахс, уәд Йә ахуыргәниңәтә

сеппәт дәр райдыттой цингәнгә
хъәрәй Хуыцауы стауын, кәй фед-
той, аәппәт уыцы диссәгты тыххәй:

38 «Арфәгонд уәд Хуыцауы но-
мәй аәрцәуәг Паддзах! Фарн аәмә
намыс Хуыцауән уәләрвты!»

39 Адәмимә чи уыди, уыцы
фарисейтәй Йын чидәртәз загъ-
той: «Ахуыргәнәг, ныхъхъус кән
Дә ахуыргәнинәгты».

40 Фәлә сын Йесо дзуапп рад-
та: «Зәгъын уын: уыдон куы ныхъ-
хъус уой, уәд дуртә ныхъхъәр кән-
дзысты».

Йесо кәгуы Иерусалимыл

41 Йесо сахармә куы баввахс аәмә
йә куы федта, уәд ыл скүйдта

42 Аәмә загъта: «Гъәй-джиди, ды
дәр абор куы базонис, фарны хос
дын цы у, уый! Фәлә дын ныр аәр-
гом нәү.

43 Уымән аәмә дыл скәндзән
ахәм бонтә, аәмә де знаёттә дә
күлтү алыварс ныккалдзысты сы-
джыты рәгътә, аәртыхсәдзысты дыл
аәмә дә цыист кәндзысты алырды-
гәй.

44 Дәу аәмә дын дә хъәбулты дә
мидәг сәмвәз кәндзысты зәххи-
мә, аәмә дә дур дурыл нал ныу-
уадзәдзысты, Хуыцау дәм куы аәр-
цид, уыцы афон кәй нә базыдтай,
уый тыххәй».

Йесо сыгъдәг кәнны Кувәндон

45 Йесо Кувәндонмә баңыд аәмә
уырдыгәй тәрын райдытта уәй-
гәнджыты.

^{19:26} Мф. 13:12; 25:29; Мк. 4:25; Лк. 8:18. ^{19:27} Мф. 22:7. ^{19:29} Мф. 21:1; Мк. 11:1.

^{19:35} Мф. 21:7; Мк. 11:7; Ин. 12:14. ^{19:38} Лк. 2:14; Эф. 2:14. ^{19:43} Мф. 22:7; Лк. 21:6.

^{19:45} Мф. 21:12; Мк. 11:15; Ин. 2:15.

46 Дзырдта сын: «Фыст у: „Мæ хæдзар кувæн хæдзар уыдзæн“; сымах та дзы абырджыты лæгæт сарæзтат».

47 Йесо алы бон дæр адæмы ахуыр кодта Кувæндоны. Алчертæ, динамонджытæ æмæ Йæ адæмы хистæртæ хъавыдысты амарынмæ,

48 Фæлæ Йын уыцы ми цы амалæй бакодтаиккой, уый næ зыдтой, уымæн æмæ Йæм æппæт адæм дæр æнæрынцойæ хъусыстай.

— 20 —

Йесойæн ахæм бар чи радта

1 Йесо иухатт адæмы ахуыр кодта Кувæндоны æмæ сын хъусын кодта фарны уац. Бацыдысты Йæм алчертæ æмæ динамонджытæ адæмы хистæртимæ,

2 Аæмæ Йæ бафарстой: «Зæгъ нын, æппæт уыдæттæ цавæр хъаруйæ кæнис? Дæуæн уыцы бар чи радта, уый чи у?»

3 Йесо сын дзуапп радта: «Аэз дæр уæ бафæрсдынæн цæмæйдæр. Зæгъут-ма Мын,

4 Иоанн цы аргъуыдæй аргъуыдтæ, уый уæларвæй уыд æви адæмæй?»

5 Уыдон тæрхæттæ кодтой: „Уæларвæй“ куы зæгъæм, уæд бафæрсдзæн: „Уæдæ цæуылнæ бау-уæндыдыстут Иоанныл?“

6 „Адæмæй“ куы зæгъæм, уæд та næ адæм дуртæй амардзысты, уымæн æмæ сеппæтты дæр уырны, Иоанн пехуымпар кæй у, уый».

7 Аæмæ дзуапп радтой: «Кæцæй у, уый næ зонæм».

8 Уæд сын Йесо загъта: «Уæдæ уын Аэз дæр næ зæгъдзынæн, ца-вæр хъаруйæ сæ кæнин, уый».

*Фæсномыг ныхас
фыдзæрдæ аххуырстыты тыххæй*

9 Аæмæ адæмæн дзурын рай-дытta ахæм фæсномыг ныхас: «Иу адæймаг ныссагъта сæнæфси-рдон, радта йæ аххуырст кусджытæм æмæ ацыди дæргъвæтин æм-гъуыдмæ.

10 Афон куы ралæууиди, уæд аххуырст кусджытæм арвиста йæ цагъары, цæмæй Йын йæ сæнæф-си-рдонæй раттой йæ хай. Фæлæ йæ аххуырст кусджытæ фæнадтой æмæ йæ афтидармæй аздæхтой.

11 Арвиста сæм æндæр цагъары, æмæ уый дæр фæнадтой, фæхынджылæт дзы кодтой æмæ йæ афтидармæй аздæхтой.

12 Арвиста сæм æртыккаджы дæр, фæлæ уый дæр фæцæфтæ кодтой æмæ йæ ратардтой.

13 Уæд сæнæфси-рдоны хицау загъта: „Цы кæнин? Арвитон мæ уарзон фырты; чи зоны, æмæ уы-мæй фефсæрмь уой“.

14 Фæлæ йæ аххуырст кусджытæ куы федтой, уæд кæрæдзийæн дзырдтой: „Уый йæ бындар у. Ама-рæм æй, æмæ мах бауыдзысты йæ бынта“.

15 Сæнæфси-рдонæй йæ рап-пærстoy æмæ йæ амардтой. Цы сын бакæндзæни сæнæфси-рдоны хицау?

^{20:1} Мф. 21:23; Мк. 11:27. ^{20:6} Мф. 14:5. ^{20:9} Мф. 21:33; Мк. 12:1. ^{20:14} Дзут. 1:2.

^{20:15} Дзут. 13:12.

16 Әерцаудзән, амардзән уыцы әххуырст кусджыты әмәе сәнәф-сирдон ратдзән әндәртәм». Уый чи фехбуыста, уыдан загъта: «Хуыща бахизәд!»

17 Йесо сәм бакаст әмәе загъта: «Уәдәе Сыгъдағ Фысты ацы дзырдта цы амоныңц: „Аразджытә цы дурыл нәе барвәссыдысты, уый сси сәрәвәрән“?

18 Уыцы дурыл чидәрилдәр әрхаяу, уый ныптырх уыдзән, йәхәдәдәг кәүүл әрхаяу, уый та ныңьцъәл кәндзән».

19 Йесо ацы фәсномыг ныхас уыдоны тыххәй кәй загъта, уый бамбәрстой динамонджытә әмәе алчертә, әмәе Йә хъавыдысты әвәстиатәй әрцахсынмәе, фәлә адәмәй нәе бауәндидысты.

Хыалон кесәрән

20 Әмәе Йесомә райдытой сә цәст дарын, әмәе Йәм барвыстой, сәхи рәестгәнджытәй чи әвдис-та, ахәм ләгты. Сәе нысан уыди Йә ракъахын әмәе Йын Йә ны-хәстәе Йәхи ныхмәе фәцаразын, бәстәйи хицауы къухтәм Ын рат-тән күйд уыдаид, афтә.

21 Әмәе Йә уыдан бафарстой: «Ахуыргәнәг, мах зонәм: Ди раст дзурыс әмәе ахуыр кәенис, никәй хъулон кәенис, фәлә әңгәгадмә гәсгә амоныс Хуыщауы фәндаг.

22 Кесәрән нын хыалон фидын аәмбаелы аеви наә?»

23 Йесо сын бамбәрста сәе хин-вәнд әмәе загъта: «[Цы Мә къахут?]

24 Равдисут Мәм динар: кәй ныв әмәе йыл кәй ном ис?» Уыдан дзуапп радтой: «Кесәрә».

25 Уәд сын загъта: «Уәдәе кесәрә цы у, уый дәттүт кесәрән, Хуыщауы цы у, уый та — Хуыща-үән».

26 Әмәе сын адәмы раз Йә ны-хәстәе Йәхи ныхмәе фәцаразын нәе бантыст. Йә дзуапп сәе баф-тыдта дисы әмәе ныххъус сты.

Мәрдты райгасы тыххәй

27 Уәд әрбаңыдысты саддукеят-тәй чидәртә (саддукейтә дзурынц, мәрдтә нәе райгас уыдзысты, зәгъ-гәе) әмәе Йә бафарстой:

28 «Ахуыргәнәг, Моисей махән ныфғыста: „Искәмән йә усджын әфсымаәр әнәзәнәгәй күы амәла, уәд ын ракурәд йә усы әмәе цот раудаид үе ’фымәрән“.

29 Уыд авд әфсымәры. Хистәр әрхаста ус әмәе әнәзәнәгәй амард.

30 Уыцы усы ракуырдта дыккаг әфсымәр әмәе уый дәр әнәзә-нәгәй амард.

31 Ракуырдта йә әртыккаг, стәй — иннәе әфсымәртә. Әмәе сеппәт дәр амардысты, зәнәг та нәе ныуагътой.

32 Сеппәтә фәстәе ус дәр амард.

33 Ныр мәрдтә күы райгас уой, уәд сәе кәй ус уыдзәни? Сәе авды ус дәр күы уыд».

34 Йесо сын дзуапп радта: «Ацы дунейы адәм күрынц устыгтә әмәе цәууынц моймәе.

^{20:17} Мф. 21:42; Мк. 12:10; Ап. хъ. 4:11; 1 Пет. 2:6; Ром. 9:33. ^{20:20} Мф. 22:15; Мк. 12:13. ^{20:25} Мф. 17:27; 22:21; Ром. 13:7. ^{20:27} Мф. 22:23; Мк. 12:18; Ап. хъ. 23:8.

35 Фидæны цард кæмæн пардæуа аæмæ мæрдтæй чи райгас уа, уыдон та нæдæр ус курдзысты, нæдæр мой кæндзысты.

36 Мæлæт дæр сын нæ уыдзæни. Фæлæ сүздзысты зæдты хуызæн, Хуыцауы хъæбултæ, уымæн аæмæ сæ Хуыцау райгас кодта.

37 Мæрдтæ кæй райгас уыдзысты, уый та Моисей равдыста, судзgæ сындзкъутæры тыххæй куы дзырдта, Хуыцауы Авраамы Хуыцау, Исаакы Хуыцау аæмæ Иаковы Хуыцау куы схуыдта, уæд.

38 Хуыцау та мæрдты Хуыцау нæу, фæлæ удаæгæсты Хуыцау у, уымæн аæмæ Йын иууылдæр удаæгас сты».

39 Уый тыххæй Йесойæн динамонджытæй чидæртæ загътой: «Ахуыргæнæг, Ды хорз загътай».

40 Истæмæй бафæрсынмæ Йæм сæ ныифс нал хастой. Йесо та сын дзырдта:

Кæй байзæддаг у Чырысти?

41 «Куыд зæгъынц Чырыстийæ, Давиды байзæддаг у, зæгъгæ?

42 Давид йæхæдæг Псаломты чиниджы куы дзуры: „Хуыцау загъта мæ Хицауæн: сбад Мæ ракиз фарс,

43 Цалынмæ Дын Де знаегты Дæкъæхты бын æрæвæрон, уæдмæ“.

44 Уæдæ Йæ кæд Давид Хицау хоны, уæд Уый йæ байзæддаг куыду?»

45 Аеппæт адæм Йесомæ куы хъуыстой, уæд Йæ ахуыргæнинæгтæн загъта:

46 «Уæхи хизут динамонджытæй. Уыдон уарзынц даргъ дарæс дарын аæмæ сахарты фæзты адæмы арфæтæм хъусын; уарзынц сина-гогæты раззаг бынаетты аæмæ ми-насы фынгтыл уæле бадын;

47 Хæрынц идæдзты хæдзæртæ, цæстмæ кувынц бирæ. Уыдон байяфдзысты карз æфхæрд».

— 21 —

Идæдз усы мысайнаг

1 Йесо акаст аæмæ федта, Хуыцауы номыл лæвæрттæ Кувæндоны хæзнадоны чи æвæрдта, уыцы хъæздгуты.

2 Федта дзы, дыууæ лептæйы чи нывæрдта, уыцы мæгуыр идæдз усы дæр.

3 Йесо загъта: «Æцæг уын зæгъын, ацы мæгуыр идæдз ус сеп-пæтæй дæр фылдæр нывæрдта.

4 Иннæтæ иууылдæр хæзнадоны сæ исбоны уæлдайæ нывæртой; ацы мæгуыр сылгоймаг та нывæрдта, цыдæриддæр аæм уыдис, уый, йæ хойраджы аргъ».

Пехумтар ныхас Кувæндоны тыххæй

5 Иуæй-иутæ афтæ куы дзырдтой, Кувæндон зынаргъ дуртæй аæмæ, Хуыцауæн цы æрхастæуыд, уыдо-нæй фæлыст у, зæгъгæ, уæд Йесо загъта:

6 «Ралæудзæн ахæм рæстæг, аæмæ ам цы уыннут, уыдон афтæ нып-пырх уыдзысты, аæмæ дзы дур ду-рый нал баззайдзæн».

^{20:37} Мф. 22:32; Мк. 12:26. ^{20:41} Мф. 22:42; Мк. 12:35. ^{20:42} Мф. 22:44.

^{20:46} Мф. 23:6; Мк. 12:38-39; Лк. 11:43. ^{21:1} Мк. 12:41. ^{21:3} 2 Кор. 8:12.

^{21:5} Мф. 24:1; Мк. 13:1. ^{21:6} Лк. 19:44.

Бæллæхтæ әмæ фæлварæнтæ

7 Уæд Æй бафарстой: «Ахуыр-гæнæг, уйй кæд уыдзæн, әмæ уыдæттæн се ’рцыды афон цæмæй бæрæг уыдзæн?»

8 Йесо сын загъта: «Уæхи хизут, цæмæй сайды ма фæуат. Уымæн әмæ бирæтæ аерцæудзысты әмæ дзурдзысты: „Æз Чырысти дæн“, „Афон ралæууыд“. Ма-иу ацæут сæ фæдyl.

9 Хæстыты әмæ змæстыты тых-хæй куы фехъусат, уæд ма фæтæр-суг – фыщаг уал æппæт уыдæттæн аерцæуын әмбæлы, фæлае уыйадыл кæрон нæма уыдзæн».

10 Загъта ма сын: «Сыстдзысты адæм адæмы ныхмæ әмæ паддзахад паддзахады ныхмæ,

11 Уыдзæни стыр зæххæнкьюыстытæ, ранæй-рæтты – стонг әмæ емынæ; уыдзæни әвирихъяу цаутæ әмæ стыр æвдисæйнæттæ уæлар-вæй.

12 Æппæт уыдæтты разæй сымах ахдзысты, æфхæрдзысты уæ, кæндзысты уæ синагогæтæм әмæ ахæстæттæм; Мæ номы тыххæй æрлæудзыстut паддзæхты әмæ хи-циæутты раз.

13 Уæд уын уыдзæни Мæн тых-хæй æвдисæн лæууыны фадат.

14 Цы дзуапп ратдзыстut, уйй тых-хæй уæ рагацау сагъæс кæнyn кæй нæ хъæуы, уйй дарут уæ зæрдyl.

15 Уымæн әмæ уын Æз ратдзын-нæн, уæ ныхмæлæуджытæ сеппæт дæр кæй ныхмæ фæлæууын әмæ

кæй ныхмæ сдзурын нæ бафæраз-дзысты, ахæм æвзаг әмæ зонд.

16 Гадзрахатæй уыл рацæудзысты уæ ниййарджытæ, уе ’фсымæрт-тæ, уæ хæстæджытæ, уæ хæлæрт-тæ, әмæ уæ кæйдæрты амардæуы-дзæн.

17 Мæ номы тыххæй алкæмæн дæр уыдзыстut æнæуынон.

18 Фæлæ уæ сæрæй иу æрду дæр нæ фæхъæудзæн.

19 Уæ фæразонæй фервæзын кæ-нут уæ уdtæ.

*Пехуымпар ныхас
Иерусалимы тыххæй*

20 Иерусалимыл æфсæдтæ кæй æртыхсты, уйй куы фенат, уæд-иу зонут, рæхджы гæныстон кæй фæуыдзæн, уйй.

21 Уæд Иудейæй чи уа, уыдон лидзæнт хæхтæм. Иерусалимы чи уа, уыдон дæр уырдыгæй лидзæнт, йæ алфамбылай чи уа, уыдон та йæм ма бацауæнт.

22 Уымæн әмæ уыцы бонтæ мастисан бонтæ сты, цæмæй сæх-хæст уа, Сыгъдаэг Фыст цы зæгъы, уйй æгасæй дæр.

23 Уæд додоййаг уыдзысты сывæрджынтае әмæ дзидзидарджытæ. Стыр бæллæх аерцæудзæн ацы зæхмæ, әмæ Хуыцауы фыдæх бай-йафдзæн ацы адæмы.

24 Цагъды фæуыдзысты карды комæй, уанары сæ акæндзысты алы адæмтæм. Иерусалим ссæнддзысты муртаттæ, цалынмæ сæ рæстæг фæ-уа, уæдмæ.

^{21:8} Мф. 24:4; Мк. 13:5; 1 Ин. 4:1; Эф. 5:6; 2 Фес. 2:3. ^{21:12} Мф. 10:17; 24:9;

Мк. 13:9; Ин. 15:20. ^{21:14} Лк. 12:11. ^{21:15} Ап. хь. 6:10. ^{21:19} Мф. 10:22.

^{21:20} Мф. 24:15; Мк. 13:14.

Адәймаджы Фырты әрцид

25 Уыдзән әвдисәйнәгтә хүрүл, мәйыл аәмә стылышты; зәххыл та адәм сау катайы бафтдзысты, фәйлаугә дөндөкүзы уынәрәй ницыуал зондзысты сәе сәрән.

26 Адәм фыртәссәй фәзәрда-
дзәф уыдзысты, дунейыл цы
бәллахтә хъуамә әрцәуа, уыдон-
мә әнхъәлмә кәсгәйә, уымән
әмә үәларвон тыхтә нынкүүс-
дзысты.

27 Аәмә уәд Адәймаджы Фырты фендзысты стыр тых аәмә намы-
симә әврагы әрцәйщәугә.

28 Уыдәттә әххәст кәнның куы
райдайой, уәд-иу уырдыг сләуут
әмә үә сәртыл схәңтү, уымән аәмә
әрхәстәг үә фервәзыны афон».

*Фәсномыг ныхас
легъубәласы тыххәй*

29 Аәмә сын Йесо загъта фәс-
номыг ныхас: «Ақасут-ма легъуи-
бәласмә аәмә иннә бәләстәм.

30 Уыдоны сыйтәр рафтаугә
куы фенут, уәд ай үәхәдәг дәр
фәзонут, сәрд кәй әрәввахс.

31 Уәдә сымах әппәт үыдәттә
әххәстгәнгә куы фенат, уәд-иу
зонут, Хуышауы Падзахад кәй әр-
әввахс, уый.

32 Аәцәг уын зәгъын: ацы фәл-
тәр нәмә аивгүйдзәни, цалын-
мә әппәт үыдәттә әрцәуой.

33 Арв аәмә зәхх нал үыдзысты,
Мә ныхәстә та мыттагмә дәр үы-
дзысты сәе тыхы.

Иудадзыг ут үәттә

34 Кәсүт уәхимә, цәмәй уә
зәрдәтә ма суәззау уой әнәуаг
шардәй, фырнозтәй, царды мәтәй,
әмә үә уыцы бон ма әрәййафа
әнәнхъәләджы.

35 Уымән аәмә уый къәппәгау
әрцахсән әппәт зәххон цәр-
дзыты.

36 Уәдә иудадзыг ут үәттә аәмә
кувут, цәмәй уә бон баяу әппәт
уыцы әрцәуинаг бәллахты сәр-
ты ахизын аәмә Адәймаджы Фыр-
ты раз әрләууын».

37 Боныгон Йесо адәмы ахуыр
кодта Кувәндоны, изәрәй та-иу
ацыд аәмә-иу Йе 'хсәв арвыста,
Елеон кәй хүндиауы, уыцы хохыл.

38 Аәмә Йәм әппәт адәм сәу-
мәйә цыдысты Кувәндонмә бай-
хүусынмә.

— 22 —

Сүсәгвәнд Йесойы ныхмә

1 Аәрхәстәг Донгонд дзулты бә-
рәгбон, Куадзән кәй хүндиауы,
уый.

2 Алчертә аәмә динамондҗытә
агуыртой, цәсты сәе чи нә бафта-
уа, Йесойы амарыны ахәм фадат,
уымән аәмә адәмәй тәрсгә код-
той.

3 Хәйрәг бацыд, Искариот кәй
хүндиауыд, уыцы Иудәйы – дыууда-
дәс ахуыргәнинагәй иуы.

4 Аәмә Иудә ацыд, Йесойы күйд
ауәй кәна, уый тыххәй алчертимә

^{21:25} Мф. 24:29; Мк. 13:24. ^{21:27} Мк. 13:26. ^{21:28} Ром. 8:23. ^{21:33} Мф. 24:35.

^{21:34} 1 Пет. 4:7; Ром. 13:13; 1 Фес. 5:6. ^{21:36} Мф. 24:42; 25:13; Мк. 13:33.

^{21:37} Ин. 8:2. ^{22:1} Мф. 26:2; Мк. 14:1. ^{22:3} Мф. 26:14.

әмәе Кувәндөн хъахъхъәнджыты хицәуттимәе банихас кәнынмәе.

5 Уыдон бацин кодтой әмәе сразы сты Иудәйән аәхца раттыныл.

6 Уый сын зәрдәе бавәрдта әмәе агуырдта, Йесо адәмимәе күйд нае уа, афтәмәе сын Әй сәе къухтәм раттыны фадат.

Куадзәны әхсәвәр

7 Әрхәщәе Донгонд дзулыт бәрәгбон, Куадзәнен уәрыккә аәргәвәдьни бон.

8 Йесо арвыста Петр әмәе Иоаннны әмәе сын загъта: «Аңаут әмәенен аәрәвәрут Куадзәнен фынг».

9 Уыдон Әй бафарстой: «Күйд Дә фәнди, кәм ай аәрәвәрәм?»

10 Уый сын загъта: «Сахармәе күй бацәуат, уәд уыл сәмбәлдзән иу адәймаг доны дурынимә. Цы хәдзармәе бацәуа, уырдәм-иу бацәут йәе фәдыл,

11 Әмә-иу хәдзары хицауән зәгъут: „Ахуыргәнәг дын зәгъты: Мәе ахуыргәнинағтимәе Куадзән кәм бахәрон, уыцы уат кәм ис?“

12 Әмәе уын уый уәллаг уәлдәздүджы фенен кәндзән стыр аәфс-найд уат; уым-иу аәрәвәрут фынг».

13 Уыдон аңысты әмәе әп-пәт дәр ссардтой, Йесо сын күйд загъта, афтә; әмәе аәрәвәрдтой Куадзәнен фынг.

14 Афон күй аәрцид, уәд Йесо әмәе апостолтә аәрбадтысты фынгыл.

15 Йесо сын загъта: «Мәе хъизәмары размәе Мәе тынг фәндида ацы Куадзән уемәе бахәрын.

16 Уымән әмәе уын зәгъын: нал баҳәрдзынән Куадзән, цалынмәе Хуыщауы Паддзахады алцәмәй дәр сәххәст уа, уәдмә».

17 Райста сәнә кәхц, арфәе ракодта әмәе загъта: «Айсүт ай әмәе дзы алчидәр баназәд.

18 Уымән әмәе уын зәгъын, нал банаңдзынән сәнәфисиры сәнәй, цалынмәе Хуыщауы Паддзахад аәр-цәуа, уәдмә».

19 Уый фәстәе райста дзул, арфәе ракодта, асаста йәе, радта сын ай әмәе загъта: «Ай Мәе Буар у, әмәе уә сәраппонд ләвәрд цәуы мәләтмәе. Афтә кәнүт Мәе аәримысынән».

20 Әхсәвәрлы фәстәе райста сәнә кәхц дәр әмәе загъта: «Ацы кәхц у ног фидыд – уый фидаргонд цәуы, сымах сәраппонд чи ақаелдзәни, Мәе уыцы Тугәй.

21 Фәләе мәнәе Мәе уәйгәнәг Мемәе иу фынгыл бады.

22 Адәймаджы Фырт фәивгүүйи, нысангонд Ын цы фәндаг у, ууыл. Фәләе сар йәе сәр, гадзрахаттәй Йыл цы адәймаг рацәуа, уымән».

23 Уәд райдытой кәрәдзи фәр-сын, Йәе уәйгәнәг чи уыдзәни, зәгъгәе.

Уәлдәрлы нымад чи у

24 Руад сәм бышәу дәр, уәлдәрлы нымад сәе чи хбуамәе уа, ууыл.

25 Йесо сын загъта: «Паддзәхтә хицауиуәг кәнынц адәмтән, әмәе адәмтыл барджын чи у, уыдонаы хәрзәнджытә хуындауы.

^{22:7} Мф. 26:17; Мк. 14:12. ^{22:14} Мф. 26:20; Мк. 14:18; Ин. 13:12. ^{22:16} Ап. хъ. 10:41.

^{22:19} Мф. 26:26; Мк. 14:22; 1 Кор. 11:24. ^{22:21} Мф. 26:22-23. ^{22:22} Ап. хъ. 2:23; 4:28.

26 Сымахмæ та афтæ ма уæд, фæлæ уе 'хсæн уæлдæр чи у, уый уын уæд кæстæрау, хистæр та – лæггæдлæнæгау.

27 Чи у уæлдæр – фынгыл ба-дæг æви кæстæриуæггæнæг? Фынгыл бадæг уæлдæр нæу, æви? Аз та уын кæстæриуæггæнæгау дæн.

28 Сымах Мæ фæлварæнты Мемæ уыдистут.

29 Мæ Фыд Мын Паддзахад куыд радта, афтæ уын æй Аз дæр дæттын,

30 Цæмæй Мæ Паддзахады хæрат æмæ нуазат Мæ фынгыл. Амæ сбаддзыистут уæле Израилы дыуудæс хæдзарвæндагæн тæрхон кæннымæ.

Йесо Петры тыххæй

31 Симон, Симон, хæйрæг ра-куырдта, цæмæй уæ балуæрстæуа мæнаеуа.

32 Фæлæ Аз кувтон дæу тых-хæй, цæмæй дæ уырнындзинад ма слæмæгъ уа. Амæ Мæм куы раз-дæхай, уæд-иу сfiдар кæн де 'фы-мæрты уырнындзинад».

33 Петр Ын дзуапп радта: «Хицау, æз çæттæ дæн Демæ цæуынмæ ахæс-тонмæ дæр æмæ амæлынмæ дæр».

34 Фæлæ Йесо загъта: «Зæгъын дын, Петр, ахсæв уасæг нæма ныу-уасдзæн, афтæ Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи, æз Ай næ зонын, зæтгæ».

35 Йесо сæ бафарста: «Аз уæ æнæ æхцайы дзækъулæй, æнæ хор-

дзенæй, æнæ дзабыртæй куы æр-выстон, уæд истæмæй хьуаг æйиæф-тат?» Уыдон дзуапп радтой: «Ни-цæмæй».

36 Уæд сын загъта: «Ныр та æх-цайы дзækъул кæмæ ис, уый ïæ айсæд иемæ; хордзен кæмæ ис, уый дæр æй айсæд иемæ. Ахца кæмæ нæй, уый та ауæй кæнæд ïæ пæлæз æмæ балхæнæд кард.

37 Зæгъын уын, Сыгъдæг Фыстцы зæгъы, уый Мыл хьуамæ æр-циæуа: „Фыдгæнðжыты хыгъдмæ Йæ баҳастæуыд“. Мæн тыххæй фыстцы ис, уый рæхджы сæххæст уы-дзæн».

38 Уыдон загътой: «Хицау, мæ-не ам ис дыууæ карды». Уый сын загъта: «Агъгъæд у!»

Йесо кувы Елеоны хохыл

39 Йесо рацыд æмæ иннæ хæт-тытау ныр дæр та араст Елеоны хохмæ. Йæ ахуыргæниæттæ дæр ацыдисты Йæ фæдыл.

40 Бынатмæ куы бахæщæ сты, уæд сын загъта: «Кувут, цæмæй фæлварæнты ма бахауат».

41 Дур кæйонг фехсæн ис, Йесо уйбæрç фæхибар, æрзоныгыл æмæ кувита:

42 «Мæ Фыд, кæд Дын фæндон разына, уæд Мын ацы хьизæмæрт-ты кæхç ма бадар. Аниу, Мæн куыд фæнды, афтæ нæ, фæлæ Дæу куыд фæнды, афтæ фæуæд».

43 [Уæд Ам уæларвæй æрциди зæд æмæ Йæ удвидар кодта.

^{22:27} Флп. 2:7. ^{22:30} Мф. 19:28; 1 Кор. 6:2; Арг. 3:21; 20:4. ^{22:31} 1 Пет. 5:8.

^{22:32} Мф. 16:18; Ин. 17:15. ^{22:34} Мф. 26:34; Мк. 14:30; Ин. 13:38. ^{22:35} Мф. 10:9-10; Мк. 6:8; Лк. 9:3; 10:4. ^{22:37} Мк. 15:28. ^{22:39} Мф. 26:36; Мк. 14:32; Ин. 18:1.

^{22:40} Мф. 26:41; Мк. 14:38.

44 Утæхсæн кæнгæйæ, Йесо куытта зæрдиагдæрæй; æмæ Йæ хид туджы аертæхтау тагьди зæхмæ.]

45 Куывд куы фæци, уæд бацыд Йæ ахуыргæнинæгтæм æмæ сæ баййæфта фынæйæ, уымæн æмæ сын мæт сæ тых асаста.

46 Йесо сын загъта: «Цы фынæй кæнүт? Сыстут æмæ кувут, цæмæй фæлварæны ма бахауат».

Йесойы арцахстой

47 Йесо Йæ ныхас нæма фæци, афтæ фæзындысты адæм; дыуадæс ахуыргæнинагæй иу, Иудæ, цыди сæ разæй. Уый бацыд Йесомæ аба Йын кæненмæ.

48 Йесо йын загъта: «Иудæ, ба-йæ гадзрахатæй цæуыс Адаёймаджы Фыртыл?»

49 Хъуылдаг цæмæ цæуы, Йесойы ахуыргæнинæгтæ уый куы федтой, уæд Ын загътой: «Хицау, кардæй цæвæм?»

50 Аæмæ сæ иу кардæй нышшавта алчеры цагъары æмæ йын Йæ ра-хиз хъус ахаяун кодта.

51 Уæд Йесо загъта: «Аерсабыр ут». Бавнæлдта цагъары хъусмæ æмæ йын æй сдзæбæх кодта.

52 Йе 'рцахсынмæ аэрцæуæг ал-чертæн, Кувæндон хъаххъæнджыты хицæуттæн æмæ адæмы хистæртæн Йесо загъта: «Цима абы-рæджы ахсут, уйайу Мæм кæрдтæ æмæ хъилтимæ куы рацыдистут.

53 Аæз аервylбон Кувændonы уемæ уылтæн, æмæ Мыл уæ къух нæ андзæвыйд. Фæлæ ныр уæ рæстæг аэрцыд — талынг хицауиуæг кæнны».

*Петр иæхи атигъ кодта
Йесойыл*

54 Уæд Йесойы арцахстой æмæ Йæ акоңтой алчеры хæдзармæ. Петр дæрддæф цыди сæ фæдыл.

55 Кæрты астæу арт куы скодтой æмæ куы сбадтысты, уæд Петр дæр сбадти семæ.

56 Иу лæггадгæнæг сылгоймаг Петры федта арты рухсмæ, жæзынæг æм ныккаст æмæ загъта: «Ай дæр Йемæ уыд».

57 Фæлæ Йыл Петр атигъ кодта иæхи: «Хорз ус, аæз Ай нæ зонын».

58 Чысыл фæстæдæр æй федта æндæр чидæр æмæ йын загъта: «Ды дæр уылонæй дæ». Петр уы-мæн дæр загъта: «Нæ дæн».

59 Рацыд сахаты бæрç, æмæ та иу æндæр адæймаг дæр фидарæй дзырдта: «Ай дæр æнæмæнг Йемæ уыд, уымæн æмæ галилейаг у».

60 Фæлæ Петр уымæн дæр загъта: «Цы дзурыс, уый нæ зонын». Петр йæ ныхас нæма фæци, афтæ уасæг ныуасыд.

61 Уæд Хицау Йе 'ргом разылдта æмæ бакаст Петрмæ. Аæмæ Петр æримысыд, Хицау ын цы загъта, уый: «Ахсæв уасæг нæма ныуас-дæзæн, афтæ Мыл æртæ хатты атигъ кæндзынæ дæхи».

62 Петр рацыд æддæмæ æмæ су-дзаг цæссыгтæй ныккуыдта.

Аэфхæрынц Йесойы

63 Йесойы чи хъаххъæлдта, уы-цы адæм Дзы хынджылæг кодтой æмæ Йæ надтой.

^{22:47} Мф. 26:47; Мк. 14:43; Ин. 18:3. ^{22:54} Мф. 26:57; Мк. 14:53; Ин. 18:24.

^{22:61} Мф. 26:34; Мк. 14:30, 72; Ин. 13:38. ^{22:63} Мф. 26:67; Мк. 14:65.

64 Сæхгæлтой-иу Йын Йæ цæсты-тæ аэмæ Йæ фарстой: «Кæд пехуым-пар дæ, уæд Даæ чи нышцавта, уый базон».

65 Аэмæ Йын дзырдтой бирæ æндæр фуаæн ныхæстæ.

Йесо – синедрионы

66 Күы сбон, уæд æрæмбырд сты адæмы хистæртæ, алчертæ, динамонджытæ, аэмæ Йæ бакодтой сæ синедрионмæ.

67 Бафарстой Йæ: «Зæгъ-ма нын, Ды дæ Чырысти?» Уый сын загьта: «Күы уын зæгъон, уæд дæр уæ на бауырндаæн;

68 Күы уæ бафæрсон, уæд дæр Мын дзуапп наæ ратдзыстут.

69 Нырæй фæстæмæ Адæймаджы Фырт æрбаддзæн Аппæтхьюмыс Хуыщауы рахиз фарс».

70 Уæд сеппæт дæр загьтой: «Уæдæ Ды Хуыщауы Фырт дæ?» Уый сын дзуапп радта: «Уæхæдæт æй күы зæгъут, Аэз Хуыщауы Фырт кæй дæн, уый».

71 Уыdon загьтой: «Цавæр æвди-сæйнаг ма наæ хъæуы? Йæхи дзы-хæй иын æй күы фехуыстам!»

– 23 –

Йесо аэмæ Пилат

1 Уæд сыстадысты сеппæт дæр аэмæ Йæ акодтой Пилатмæ.

2 Уым Аэй райдылтой зылын кæнны: «Мах сбæлвырд кодтам, Ай нын халы наæ адæмы, кесæрæн хъалон фидын наæ уадзы аэмæ

Йæхи хоны Чырысти, ома, Пад-дзах».

3 Пилат Аэй бафарста: «Ды дæ иудейаг Паддзах?» Йесо йын дзуапп радта: «Дæхæдæт æй күы зæгъыс».

4 Пилат алчертæн аэмæ адæмæн загьта: «Аэз ацы Адæймагмæ ницы азым арын».

5 Фæлæ уыdon сæ фæнд тардтой, зæгъгæ, Йæ ахуырадæй адæмы змæнты æтпæт Иудейæйы – Галилейæ райдай, аэмæ суанг мæнæ ацы бынаты онг.

Ирод фæрсы Йесойы

6 Пилат уый күы фехуыста, уæд бафарста: «Ацы Лæг галилейаг у?»

7 Аэмæ Ироды дæлбар бæстæйкæй у, уый күы базыдта, уæд Йесойы арвыста Иродмæ – уынцы раestæг Ирод дæр Иерусалимы уыд.

8 Ирод Йесойы күы федта, уæд тынг бацин кодта, уымæн аэмæ Йæ рагæй фæндыд Йæ фенын. Йесойы тыххæй бирæ хæттыты фехуыста, стæй Йæм æнххæлмæ каст ис-ти диссаг равдисынмæ.

9 Аэмæ Йæ фарста бирæ цæмæй-дæртæ, фæлæ иын Йесо ницы дзуапп радта.

10 Алчертæ аэмæ динамонджытæ та лæууыдсты уым аэмæ Йæ тынг зылын кодтой.

11 Ирод Аэй бафхæрдта ие 'фæсæд-донтимæ, фæхынджылæт Дзы кодтой, зынаргы дараæт Ыл скодтой аэмæ Йæ фæстæмæ арвыстой Пилатмæ.

^{22:66} Мф. 27:2; Мк. 15:1; Ин. 18:28. ^{22:69} Мф. 26:64; Мк. 14:62; Ин. 6:62.

^{23:1} Мф. 27:2; Мк. 15:1; Ин. 18:28. ^{23:2} Мф. 22:21. ^{23:3} Мф. 27:11; Мк. 15:2; Ин. 18:33; 1 Тим. 6:13; Аєрг. 1:5. ^{23:8} Лк. 9:9.

12 Әмәе уыцы бон Пилат әмәе Ирод балымәнтә сты, уымәй размә та кәрәдзимә фыдаәх хастой.

Марыны тәрхон

13 Пилат басидт алчертәм, хи-
цәүттәм әмәе адәммәе,

14 Әмәе сын загъя: «Сымах мәм
әркодтат ацы Ләджы, цыма адә-
мы халы. Әз уә разы равзәрстон
хуыннаг, әмәе ацы Ләджы цы фыд-
ракәндты азымдышын кәнүт, ахә-
мәй Йәм ницы ссардтон.

15 Ирод дәр Әм ницы азым
ссардта әмәе наем Әй раздәхта.
Гьемәе уәдәе, мәләттәмә Йә цәй
тыххәй пардауа, ахәмәй ницы са-
рәзта.

16 Ныр Әй фәнәмын кәндзы-
нән ексәй, әмәе Йә раудадзы-
нән».

17 [Пилаты та бәрәгбоны тых-
хәй уыдоннән иу ахәсты раудадзын
хуыннаг.]

18 Фәләе адәм сеппәт дәр хәэр
систой: «Амар Әй! Вараввәйы нын
раудадз!»

19 Вараввәйы та ахәстонмәе бап-
пәрстәуыд, сахары цавәрдәр змәст
кәй сарәзта әмәе туг кәй нык-
калдта, уый тыххәй.

20 Пилат адәмимә ногәй рай-
дында ныхас кәнүн – фәндыйд ай
Йесойы раудадзын.

21 Фәләе уыдон хәэр кодтой:
«Байтынды Әй, байтынды Әй!»

22 Пилат сын аertyккаг хатт загъ-
та: «Уагәр әзвәрәй цы ракодта?
Мәләттәмә Йә цәй тыххәй пар-
дауа, ахәмәй Йәм ницы ссард-

тон. Гьемәе Йә фәнәмын кәнд-
зынән ехсәй, әмәе Йә раудад-
зынән».

23 Фәләе хъәрәй сә фәнд тард-
той – домдтой Йесойы байтындын.
Сә хъәрәй басастой Пилаты,

24 Әмәе Пилат хуыннаг алыг
кодта, уыдон куыннадомдтой, афтә:

25 Змәсты әмәе туг ныккалы-
ны азымимә ахәстонмәе кәй бап-
пәрстәуыд әмәе адәм кәй тыххәй
хатындысты, уыцы Вараввәйы ра-
уагъя; Йесойы та сын сәе бар ба-
кодта.

Йесойы байтынды

26 Әмәе Йә куы акодтой, уәд
әүрүрәйттой, фәссахарәй чи арба-
цәйцыд, иу ахәм кириниаг ләг Си-
мона; әмәе йә бафтынды дзуар
Йесойы фәдүл аеккәй хәссыныл.

27 Йесойы фәестәе цыди дәев-
гар адәм; се 'хсән уыди, чи Йыл
дзынаэта әмәе хъарәг кодта, бирә
ахәм сылгоймәгтә.

28 Йесо сәм разылд әмәе сын
загъя: «Иерусалимы чызджытә,
Мәненү ма кәут, фәләе кәут уә-
хиуыл әмәе уә сывәлләттүл.

29 Уымән әмәе мәнәе арцәуы
ахәм рәестәг, әмәе дзурдзысты:
„Тәххудиаг сты әнәзәнәгтә, чи
нае ныййардта, уыцы гүбынтае,
сывәллоннән әхсир чи нае дардта,
уыцы риутә!“

30 Уәд хәехтәм райдайдзысты ха-
тын: „Әркаелут ныл!“, әмәе куы-
быртәм: „Бамбәхсүт нае!“

31 Уымән әмәе кәд цъәхсыиф
бәласән афтә кәнүнц, уәд уагәр

^{23:14} Мф. 27:23; Мк. 15:14; Ин. 18:38; 19:4. ^{23:18} Мф. 27:20; Мк. 15:11; Ин. 18:40;
Ап. хъ. 3:14. ^{23:30} Арг. 6:16; 9:6.

хуысъ бæласыл та цы æрцæудзæн?»

32 Йемæ ма Йын марынмæ кодтой дыгуæ фыдгæнджы дæр.

33 Аæмæ Сæргæхç чи хуыйны, уыцы бынатмæ куы баҳæцца сты, уæд уым дзуарыл байтыгътой Йесо-йы аæмæ фыдгæнджыты: иуы рахи-зырдыгæй, иннæйы та галиуырдыгæй.

34 Йесо дзырдта: «Мæ Фыд, ныб-барсын, уымæн аæмæ цы аразынц, уый нæ зонынц». Йæ дараестыл Ын хæлттæ сæппærстой аæмæ сæсে 'хæн байуæрстой.

35 Адаэм лæууыдисты аæмæ кас-тысты. Худтысты Йыл хицæуттæ дæр: «Иннæты ирвæзын кодта; ныр Йæхи фервæзын кæнæд, кæд Хуыцауы аæвзæрст Чырысти у, уæд».

36 Хынджылæг Дзы кодтой æф-саæддонтæ дæр – бацыдисты-иу Аæм, Йæ дзыхмæ-иу Ын счастой туаг сæн,

37 Аæмæ дзырдтой: «Кæд иуде-йаг Паддзах дæ, уæд Дæхи фер-вæзын кæн».

38 Йæ сæрмæ [бердзенагау, ро-магау аæмæ дзуттагау] фыст уыди: «Ай у иудейаг Паддзах».

39 Тыгъд фыдгæнджытæй иу фаудта Йесоиы: «Чырысти нæ дæ, æви? Фервæзын кæн Дæхи дæр аæмæ мах дæр».

40 Иннæ та йын уайдзæф кодта: «Ай, Хуыцауай нæ тæрсис, дæуæн дæр ахæм тæрхон куы рахастæуыд?

41 Махæн раст тæрхон рахас-той – нæ хуылдæгтæм гæсгæ йæ райстам; уый та аæвзæрæй ницы са-рæзта».

42 Аæмæ загъта: «Йесо, Дæ Пад-дзахадмæ куы бацæуай, уæд-иу мæ аæрмыс!»

43 Йесо йын загъта: «Аæцæг дын зæгъын, тækкæ аbon Мемæ уы-дзынæ дзæнæты».

Йесоиы мæлæт

44 Уыдис æхсæзæм сахатмæ* хæстæг. Бæстæ æгасæй дæр бата-лынг, аæмæ афтæ ахаста фарæстæм сахаты онг,

45 Уымæн аæмæ хур рухс нал кодта. Кувæндоны мидæг æмбæр-зæн аскыуыд йæ хæдастæуыл.

46 Йесо хъæрæй ныууынæр-гъыдта: «Мæ Фыд, Дæ къухтæм Дын дæттын Мæ уд». Аæмæ афтæ куы загъта, уый фæстæ Йæ уд систа.

47 Цы æрцыди, уый сæдæйы-хицау куы федта, уæд кад кодта Хуыцауæн аæмæ загъта: «Ацы Адаэммаг, æнæмæнг, рæстгæнæг уыди».

48 Бакæсынмæ цы адæм ærbam-бырд сты, уыдон хабар куы фед-той, уæд, сæ риутæ хойгæйæ, здæх-тысты сæхимæ.

49 Йесоиы зонгæтæ та сеппæт дæр, стæй Йæ фæдыл Галилейæ чи рацыд, уыцы сылгоймæттæ дæр лæууыдисты дæрдзæф аæмæ кас-тысты, цытæ цæуы, уымæ.

* 23:44 Сахæттæ амындинд сты рагон нымадæй (кæс дзырдуаты).

23:33 Мф. 27:33; Мк. 15:22; Ин. 19:17. 23:34 Мф. 5:44; 27:35; Мк. 15:24; Ин. 19:23.

23:42 Мф. 16:28.

Йесойы банағаёттой

50 Уыд иу ләг, йә ном – Иосиф, синедрионы уәнг, хорз әмә раст адәймаг,

51 Иудейаг сахар Аrimafeyә; әнхъәлмә каст Хуыцауы Паддзахадмә. Уый разы нә уыд, синедрион цы үйнаффә рахаста әмә цы сарәэта, уымә.

52 Иосиф бацыди Пилатмә Йесойы мард ракурынмә.

53 Әриста йә, батыхта йә уәздан кәттаджы әмә йә бавәрдта, къәдзәхы цы зәппадз къаҳт уыди, уым; әвәрд дзыничима уыд.

54 Уыди майрәмбон, сабатмә бирәе нал уыд.

55 Йесойән Галилейә Йә фәстәе цы сылгоймәгтә рацыд, уыдон дәр аңысты әмә федтой зәппадз, стәй дзы Йесойы мард күйд бавәрдтой, уый дәр.

56 Күы раздахтысты, уәд әр-цәттәе кодтой хәрзәфғәнәнтә. Сабат сын, иудейаг Әгъдаумә гәс-гәе, уыди әңцойбон.

– 24 –

Чырысти райгас

1 Къурийән йә фыщаг бона та сәумәйә әрцидысты зәппадз-мә; семә әрхастой, цы хәрзәф-ғәнәнтә әрцәттәе кодтой, уыдон.

2 Зәппадзы дур әрәййәфтой фәлдәхтәй.

3 Бацыдысты мидәмә, фәләе дзы Хицау Йесойы мард не ссардтой,

4 Әмә фәджих сты. Әваст сә разы февзәрдысты дыууә ләджы аертивгә дарәсы.

5 Сылгоймәгтө тас бацыди, сә сәртәе аруагътой, фәләе сын ләгтәе загътой: «Удағасы мәрдтимә цы агурут?

6 Ам наәй, райгас и. Галилейы ма күы уыди, уәд уын цы дзырдта, уый уәз зәрдым аерлаууәд:

7 „Адәймаджы Фырт хъумә ләвәрд әрцәуа тәригъәддҗыны адәмы къухтәм, байтындзысты. Йә дзуарыл әмә аертыккаг бон райгас уыдзән“.

8 Уәд сылгоймәгтән сә зәрдым аерлауудысты Йесойы ныхастә.

9 Раздахтысты зәппадзәй әмә жеппәт үйдәтты тыххәй радзырдтой иуәндәес ахуыргәнинагән, стәй иннәтән дәр.

10 Уыцы сылгоймәгтә үйдисты магдаләйаг Мария, Иоаннә, Иаковы мад Мария әмә иннәтә, семә ма чи уыдис, уыдон. Хабар радзырдтой апостолтән,

11 Фәләе сәм сылгоймәгтө ныхастәе дзәгъәлы дзәнгәдайау фәкастысты, әмә сыл наә баууәндидысты.

12 Петр уәддәр систад әмә азгъордта зәппадзмә, аргубыр кодта, бакаст әм, федта дзы әрмәстдәр мәрддзәгтә әмә фәстәмә раздахт, цы әрцид, ууыл хинимәр дисгәнгәйә.

Эммаусмә цәугәйә

13 Уыцы бон ахуыргәнинәгтәй дыууә фәцәйцыдысты, Иерусали-

^{23:50} Мф. 27:57; Мк. 15:43; Ин. 19:38. ^{24:1} Мф. 28:1; Мк. 16:1; Ин. 20:1.

^{24:6} Мф. 17:22. ^{24:12} Ин. 20:6.

мәй аөртиссәэд стадийы* даердзәфцы Эммаусы хъәу лаууыд, уырдаэм.

14 Ныхас кодтой, цы аөрцид, аеппәт уыңцы цаутыл.

15 Іәмә ныхас күйд кодтой аәмә кәрәдзийән сәх хууыдтыә күйд дзырдтой, афтә сәм Йесо Йәхә-дәг бахастәг аәмә башу семә.

16 Фәлә сәх цәсттыәй рәстмә нал уынәгау Ай нә базыдтой.

17 Йесо сәх бафарста: «Уый цә-уыл дзурут цәугәе-цәуын?» Уыдон аңкъардәй арлаууыдсты.

18 Сәх иу, Клеопа, дзуапп радта Йесойән: «Иерусалиммә аөрци-джыттәй, аәвәццәгән, иунәг Ди нә зоныс, ацы бонты уым цы аөрцид, уыдатты тыххәй?»

19 Йесо сәх бафарста: «Цы нә зо-нын?» Уыдон Ын загътой: «Назаретаг Йесойы хабар. Хъуылдагәй дәр аәмә ныхасәй дәр Уый тых-джын пехуымпар уыди Хуышауы аәмә аеппәт адәмы раз.

20 Нә алчертә аәмә Йә нә хицәуттә радтой мәләтү тәрхон Ын рахәссынмә, аәмә Йә дзуарыл байтыгътой.

21 Мах та нахицән ныфсытә аәвәрдтам, Израилы Чи фервәзын кәндәэн, Уый у, зәгъгә. Уымә Йә байтындыныл ныр аөртиккаг бон цәуы,

22 Іәмә нә сүлгоймәгтәй чи-дәртә мах дисы бафтыдтой – сәу-мәйә уыдисты зәппадзы цур,

23 Фәлә Йын Йә мард не скардтой. Аөрцидисты аәмә радзырдтой,

зәйтә нәм фәзындысты аәмә нын загътой, Йесо удаегас у, зәгъгә.

24 Уәд махәй чидәртә ацы-дисты зәппадзмә аәмә алцидәр скардтой, сүлгоймәгтә күйд загътой, афтәмәй; Йәхи та Йын нә федтой».

25 Уәд сын Йесо загъта: «О аенәмбаргәтә! Пехуымпартә цы загътой, аеппәт уыдаттыл күйд зынтәй агуәндүт!

26 Чырыстийән афтә фәхъизә-мар кәнин аәмә Йә намыс рай-сын не 'мбәлд, ави?»

27 Іәмә сын, Моисейә аәмә аеп-пәт пехуымпартәй райдайгәйә, бамбарын кодта, аеппәт Фыстыты Йәхи тыххәй цы загъд ис, уыдат-тә иууылдәр.

28 Цы хъәумә цыдисты, уымә күү баввахс сты, уәд Йесо Йәхи дарддәр цәуәг скодта.

29 Фәлә Йә уыдон ураедтой, ләгъстә Йын кодтой: «Баззай не-мә, тагъд байзәр уыдзән, бон фә-вәйй». Уәд бацыди хъәумә аәмә бazzади семә.

30 Іәмә Йесо семә фынгыл күү аәрбадт, уәд райста дзул, арфә ра-кодта, аасата йә аәмә сәм ай радта.

31 Уәд ракастысты сәх цәстты-тәй, базыдтой Йә, фәлә Йә цәс-тәй нал уыдтой.

32 Іәмә кәрәдзийән загътой: «Фәндагыл немә күү ныхас код-та аәмә нын Сыгъдәг Фыст күү амыдта, уәд нә риуы нә зәрдәтә нә сыгъдисты, ави?»

* 24:13 60 стадийы – 11 километры бәрц.

24:13 Мк. 16:12. 24:19 Мф. 21:11; Лк. 7:16; Ин. 3:2; 6:14; Ап. хъ. 2:22. 24:21 Лк. 2:25; Ап. хъ. 26:6.

33 Уайтәккә сыйстадысты әмәе раздахтысты Иерусалиммә, әмәе уым байиәфтой иуәндәс ахуыр-гәнинаджы иннәтимә иумә –

34 Уыдон дзырдтой, Хищау баел-вырд райгас әмәе Йәхи равдыста Симонмә, зәгъгә.

35 Уәед сын ацы дыууа радзырдтой, фәндагыл цы әрцид, стәй Йесо дзул күы асаста, уәед Әй күыд базыдтой, уыдәтты тыххәй.

*Йесо Йәххи равдыста
ахуыргәннәгтәм*

36 Уыдәтты тыххәй күы дзырдтой, уәед мәнаә Йесо Йәхәдәг ләууы се 'хсан әмәе сын зәгъы: «Фәрн-джын ут!»

37 Уыдон фәджих сты әмәе сәтас бацыди – афтә фенхъәлдтой, цыма уд уының.

38 Фәләе сын Йесо загъта: «Цә-уыл скатай стут әмәе уәем ахәм хууыдытае Ҽәмәен әвзәры?

39 Фенут Мын Мә күүхтәе әмәе Мә къаехтә: ай Әз Мәхәдәг дән. Басгарут Мә әмәе сбәлвырд кәнүт: удаен фыд әмәе стджытәе наәй, Мә-нән та ис, күүд уынут, афтәмәй».

40 Уый зәгъыны фәстәе сын фенүн кодта Йә күүхтәе әмәе Йә къаехтә.

41 Фырцинәй сәт күы наәма уыр-ныдта әмәе дисы күы бафтысты, уәед сын загъта: «Исты хәри-наг уәм ис?»

42 Радтой Йын физонәг кәса-джы кәрдих,

43 Райста йә әмәе сәт разы ба-хордта.

44 Әмәе сын загъта: «Уемә ма-куы уыдтән, уәед уын Әз уый тых-хәй дзырдтон, Моисей Әғъда-у, пехумпарты чингүты әмәе псаломты Мән тыххәй цы загъдис, әппәт үыдәттә хуамә сәх-хәст уой, зәгъгә».

45 Уәед сын байгом кодта сәт зонд Сыгъдәг Фыст әмбарынән,

46 Әмәе сын загъта: «Сыгъдәг Фыст афтә зәгъы, Чырысти хуамә фәхъизәмар кодтаид әмәе аертыккаг бон мәрдтәй райгас уы-даид;

47 Әмәе, Иерусалимәй райдай-гәйә, әппәт адәмтәм Йә номәй фәситдәуя, цәмәй әрфәсмөн кә-ной әмәе сын ныббарстәуа сәт тә-ригъедтә.

48 Уымән сымах стут әвди-сәнтә.

49 Әз уын рапвитдзынән, Мә Фыд зәрдә кәмәй бавәрдта, уый. Әмәе уал бazzайт ацы сахары, цалынмә уәларвон тыххәй схай-джын уат, уәдмә».

Йесо ацыд уәләрвәтәм

50 Әмәе сәт сахарәй рахуыдта Вифаний оңг, систа Йә күүхтәе уәләмә әмәе сыл арфә бафтыдта.

51 Арфәтә сыл күы аeftыдта, уәед адард уыданәй әмәе Йә уәл-арвмә систәуыд.

52 Уыдон Әм бакуытой әмәе стыр цинимә раздахтысты Иеру-салиммә.

53 Уәдәй фәстәмә иудадзыг уыдышты Кувәндоны әмәе кад кодтой Хуыщауән.

^{24:36} Мк. 16:14; Ин. 20:19; Ап. хъ. 13:31; 1 Кор. 15:5. ^{24:44} Мф. 16:21. ^{24:46} Лк. 24:27.

^{24:49} Ин. 14:16; 15:26; Ап. хъ. 1:4, 8. ^{24:51} Мк. 16:19; Ап. хъ. 1:9.